

An aerial photograph of a misty, green landscape. A winding path or road cuts through the terrain, which is dotted with small pools of water. The scene is bathed in a warm, golden light, suggesting sunrise or sunset. The mist hangs low over the ground, creating a dreamy atmosphere.

HOLM

Holm Bank AS

Aastaaruanne

2022

Sisukord

Sisukord	2
Üldine informatsioon	3
Lühendid ja selgitused	4
Tegevusaruanne	5
Konsolideeritud finantsaruanded	21
Konsolideeritud finantsaruannete lisad	25
Lisa 1 Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine	40
Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	42
Lisa 3 Riskijuhtimine	44
Lisa 4 Investeeringud tütarettevõtetesse	71
Lisa 5 Neto intressitulud	72
Lisa 6 Neto teenustasud	73
Lisa 7 Muud tegevustulud	73
Lisa 8 Tegevuskulud	74
Lisa 9 Tulumaks	75
Lisa 10 Nõuded keskpangale ja krediitiasutustele	75
Lisa 11 Laenud ja ettemaksed klientidele	76
Lisa 12 Muud varad	80
Lisa 13 Kinnisvarainvesteeringud	81
Lisa 14 Materiaalne põhivara	82
Lisa 15 Vara kasutusõigused ja rendikohustised	83
Lisa 16 Immateriaalne põhivara	84
Lisa 17 Klientidelt saadud laenud ja hoiused	84
Lisa 18 Muud kohustised	85
Lisa 19 Omakapital	86
Lisa 20 Tingimuslikud varad ja kohustised	86
Lisa 21 Tehingud ja saldod seotud osapooltega	86
Lisa 22 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	88
Kasumi jaotamise ettepanek	92
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	93
Juhatuse liikmete allkirjad	98

Üldine informatsioon

Ärinimi:	Holm Bank AS
Registrikood:	14080830
Tegevusala:	Muu krediidi andmine, va pandimajad
Esimene sissekanne:	13.07.2016
Holm Bank AS juriidiline aadress:	Läänemaa, Haapsalu, Posti tn 30, 90504
OÜ Koduliising juriidiline aadress: (grupi emaettevõtte)	Läänemaa, Haapsalu, Posti tn 30, 90504
Holm Bank Latvia SIA (Holm Bank AS tütarettevõtte)	Pils iela 16, Alūksne, LV-4301, Läti Vabariik
Telefon:	+372 675 5055
E-post:	info@holmbank.ee
Grupi koduleht:	www.holmbank.ee
Aruandeperiood:	01.01.-31.12.2022
Juhatuse liikmed:	Kaspar Kalvet Monika Tomberg Arvi Lipp
Nõukogu liikmed:	Arne Veske Pärt Kivaste Ruslan Mahhov Reimo Hammerberg Kelly Veske
Omanik ja lõplik kasusaaja (100%):	Arne Veske
Aruandlusvaluuta:	EUR
Esitatud ühikud:	tuhandetes
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS

Lühendid ja selgitused

Käesolevas aruandes on kasutusel järgmised lühendid:

IASB	Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu
Tõlgendamise komitee	Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (varasem IFRIC ehk rahvusvaheline finantsaruandluse tõlgenduste komitee)
YOY	Eelmise aastaga võrreldes
APR	Aastane krediidikulukuse määr
EIR	Efektiivne intressimäär
OCI	Muu koondkasum
CGU	Raha teeniv üksus
FVOCI	Õiglasest väärtusest muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav
FVPL	Õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande kajastatav
SPPI	Ainult põhiosa- ja intressimaksed
FVA	Õiglase väärtuse korrigeerimine
ECL	Eeldatav krediidikahju
12mECL	12 kuu eeldatav krediidikahju
LTECL	Eluea jooksul eeldatav krediidikahju
PD	Makseviivituse tõenäosus
LGD	Makseviivitusest tingitud kahjumäär
EAD	Makseviivituses olev riskipositsioon
POCI	Krediidiriski suurenemise tõttu väärtust kaotanud ostetud või tekkinud finantsvarad
NPL	Viivislaenud (mittetöötavad)
ROUA	Kasutusõigustega varad (kapitalirent)

Tegevusaruanne

Holm Bank AS on Eestis ja Lätis tegutsev erakapitalil põhinev krediidiasutus. 2022. aastal teostas Holm jätkuvalt ärieesmärke kahe juriidilise isiku kaudu - Holm Bank AS (edaspidi: Pank) ja Holm Bank Latvia SIA (edaspidi: Tütarettevõtja). Koos moodustasid need äriühingud Holm Bank AS konsolideerimisgruppi (edaspidi: Grupp).

2022. aastat iseloomustasid olulised muutused väliskeskkonnas. Vaevalt vaibunud tervishoiukriisi mõju asendasid murettekitavad geopoliitilised arengud lähipiirkonnas, drastiliselt kiirenenud hinnatõus ning keskpankade karmistunud rahapoliitika, mis viis intressimäärade kiirele tõusule. Inimeste ja ettevõtete kindlustunne tuleviku osas vähenes oluliselt ja majandus pöördus langusesse.

Siiski oli 2022. aasta Grupi jaoks mitmes mõttes edukas. Grupp laiendas 2022. aasta jooksul oluliselt oma tegevusmahte nii Eesti kui Läti turul ja laenuportfell jõudis senise tegevusajaloo kõige kõrgemale tasemele. Hoolimata loetletud negatiivsetest väliskeskkonna arengutest suutis Grupp oluliselt parandada portfelli krediitkvaliteeti ning

mittetöötavate laenude hulk langes rekordmadalale tasemele. Grupiga liitusid mitmed uued võtmekompetentsidega inimesed ning teostasime olulises mahus tulevikku suunatud investeeringuid IT lahendustesse.

Peamiste uute väliste võimekustena tõi Grupp 2022. aasta jooksul oma klientideni kodulaenu, hüpoteeklaenu, liisingu, virtuaalkaardi ja mobiiliäpi. Lisaks tugevdasid teostatud parendused oluliselt sisemisi protsesse, sealhulgas finants- ja riskijuhtimise protsesse.

Grupp lõpetas aasta väga tugeva kapitali- ja likviidsuspositsiooniga, ületades suure varuga kõiki sisemisi ja regulatiivseid nõudeid.

2022. aasta lõpus töötati välja uus mitmeaastane strateegia ja finantsplaan, millega sätestati Grupi peamised eesmärgid lähiaastateks, arvestades muuhulgas muutunud väliskeskkonnaga. Strateegia keskendub kasumlikule tegevusmahtude tõstmisele Eesti ja Läti turul.

Tegevuskeskkond

2022. aasta väliskeskkond oli mitmes mõttes väga keeruline. Kõige olulisemad märksõnad olid negatiivsed geopoliitilised arengud, kiire hinnatõus, karmistuv rahapoliitika ja majanduslangus. Õnneks on ettevaatavalt näha ka positiivseid noote.

Veebruarikuus algas Vene-Ukraina sõja uus aktiivne faas, millest on tänaseks kujunenud aastakümnete suurim sõjaline konflikt Euroopas ja mis ei ole lõppenud ega mille lõpu ei paista ka selle aruande kirjutamise ajaks. Kuigi alanud sõda omab olulist mõju kogu lähipiirkonna inimeste ja ettevõtete kindlustundele, kapitaliturgudele ja valitsuste prioriteetidele, on otsene mõju Grupi tegevusele olnud madal. Grupil puuduvad nendes riikides kliendid, investeeringud ja varad, samuti puudub Grupil seos sõjaga seoses sanktsioneeritud juriidiliste või füüsiliste isikutega. Grupp jälgib hoolega sõja otseseid ja kaudseid mõjusid ning kohandab oma tegevusi vajadusel vastavalt.

Teine oluline tegevuskeskkonda iseloomustav areng oli drastiliselt kiirenenud hinnatõus, mida põhjustasid muuhulgas nii aastatepikkuse lõdva rahapoliitika, tervisehoiuriisi põhjustatud tarneahelate häirete kui ka juba viidatud alanud sõja koosmõjud. Järsult kiirenesid mitmete kaubagruppide hinnad, sealhulgas eriti energiakandjate hinnad, mis aja jooksul viisid laiapõhjalisele hinnatõusuni. 2022. aastal kasvas Eesti tarbijahinnaindeks rohkem kui eelneva 9 aasta jooksul kokku, ning aasta keskmine inflatsioon oli ligi 20%, olles mitmetel kuudel kõrgeim kogu Euroopas. Siiski jäid viimased väga kiire hinnatõusu kuud kolmandasse kvartalisse ning aasta viimaste kuude hinnatõus on olnud oluliselt madalam. Mõjutatuna ka karmistunud rahapoliitikast ja majanduslangusest on eelduslikult ettevaatavad hinnatõusunumbrid juba oluliselt madalamad.

2022. aastasse jäid ka viimaste aastate suurimad muutused rahapoliitikas. Euroopa Keskpank tõstis intressimäärasid esmakordselt juulis ja peale seda on intresse veel mitu korda tõstetud. Ootuste kohaselt jätkatakse intressitasemete tõstmisega ka ettevaatavas tulevikus ning intressitasemed jäävad pikemaks ajaks kõrgemaks, kui viimaste aastate jooksul harjumuspäraseks on saanud. Koos intressitasemete tõstmisega on tehtud ka karmistavas suunas otsused varaostuprogrammide osas. Need muutused omavad muuhulgas olulist kaudset mõju varaturgudele, mistõttu on olnud mõjutatud kinnisvara ja finantsvarade hinnad.

Samuti on need muutused omanud olulist otset mõju Grupi tegevusele. Tõusnud on Euriboriga seotud laenulepingutes kajastatud Euribori määrad, mis on viinud intressitulude tõusuni. Samas on tõusnud oluliselt tähtajaliste hoiuste intressimäärad, mistõttu on oluliselt tõusnud ka Grupi intressikulud.

Ehkki nominaalselt kasvas 2022. aastal majanduse maht eurodes oluliselt, oli see mõjutatud peamiselt hinnatõu-

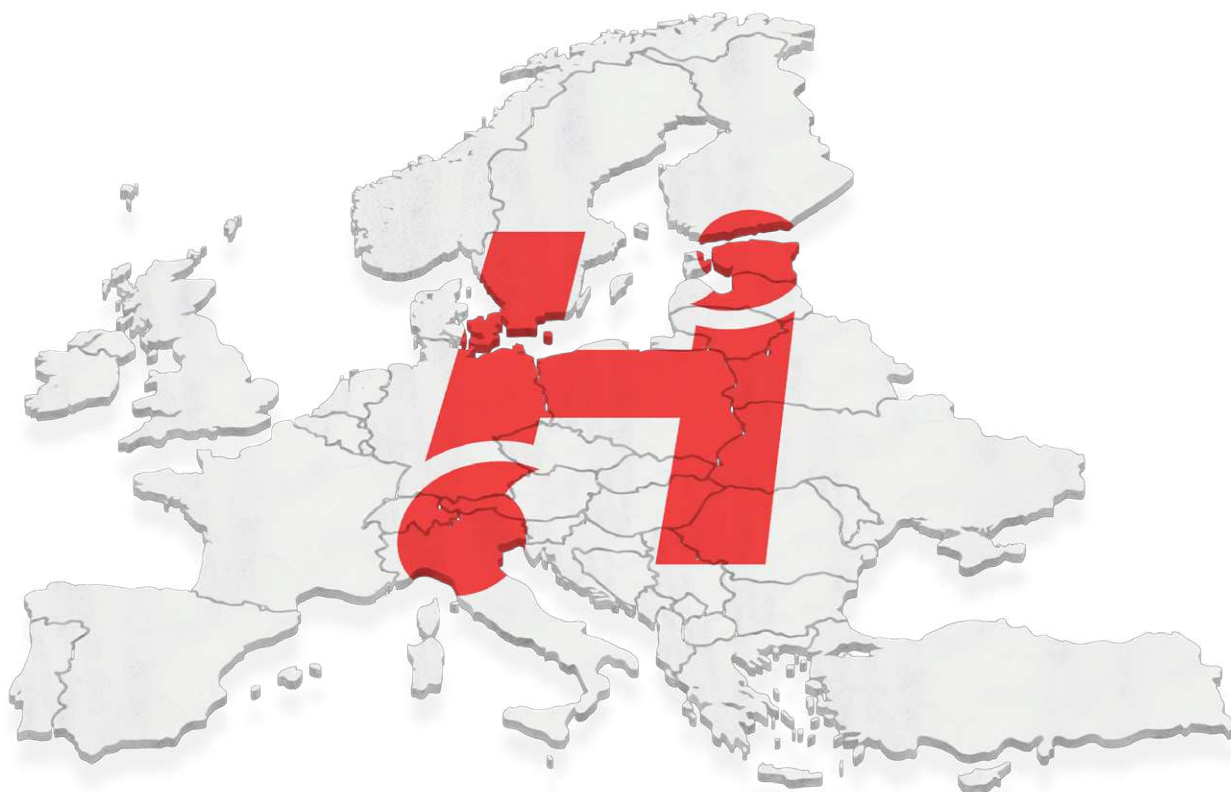
sust, ja reaalne majanduskasv aeglustus kogu 2022. aasta vältel. Tulenevalt ettevõtete ja eraisikute kindlustunde langusest ja nõrgast eksportturgude nõudlusest pöördus sisemajanduse kogutoodang aasta teises pooles langusse.

Positiivselt poolelt ei ole arvestuslik sisemajanduse kogutoodangu langus seni veel omanud kuigi suurt negatiivset mõju tööjõuturule ning tööturu statistika püsib endiselt suhteliselt tugev, nii keskmise töötasu tõusu, hõivatute koguarvu kui ka tööpuuduse suhtarvu osas. Grupp jälgib siiski hoolega arenguid tööjõuturul ning majanduses laiemalt ja kohandab oma tegevusi vajadusel vastavalt.

Samuti on hoolimata kiirest hinnakasvust ning jahtuvast majandusest seni enamuse ettevõtete ja eraisikute finantsolekord püsinud siiski võrdlemisi tugev. Muuhulgas on selle kinnituseks turuüleselt madalal püsinud tähtjaks tasumata laenude osakaal ning samuti ei ole varasemate raskete perioodidega võrreldavas ulatuses olnud näha maksepuhkuste pakkumise vajadust.

Ka ettevaatavalt on põhjust olla ettevaatlikult optimistlik. Viimaste Eesti Panga prognooside kohaselt pöördub majandus 2023 väikesesse kuid siiski positiivsesse kasvu ning möödunud aastast oluliselt madalamal püsib ka hinnatõus. Sellised arengud, kui nad peaksid realiseeruma, omavad eeldatavalt positiivset mõju ettevõtete ja eraisikute kindlusele.

Keerulises väliskeskkonnas hästi toime tulemist toetab Grupi visioon ja strateegia olla paindlike ja iga kliendi vajadusi arvestav finantseerimisteenuste pakkuja. Usume, et meie väiksus võimaldab meil reageerida muutustele kiiresti ja tulla keerulisest väliskeskkonnast välja tugevama turupositsiooniga, kui sinna sisenedes.

Strateegia

Grupi põhitegevuseks on tarbijate ja ettevõtete finantseerimine läbi erinevate finantsteenuste ja krediitoodete. Grupp väljastab krediiti Eesti ja Läti turul ning kaasab deposiite Eesti, Saksamaa ja Austria turgudelt.

Grupi ajalugu ulatub tagasi 1995. aastasse, mil ettevõtte eelkäija alustas tegevust Haapsalus. Sellest ajast on kasutusel kaubamärk Liisi. Õigusjärglasena jätkab Pank tegevust ja väljastab Liisi kaubamärgi all järeelmaksu.

Teine kaubamärk Holm kuulub Pangale alates 2019. aastast. Holm kaubamärgiga pakub Pank erinevaid laene era- ja äriklientidele, krediitkaarte, liisingut ning tähtajalisi hoivuseid.

Holm viitab rootsi keeles väikesele saarele. Nimi on inspireeritud Lääne-Eesti väikesaartest, mida rannarahvas nimetab holmideks ja seeläbi on kaubamärgil otsene seos Panga kodulinnaga. Ka Holmi omanik Arne Veske on tuntud oma merendusala huvide ja tegevuste poolest.

2019. aastal kiitis Euroopa Pangandusjärelevalve heaks Pangale krediidiasutuse tegevusloa väljastamise. Alates 8. aprillist 2019. aastast on panga juriidiline nimi Holm Bank AS.

Ainuaktsionärina on Pangal kontroll tütaretevõtja Holm Bank Latvia SIA tegevuse üle.

Visioon

Olla personaalsete ja paindlike digitaalsete finantslahenduste pakkuja Euroopas.

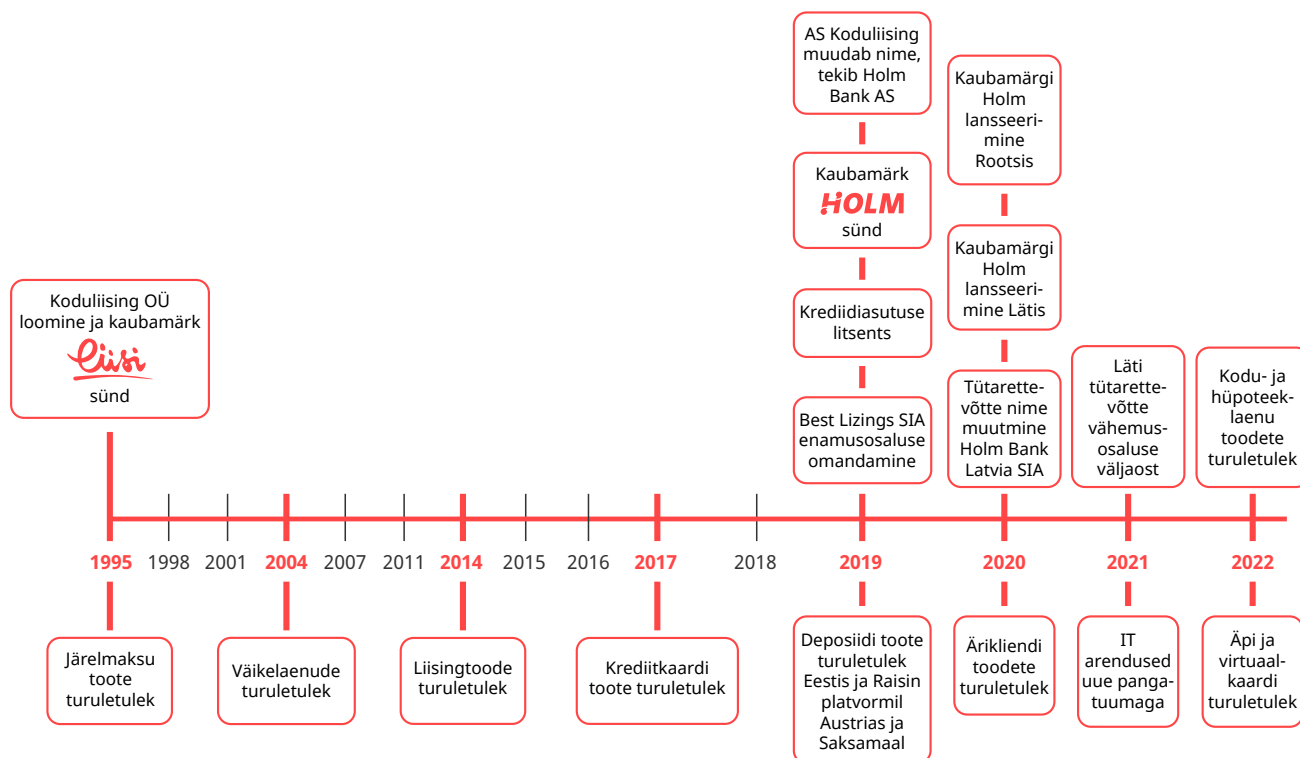

Missioon

Aitame eraisikutel ja ettevõtetel luua väärtust meie poolt pakutavate finantsvahendite kaudu.

2022. aasta lõpus töötas Grupp välja uue mitmeaastase strateegia ja finantsplaani, millega sätestati Grupi peamised eesmärgid lähiaastateks, arvestades muuhulgas viimase infoga väliskeskonna ja konkurentsituatsiooni arengute osas. Strateegia võtmepunktidenä keskendub Grupp järgmisele:

- Tegevusmahtude jätkuv tõstmine nii Eesti kui Läti turul
- Olemasolevate võimekuste arendamine, uute toodete arendustempo senisest madalam
- Kasumlikkuse oluline tõstmine
- Strateegias ettenähtud tegevused loovad vajaliku vundamendi täiendavateks ambitsioonikateks plaanideks tulevikus.

Tooted

Liisi järelmaks

Liisi3

Liisi järelmaks arve alusel

Väikelaen

Kodu väikelaen

Kodu energialaen

Remondilaen

Autolaen

Reisilaen

Hüpoteeklaen

Kodulaen

Krediidikaart

Hoius

Ärialaen

Holm äpp

Aruandeperioodil jätkas Grupp oma klientidele pakutavate finantsteenuste tooteportfelli laiendamist. Kõige olulisemateks uuteks toodeteks olid eluasemelaenu, hüpoteeklaenu, erinevad liisingtooted nii ärikliendile kui erakliendile, virtuaalkaart ja mobiiliäpp.

Uued tooted avardavad ühelt poolt olemasolevatele klien-

tidele pakutavaid finantsteenuseid ja võimaldavad nende soovide ja vajaduste täielikumat teenindamist. Teiselt poolt avavad need Grupile olulised täiendavad kasvuvõimalused uute klientide näol – eeskätt just eluasemelaenu, hüpoteeklaenu ja erinevad liisingtooted on Eesti ja Läti turgudel väga suure mahuga tooted, milles konkureerimine võimaldab Grupil saavutada oma kasvueesmärgid tulevikus.

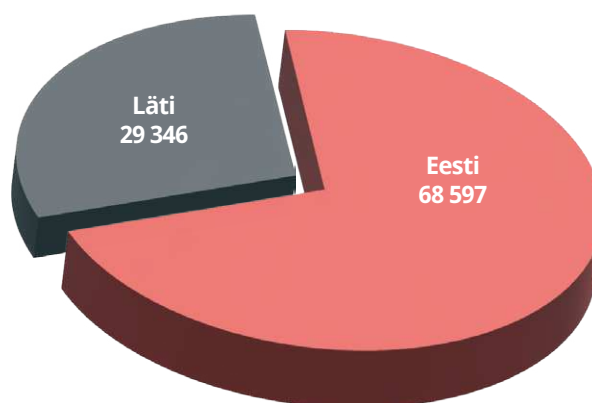
Finantstulemused

Käesoleva aruandeperioodi finantstulemused olid Grupi jaoks mitmetahulised. Ühelt poolt saavutati head tulemused ja saavutati seatud eesmärgid ärimahtude tõusust nii Eesti kui Läti turul. Teisest küljest tähendas turuülestest intressimäärade tõusust tulenev oluline intressikulude tõus ning tuleviku tarbeks tehtud olulised kulutused inimestesse ja IT investeringutesse, samuti oluline kuluinflatsioon, et netotulemus jäi eelmisest perioodist kehvemaks. Viimaks mõjutasid netotulemust negatiivselt tuleviku majanduskeskkonna ebakindlust arvestades konservatiivselt tehtud täiendavad eraldised võimalike tuleviku krediitkahjude katteks ja osaline immateriaalsete varade maha kirjutamine.

Kogu laenuportfell kasvas 2022. aastal 58%, jõudes senise tegevusajaloo kõige kõrgemale tasemele, aasta lõpus oli netolaenuportfell 97.9 miljonit eurot (31.12.2021 62.0 miljonit eurot). Sealhulgas oli portfelli kasv laiapõhjaline, kasvasid kõik olulisemad ärisegmendid klienditüüpide järgi ning mõlemas riigis, kus Grupp tegutses. Eesti netolaenuportfell kasvas 51% ja jõudis 68.6 miljoni euroni (31.12.2021: 45.3 miljonit euro), ning Läti netolaenuportfell kasvas 101% ja jõudis 29.3 miljoni euroni (31.12.2021: 14.6 miljonit eurot).

Portfellide jaotus riikide lõikes

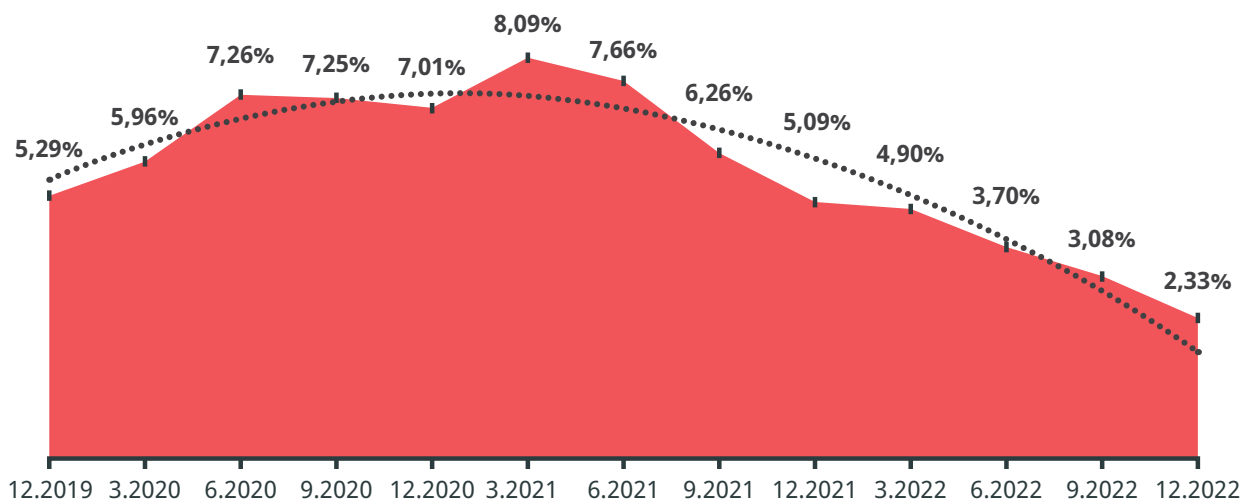
tuhandetes eurodes

Laenuportfelli kiire kasvu juures oli fookuses ka laenuportfelli kvaliteedi jätkuv parendamine ning see peegeldus kõigis olulisemates krediidiriski kvaliteeti peegeldavates mõõdikutes. Muuhulgas jõudis makseviituses mitte olevate laenude osakaal aasta lõpuks 92%-ni, võrreldes aasta varem 87%-ga. Teiselt poolt, kõige riskantsemate, mittetöötavateks klassifitseeritud laenude osakaal oli pidevas languses ning langes aasta lõpuks 2.3%-ni, võrreldes aasta varem olnud 5.1%-ga.

Hoolimata paranenud krediitkvaliteedist hoidis Grupp konservatiivset joont krediitkahjude eraldiste moodustamises. Kogueraldiste maht tõusis 19% ja jõudis 1.7 miljoni euroni (31.12.2021: 1.4 miljonit eurot). Sealjuures, konservatiivsest põhimõttest lähtuvalt ja ettevaatavalt majanduskeskkonna ebakindlust silmas pidades, moodustati lisaks tavapärastele mudelipõhiste krediitkahju eraldistele täiendavad portfelli tasemel krediitkahju eraldised, eesmärgiga katta võimalikku täiendavat krediitkahju.

Mittetöötavate laenude brutomäär

Sealhulgas, kuivõrd kolmanda laenuklassi katteks moodustatud krediidiriski eraldiste maht langes seoses ülalmainitud mittetöötavate laenude mahu olulise langusega, siis esimesse ja teise laenuklassi klassifitseeritud laenude krediidiriski eraldiste maht suurenes koguni 97%, mis on kiirem kui portfelli kasv ja peegeldab krediidikahjude eraldiste moodustamisel hoitavat senisest veelgi konservatiivsemat joont. Grupp kannab jätkuvalt 100% ulatuses maha kõik nõuded, mis on üle 365 päeva võlas.

Varade kogumaht kasvas koos laenuportfelliga oluliselt, kasvades aastaga 45% ja jõudes aasta lõpuks 128.3 miljoni euroni (31.12.2021: 88.9 miljoni eurot). Lisaks laenuportfellile oli kõige olulisemaks varaks osakaalu mõttes likviidsed varad keskpangas ja krediidiasutustes.

Passiva poole pealt olulisi struktuurseid muutuseid aruandeperioodil ei toimunud. Grupp ei emiteerinud täiendavat omakapitali ega allutatud võlakohustusi. Küll kasvas aasta jooksul oluliselt klientide tähtajaliste hoiuste maht, kasvades aastaga 62% ja jõudes aastaga senise tegevusajaloo kõige kõrgema tasemeni 104.4 miljoni eurot (31.12.2021: 64.3 miljoni eurot). Kasv oli laiapõhjaline, kasvasid nii Eesti, Saksa kui Austria hoiustajate tehtud hoiuste kogumahud.

Oluline on märkida, et Grupi hoiuste mahust moodustavad täna 100% tähtajalised hoiused. Selline finantseerimisviis ühest küljest küll suurendab hoiustajate teenitavat tulu ja Grupi finantskulu, ent teisest küljest maandab oluliselt Grupi likviidsusriske, kuivõrd hoiuste lõpptähtajad ja eeldatavad väljavoolu ajad on olulisemalt täpsemini teada kui nõudmiseni hoiuste puhul.

Grupp lõpetas aasta väga tugeva kapitali- ja likviidsuspositsiooniga, ületades suure varuga kõiki sisemisi ja regulatiivseid nõudeid.

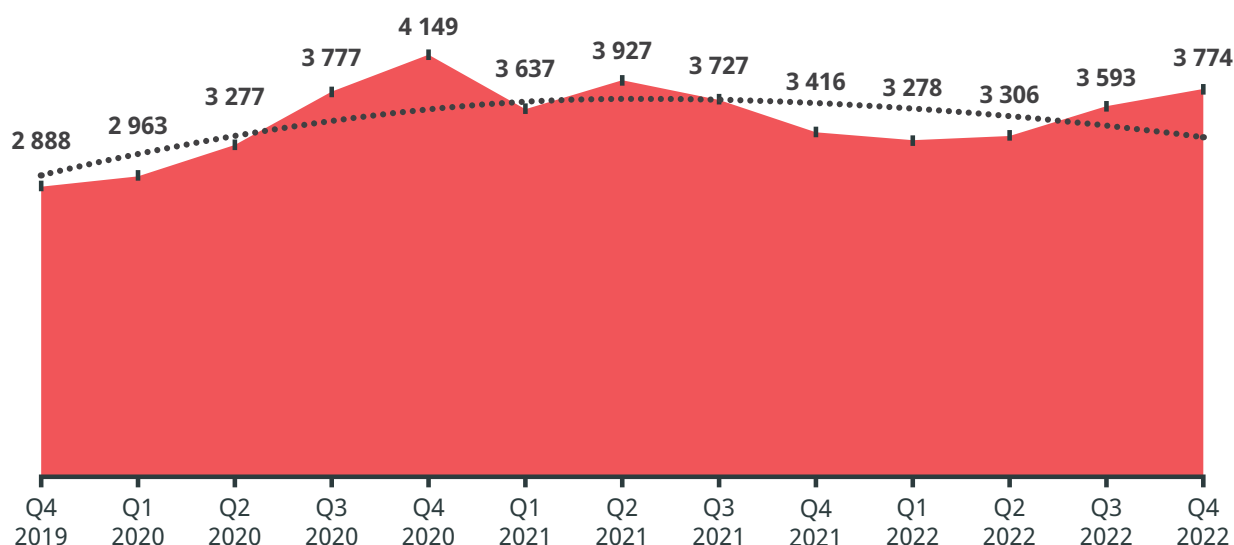
Kapitali osas oli kogukapitali adekvaatsus aasta lõpus 24.5% riskiga kaalutud varadest (31.12.2021: 28.5%) ja esimese taseme omavahendite adekvaatsus 19.8% riskiga kaalutud varadest (31.12.2021: 23.2%). Ehkki mõlemad näitajad ületavad suure varuga sisemisi ja regulatiivseid sihtmääri, on need plaanitul madalamad kui eelmise aasta lõpus, kuna laenude kogumahu oluline kasv aruandeperioodil tõstis ka arvestuslikku riskiga kaalutud varade mahtu.

Likviidsusriske vaatest olulisemate suhtarvudena võib välja tuua laenude suhte hoiustesse, mis oli aasta lõpus tugevnenud tasemele 93.8% (31.12.2021: 96.6%), samas kui regulatiivne LCR suhtarv oli tugevnenud tasemele 237% (31.12.2021: 224%), ületades suure varuga regulatiivset miinimumtaseme 100%.

Kasumiaruande vaatest olid aruandeperioodi tulemused vähem positiivsed. Neto tegevustulud langesid perioodil 15% võrreldes aasta varasemaga, tasemele 11.4 miljoni eurot (31.12.2021: 13.3 miljoni eurot), samal ajal kui tegevuskulud kasvasid 13%, jõudes tasemele 8.8 miljoni eurot (31.12.2021: 7.8 miljoni eurot). Hoolimata krediitikahjude langusest 24% võrra tasemele 3.3 miljoni eurot (31.12.2021: 4.3 miljoni eurot), oli aruandeperioodi kahjum 1.1 miljoni eurot võrrelduna 1.0 miljoni eurose kasumiga aasta tagasi.

Konsolideeritud intressitulu

tuhandetes eurodes

Negatiivse tulemi peamiseks põhjuseks oligi neto tegevustulude langus. Seda põhjustas ühelt poolt tugevast konkurentsituatsioonist tulenev vajadus müügihindu langetada, teiselt poolt moodustas olulise osa portfelli kasvust senisest keskmisest väiksema keskmise intressiga tooted, nagu näiteks eluasemelaenud, liisingud ja madalama riskiga ärialaenud.

Neto tegevustulusid mõjutasid ka negatiivselt aastaga oluliselt kasvanud intressikulud, mõjutatuna eelkõige turuüleselt tõusnud intressimääradest, ja teenustasukulud, mõjutatuna eelkõige oluliselt kasvanud uusmüügi mahust.

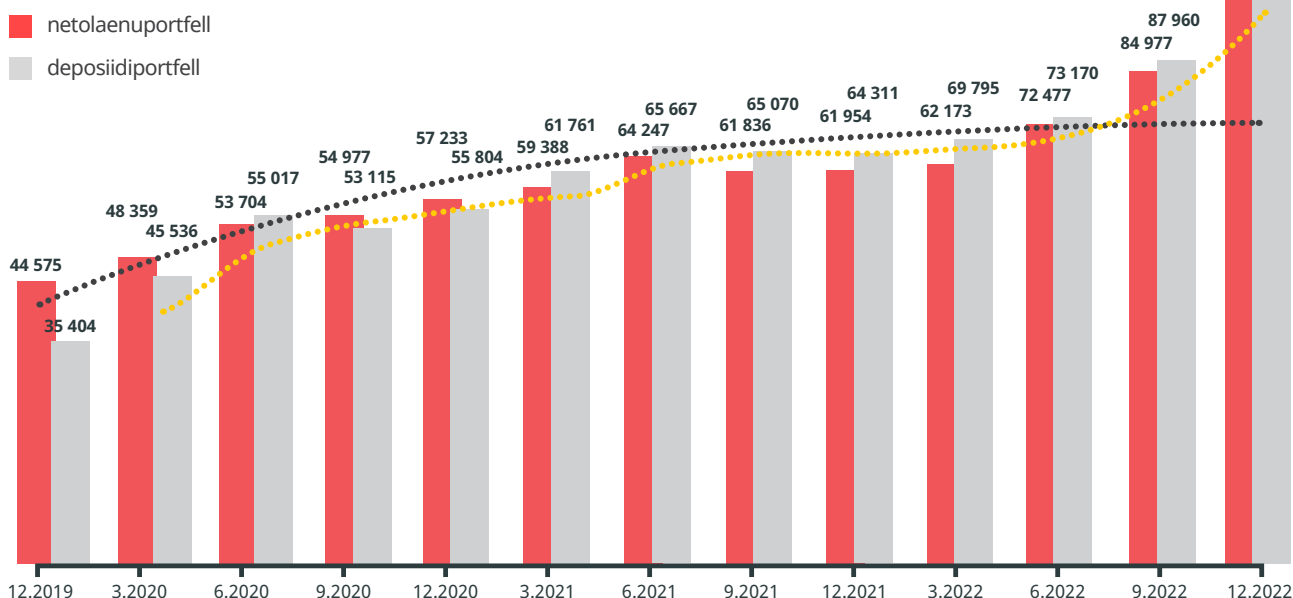
Kulude struktuuris ja mahus olulisi muutusi võrreldes eelmise aruandeperioodiga ei toimunud.

Uute moodustatud krediitkajude maht langes aastaga oluliselt, tulenevalt ülal juba viidatud laenuportfelli krediidikvaliteedi tõusust.

2023. aastale läheme vastu ettevaatlikult, kuid siiski optimistlikult. Grupi kapitali- ja likviidsuspositsioon on väga tugevad. Saavutatud ja teostatud olulised investeeringud tegevusmahu kasvu, inimestesse, protsessidesse ja infrastruktuuri loovad eelduse netotulude oluliseks kasvuks tulevikus. Parendatud krediidikvaliteet ja konservatiivne joon vastavate eraldiste moodustamisel võimaldavad tulude kasvatamisel oodata kasumlikkuse olulist jätkusuutlikku parendamist ja maandavad haavatavatust ettenägematute riskide osas.

Portfelli kõverad

tuhandetes eurodes

Juhtorganid

Grupi juhtimiskord on kooskõlas konsolideerimisgrupi riskiprofiiliga ning Grupi ärimudeliga, regulatiivsete nõuete vastavuse tagamiseks võetakse arvesse vastavat ametipositsiooni, mille kohta hindamine toimub.

Grupp tagab, et kõik juhatuse liikmed ning võtmeisikud sobivad igal ajahetkel individuaalselt oma ametipositsioonidele. Lisaks hinnatakse kollektiivselt juhatuse ja nõukogu sobivust, et tagada vastavus nende üksuste rollile ja kohustustele konsolideerimisgrupis.

Grupi juhtorganid on nõukogu ja juhatus. Nõukogu koosneb hetkel viiest liikmest, kes vastutavad Grupi strateegiliste otsuste ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Nõukogu liikmed määrab kolmeks aastaks ametisse akt-

sionäride üldkoosolek. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. Nõukogu esimees on Arne Veske. Nõukogu liikmete ja esimehe osas aruandeperioodil muutusi ei olnud.

Juhatus koosneb hetkel kolmest liikmest, kes vastutavad kontserni igapäevase juhtimise eest. Juhatuse liikmed määrab kolmeks aastaks ametisse nõukogu. Juhatuse liikmete määramisel veendub nõukogu, et moodustatud juhatus oleks oma teadmiste, oskuste, kogemuste ja hariduse poolest piisavalt mitmekesine ja suudaks kõiki Grupi tegevusvaldkondi efektiivselt juhtida. Alates 01.11.2022 on Panga juhatuse esimeheks Kaspar Kalvet, aruandeperioodi vältel kuni 31.10.2022 oli juhatuse esimeheks Rauno Klettenberg. Alates 04.04.2022 on Panga

juhatuse liikmeks Monika Tomberg. Kuni 23.05.2022 oli Panga juhatuse liikmeks Kristi Luide. Juhatuse liikmena jätkab ka Panga riskijuht Arvi Lipp.

Kõikide juhtorgani liikmete määramisel võetakse aluseks krediitdiasutuste seaduses juhtorganite liikmetele esitatud nõuded. Selle kohaselt peavad ametisse nimetatud isikul olema krediitdiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus

ja laitmatu ärialane maine. Grupil on juhtorgani liikmete sobivuse hindamiseks vastu võetud sisepoliitika: sobivust hinnatakse enne isiku juhtorgani liikmeks määramist, juhtorgani liikme ametiaja pikendamist või regulaarselt kord aastas.

Grupi ainuomanik on OÜ Koduliising, mille omakorda ainuomanik on Arne Veske, kes on ühtlasi Gruppi kuuluvate ettevõtete tegelik kasusaaja ja kontrolliv osapool.

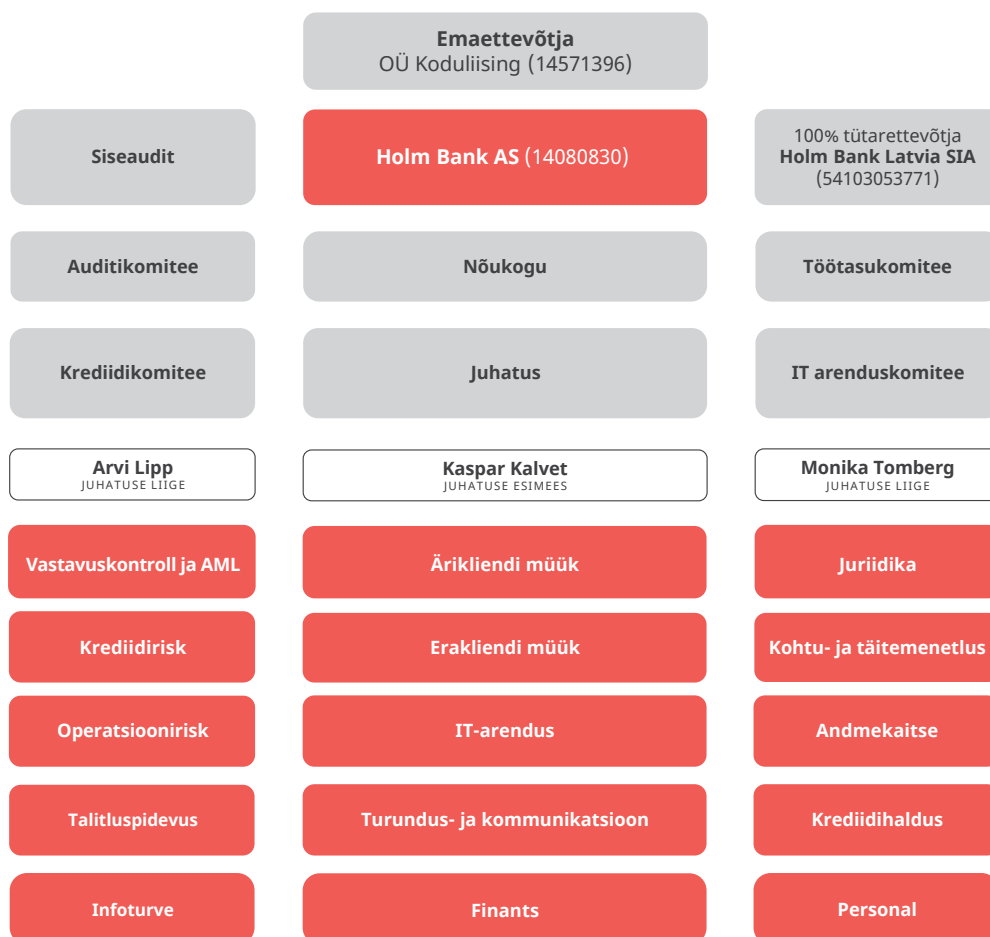
Grupi struktuur

Grupi struktuuri kujundab ja kinnitab Grupi juhatus vastavalt nõukogu antud juhiste ning arvestades Grupi äritegevust ja tulevase arengukavasid.

Grupp koordineerib oma igapäevast tegevust konsolideerimise põhimõtte alusel, mis hõlmab ühiste ja kooskõlas-

tatud eesmärkide kehtestamist ning ühiste põhiväärtuste rakendamist.

Grupi struktuur seisuga 31.12.2022 on esitatud alloleval joonisel:

Komiteed

Grupp on moodustanud järgmised komiteed:

Auditikomitee, moodustatud nõukogu poolt ja mis annab nõu raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja siseau-

diti küsimustes ning täidab ka riskikomitee ülesandeid.

Krediidikomitee, moodustatud Panga juhatuse poolt ja mis lähtub oma tegevuses nõukogu poolt kinnitatud

tegevuspõhimõtetest, on pädev organ, mis teeb krediidi väljastamisega seotud otsuseid.

IT/Arenduskomitee, moodustatud Panga juhatuse poolt ja mis hindab kontserni arenguvajadusi IT valdkonnas ja koordineerib IT-arenduse prioriteete.

Töötasukomitee, moodustatud nõukogu poolt ja mis on pädev organ, mis teostab peaaugjalikult järelevalvet juhti-

de ja töötajate tasustamise üle ning hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist.

Proportsionaalsuse põhimõttele tuginedes ei ole Grupis loodud riskikomiteed ja nomineerimiskomiteed. Nominneerimiskomitee ülesandeid täidab Grupi nõukogu ja riskikomitee ülesandeid auditikomitee.

Sisekontrollisüsteem

Selleks et Grupi tegevus oleks efektiivne, finantsaruandlus usaldusväärne, tegevus kehtivate seaduste ja muude õigusaktidega vastavuses, sise-eeskirjad ajakohased ja asjakohaste juhtorganite poolt heaks kiidetud ja otsused tehtud usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni põhjal, on Grupp kehtestanud sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab kõiki tegevus- ja juhtimistasandeid.

Sisekontrollisüsteem põhineb kolmel tasandil:

1. Esimese tasandi sisekontroll toimub igas esimese kaitseliini üksuses. See liin võtab riske ja vastutab nende ärilise juhtimise eest otse ja järjepidevalt. Selleks peavad äriühinidel olema asjakohased protsessid ja kontrollid, mille sisu on tagada riskide tuvastamine, analüüsimine, mõõtmine, jälgimine, juhtimine, aruandlus ja säilitamine kogu institutsiooni riskiisu piirides ning et kogu äritegevus vastaks välistele ja sisemistele regulatiivsetele nõuetele.

2. Teine tasand koosneb riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioonist, mis toimivad autonoomse ja sõltumatu kontrolliüksusena. Riskijuhtimise funktsioon hõlbustab usaldusväärse riskijuhtimise raamistiku rakendamist kogu Grupis ning vastutab riskide edasise tuvastamise, jälgimise, analüüsimise, mõõtmise, juhtimise ja aruandluse eest ning

kujundab tervikliku ülevaate kõigist riskidest individuaalse ning konsolideeritud korra alusel.

Riskijuhtimise funktsioon aitab äriüksustel rakendada riskijuhtimise meetmeid, et tagada esimeses kaitseliinis kehtestatud protsessi ja kontrolli nõuetekohane kavandamine ja tõhusus.

Vastavuskontrolli funktsioon jälgib vastavust õiguslikele ja regulatiivsetele nõuetele ning sise-eeskirjadele, annab juhtidele ja asjaomastele töötajatele nõu nõuete täitmise kohta ning kehtestab põhimõtted ja protsessid nõuete täitmisega seotud riskide juhtimiseks ja nõuete täitmise tagamiseks. Mõlemad funktsioonid võivad vajaduse korral sekkuda, et tagada sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide toimimist esimeses kaitseliinis.

3. Kolmas tasand koosneb siseauditi funktsioonist. Siseaudit viib läbi riskipõhiseid ja üldauditeid ning kontrollib ja hindab sisemiste juhtimiskordade, -protsesside ja -mehhanismide korrektset rakendamist, et teha kindlaks, kas need on usaldusväärsed ja tõhusad, rakendatud ja järjepidevalt kohaldatavad. Siseauditi funktsioon vastutab kahe eelneva kaitseliini sõltumatu auditeerimise eest. Siseauditi funktsioon täidab oma ülesandeid teistest kaitseliinidest sõltumatult.

Tasustamispoliitika

Grupp on välja töötanud ühtse tasustamispoliitika, mille on heaks kiitnud töötasukomitee ja nõukogu. Selle eesmärkide järgimist kontrollib siseaudiitor. Poliitika sätestab tasustamise põhimõtted, mis tagavad töötajaskonna jätkusuutliku motiveerimise ja töövõime edendamise, selguse ja läbipaistvuse tasustamisel ja soodustuste määramisel ning määravad tulemustasu maksamise alused.

Tasu koosneb kahest komponendist: põhipalk – töötaja ja tööandja vahel kokku lepitud ja töölepingus fikseeritud tasu – ning muutuvtasu – täiendav tasu, mis hõlmab ka tulemustasu.

Tulemustasu maksmiseks on tingimused, mis on sätestatud viidatud poliitikas, täiendavad tingimused kehtivad

oluliste töötajate osas, kes on töötajad, kellel ametialane tegevus mõjutab oluliselt Grupi riskiprofiili. Põhipalk ja tulemustasu on mõistlikus tasakaalus. Tulemustasu kriteeriumid ja kogusumma kinnitavad töötasukomitee ja nõukogu.

Kontsernil ei ole töötajaid, kelle aastatasu on suurem kui üks miljon eurot.

Töötajaid motiveerivad rahaliste stiimulite kõrval ka mittehahalised hüved, nt paindlik töögraafik, kaugtöö võimalus, erinevad ühistgevused ja sporditoetused.

Töötajatega on sõlmitud töölepingud ja juhtorganite liikmetega käsunduslepingud.

Konsolideeritud finantssuhtarvud

tuhandetes eurodes

2022

2021

Neto intressitulud	12 220	13 427
Neto teenustasukulud	-2 050	-1 752
Muud tegevustulud	1 188	1 645
Neto tegevustulud	11 358	13 320
Kulud	-9 224	-7 765
Aruandeperioodi kasum enne krediidikahjusid	2 133	5 555
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	-3 265	-4 313
Tulumaksukulu	-18	-233
Aruandeperioodi kasum/kahjum	-1 149	1 009
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist	-1 149	992
Keskmised varad	108 633	83 318
Keskmine emaettevõtte omaniku osa omakapitalist	17 660	18 340
Netolaenuportfell aruandeperioodi lõpus	97 943	61 954
Koguvard aruandeperioodi lõpus	128 336	88 930
Hoiuste kogumaht aruandeperioodi lõpus	104 372	64 311
EBITDA, tuhandetes eurodes	5 276	7 315
ROA %	-1,1%	1,2%
ROE %	-6,5%	5,5%
AU %	13,9%	19,6%
CFROI %	12,1%	29,5%
CIR %	81,2%	58,3%
NIM %	17,6%	24,7%
SPREAD %	17,6%	24,7%
Laenude ja varade suhe %	76,3%	69,7%
Laenude ja hoiuste suhe %	93,8%	96,3%
Kapitalisatsioonimäär %	17,4%	29,4%
Mittetöötavate laenude brutomäär %	2,3%	5,1%
Omakapitali määr %	13,3%	20,5%
LCR %*	237,4%	224,3%
NSFR %*	145,2%	161,7%
Finantsvõimenduse määr %*	15,0%	20,7%

Selgitused:

*Kapitali adekvaatsuse tasemed (LCR, NSFR, finantsvõimenduse määr) arvutatakse COREP aruande kohaselt perioodi lõpu seisuga konsolideerimata tasemel.

EBITDA (kasum/kahjum enne makse, kulumit ja intressikulu)

Varade tootlus (ROA) = puhaskasum (emaettevõtte omaniku osa) / keskmised varad * 100

Omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum (emaettevõtte omaniku osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omaniku osa) * 100

Varade kasutamine (AU) = kogutulu / keskmised varad * 100

CFROI = ärikasum / keskmine omakapital (emaettevõtte omaniku osa) * 100

Kulude ja tulude suhe (CIR) = tegevuskulud kokku / puhas tegevustulu * 100

Neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / keskmised intressi teenivad varad * 100

Hinnavahe (SPREAD) = intressi teenivate varade tootlus – intressi kandvate kohustiste maksumus

Laenude ja varade suhe = netolaenuportfell / koguvard * 100

Laenude ja hoiuste suhe = netolaenuportfell / hoiused * 100

Kapitalisatsioonimäär = kogu omakapital / netolaenuportfell * 100

Mittetöötavate laenude brutomäär = mittetöötavate laenude brutoportfell / kogu brutoportfell * 100

Kapitalibaas

tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Aktsiakapital	50	50
Ülekurss	14 471	14 471
Muud reservid	5	5
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	6 640	5 421
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum/kahjum	-534	1 219
Investeeringud tütarettevõttesse	-5 151	-5 151
Immateriaalne põhivara	-693	-788
Kohaldatav viivisnõuete ebapiisava likviidsuskatte summa	-2	-2
Esimese taseme põhiomavahendid kokku	14 786	15 225
Esimese taseme täiendavad omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid kokku	14 786	15 225
Teise taseme omavahendid kokku	3 500	3 500
Netoomavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	18 286	18 725

Kapitalinõuded		
Krediidiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil*	17	4
Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused standardmeetodil	2 428	2 563
Äriühingud standardmeetodil	42 260	32 694
Äriühingud standardmeetodil	753	753
Nõuded tagatud elamukinnisvaraga	2 219	123
Nõuded tagatud ärikinnisvaraga	1 012	780
Makseviivituses nõuded standardmeetodil	3 102	3 777
Muud varad standardmeetodil	3 316	3 563
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	55 018	44 258
Valuutariski kapitalinõue standardmeetodil	0	2 874
Operatsiooniriski kapitalinõue baasmeetodil	19 515	18 590
Kokku riskiga kaalutud varad	74 533	65 722
Kapitali adekvaatsus (%)	19,8%	23,2%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (%)	19,8%	23,2%
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%)	24,5%	28,5%

*Standardmeetod – vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruses (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta, (III osa 2. jaotise 29. peatükk) kehtestatud definitsioonile.

Kestlikkuse eesmärgid

Pank on vastutustundlik ja heade plaanide pank. Kõik Grupi ettevõtted on vastutustundlikud nii oma laenamise poliitikas kui ka ühiskonnas laiemalt aidates luua väärtust ühiskondlikul ja individuaalsel tasandil, luua töökohti ja parandada inimeste elukvaliteeti.

Hoolime töötajatest täiustades pidevalt oma tööprotsesse ja tegutseme selle nimel, et suurendada oma töötajate heaolu ja toetada töötajate tööalast ja isiklikku arengut. Grupis tähtsustame soolist tasakaalu ja jälgime rangelt mittediskrimineerimise poliitikat. Grupi tasustamispolii-

tika on läbipaistev, töötajaid väärtustav ja õiglane. Hindame töö- ja pereelu tasakaalu. Grupis rakendatav paindlik töökorraldus (paindlik tööaeg ja kodukontoris töötamise võimalus) on kasutamiseks kõikidele, kelle töö seda võimaldab. Võimaldame oma töötajatel kasutada tervisekindlustust tööandja kulul ning toetame töötajaid perekondlike sündmuste puhul.

Grupp on läbi aastate tähtsustanud heategevust ja on olnud mitmete kultuurisündmuste toimumise pikaajaline toetaja, toetades noori sportlasi jpm.

Anname oma panuse rohepöördesse ja mõtleme aktiivselt, mida saaksime teha meie ühiskonna ja keskkonna heaks

ning töötame selle nimel. Aitame riigil ja ühiskonnal saavutada kliimaeesmärke toetades ettevõtteid, mis tegutsevad kliimaeesmärke silmas pidades ning edendavad jätkusuutlikku majandust. Oleme välja töötamas põhimõtteid, mis võimaldavad mitte finantseerida projekte, mis on vastuolus jätkusuutlikkuse põhimõtete ja kliimaeesmärkidega. Keskkonnavaline mõjuhinnang lähtuvalt keskkonnaga seonduvatest nõuetest ning nende võimalikest muutustest on selles olulisel kohal.

Grupis on väljatöötamisel jätkusuutlikkuse eesmärgid, et saaksime veelgi enam kaasa aidata ja anda oma panuse ühiskonnas kestlikkuse eesmärkide saavutamisel.

Sotsiaalne vastutus ja majandusliku väärtuse loomine

Holm pank usub, et tervislik ja aktiivne eluviis teeb mõtte erksaks ja loob pinnase heade plaanide tekkeks. Panga tunnuslauseks on „Holm - heade plaanide pank“ ja nõnda püüame ellu viia häid plaane nii ise kui aidata seda teha teistel. Aastal 2022 jätkasime spordi ja kultuuriürituste toetamisega, ning panime õla alla ka mitmele heategevusprojektile.

Aasta lõpus aitasime kaasa laste unistuste täitumisele toetades SA Heategevusfondi Minu Unistuste Päev. Selle organisatsiooni eesmärk on tuua rõõmu haigustega võitlevate laste päevadesse. Lisaks pangapoolsele toetusele andsid Holmi töötajad oma panuse korraldades heategevusliku laada, kus toodi müüki enda valmistatud käsitööesemeid, küpsiseid ja hoidiseid. Kogutud summa annetasime terviseprobleemidega laste toetuseks.

Jätkasime ka juba traditsiooniks saanud Haapsalu Viigi Kooli laste jõulupeo korraldamise toetamisega, kinkisime koolile jõulukuuse ja aitasime täita loosiratta nii Holmi kui Holmi töötajate poolt annetatud esemetega. Lastes tekitas suurt elevust ja tõi sära silmadesse, et meie esindajad olid üritusel kohal ning meisterdasid koos nendega jõuluehteid.

Läbi aastate oleme toetanud erinevate spordialade esin-dajaid. Meie eesmärk on aidata kaasa treenimisvõimaluste parandamisele, sportlike tulemuste saavutamisele ja sport-liku eluviisi propageerimisele.

Mitmendat aastat järjest on Holm toetanud jalgrattaklubi Cycling Tartu MTÜ (tiimi endine nimi Ampler-Tartu2024 Cycling Team, nüüd Tartu2024 Cycling Team). Tänutäheks toetuse eest on klubi ehtinud oma sportlaste kiivrid Holm logoga.

Jätkasime ka Haapsalu Korvpalliklubi toetamist. Klubi män-gijad kannavad uhkusega Holmi logoga võistlussärke ning inspireerivad läbi oma tegevuse Läänemaa noori asuma igapäevaselt spordiga tegelema.

Alates 2022 sügisest laiendas Holm toetust saavate klubi-de ringi Virumaale ning aitab kaasa MTÜ Rakvere Korvpall tegemistele.

Holm on jätkuvalt ka jalgpalliklubi Welco toetaja, kes lisaks headele sportlikele saavutustele on jätkanud Tartus Raadil oma kodustaadioni ehitustöödega. Jalgpallipark, mille ehi-tus nii koroonapandeemia kui ehitushindade kallinemise tõttu on veninud, on plaanis valmis ehitada 2023 aasta su-veks ja sinna aega on kavandatud ka suur avaüritus. Park kannab Holmi nime ja annab head treenimisvõimalused nii sportlastele kui sportlikult meelestatud harrastajatele.

2022 suvel toimus Holm panga toel Haapsalus noorte jalgpallifestival, mille raames said erinevas vanuses lapsed üle Eesti oma jalgpallioskused proovile panna ning üksteisega mõõtu võtta.

Koostöö jätkus laste ja noorte huviklubiga Kratila, kes hoiab lapsed igapäevaselt spordilainel ja pakub treeningutele liisaks ka toredaid spordilaagreid koolivaheaegadel, et laste vaba aeg oleks sportlikult sisustatud.

Holmi purjeka Matilda 4 meeskond, kuhu kuulusid Holmi nõukogu liikmed Kelly Veske ja Arne Veske, jätkas suurepärase saavutustega! Augustis 2022 Norras peetud ORC Euroopa meistrivõistlustel avamerepurjetamises võitis tiim hõbemedali.

Suve lõpus toetasime Haapsalus Valge Daami maleturniiri, mis elavdas kuurortlinna suveprogrammi ja tõi kohale malehuvilisi lähemalt ja kaugemalt.

Suvisel spordihooajale pani punkti Eesti ja Baltikumi ratsaspordi suurvõistlus Tallinn International Horse Show, mida Holm toetas teist aastat järjest. See üritus on oluline ratsasportlastele ja tervele ratsutajate kogukonnale, kuid pakub silmarõõmu ja kaasaelamist kõigile, kes armastavad neid elegantseid suuri loomi ja võistlustega kaasnevat adrenaliini. Tõenäoliselt saab sellelt ürituselt alguse nii mõnegi lapse ratsasportlase tee esimesse trenni ja aastate pärast loodetavasti ka samale areenile võistlejana.

Talvehooajal jätkasime suusatiimi toetamist, kuhu lisaks Eesti ühele paremale talisportlasele Henri Roosile kuulub veel hulgaliselt ambitsioonikaid noori suusaspordlasi, kes aktiivselt ja edukalt esinesid erinevatel võistlustel, kuid võtsid südame asjaks koolitada ka Holmi töötajatest paremaid suusatajaid.

Holmi panus kultuuri on seotud ennekõike muusikaürituste toetamisega ja taaskord toimusid 2022. aastal Holmi toel nii TAFF:fest, Harmonica Festival kui Augustibluus, kõigist neist on kujunenud muusikasõprade oodatud sündmused.

Holmi töötajad järgivad aktiivset eluviisi ka oma igapäevaelus ning pea igal holmlasel on hobi, millega tegeleb, olgu selleks midagi sportlikku või siis pigem kultuuriga seotud – tasakaal on oluline kõiges ja loob soodsa pinnase heade tulemuste saavutamiseks.

Grupi poolt loodud majanduslik väärtus

tuhandetes eurodes

2022

2021

Tasutud ettevõtte tulumaks

135

327

Eestis

126

269

Lätis

9

58

Tasutud palgamaksud

1 867

1 924

Eestis

1 793

1 806

Lätis

74

118

Tasutud käibemaks

94

232

Eestis

20

136

Lätis

74

96

Tasutud maksud kokku

1 961

2 156

Tasutud palgad

3 233

2 684

Eestis

2 676

2 269

Lätis

557

415

Loodud töökohad

12

14

Eestis

11

14

Lätis

1

0

Tasutud tarnijatele

5 228

6 374

Eestis

3 329

4 953

Lätis

1 899

1 421

Tehtud investeeringud

3 400

4 323

Eestis

3 400

4 302

Lätis

0

21

Tasutud dividendid

0

0

Vastutustundlik laenamine

Vastutustundliku laenamise põhimõtted Grupis tuginevad heale pangandustavale ning kõrgetele eetilistele standarditele ja vastutustundliku laenamise põhimõtetele. Grupi tegevus ei tohi kahjustada üldtunnustatud eetika-, keskkonna- ja õiguspõhimõtteid ning Grupp ei tohi teha tehinguid vastaspooltega, kelle moraalsed tõekspidamised on küsitavad.

Kliendisuhe põhineb vastastikusel usaldusel. Positiivsete laenuotsuste tegemisel usume kliendi aususesse, võimalustesse ning finantsvõimekusse täita oma kohustusi nii eraisiku kui ka äriklientide puhul. Me ei krediteeri kliente, kui on tõenäoline, et nad ei suuda oma kohustusi täita. Krediidi andmise kord on kooskõlas vastutustundliku laenamise põhimõtetega ja selle on heaks kiitnud juhatus.

Konsolideeritud finantsaruanded

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2022	2021
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil		13 952	14 707
Intressikulud sisemise intressimäära meetodil		-1 731	-1 280
Intressikulud sisemise intressimäära meetodil	5	12 220	13 427
Teenustasutulud		0	6
Teenustasukulud		-2 050	-1 753
Neto teenustasukulud	6	-2 050	-1 752
Muud tegevustulud	7	1 188	1 645
Neto tegevustulud		11 358	13 320
Personalikulud	8	-4 626	-3 654
Administratiiv- ja halduskulud	8	-3 187	-3 631
Muud tegevuskulud	8	0	0
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8,13-16	-1 411	-481
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	8,11	-3 265	-4 313
Tegevuskulud kokku		-12 489	-12 078
Kasum/kahjum enne tulumaksu		-1 132	1 241
Tulumaks	9	-18	-233
Aruandeperioodi kasum/kahjum		-1 149	1 009
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist		-1 149	992
Mittekontrolliva osaluse osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist		0	16
Muu koondkasum/-kahjum		0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum kokku		-1 149	1 009
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi koondkasumist/kahjumist		-1 149	1 269
Mittekontrolliva osaluse osa aruandeperioodi koondkasumist/kahjumist		0	-204

Lisad lehekülgedel 25-91 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa

31.12.2022

31.12.2021

Varad

Raha ja nõuded keskpangale	10	4 800	3 048
Nõuded krediitiasutustele	10	13 035	13 979
Nõuded klientidele	12	190	123
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	97 943	61 954
Muud varad	12	930	1 142
Kinnisvarainvesteeringud	13	929	964
Materiaalsed põhivarad	14	621	644
Kasutusõigusega seotud varad	15	815	932
Immateriaalsed põhivarad	16	9 027	6 143
Varad kokku		128 336	88 930

Kohustised

Klientide hoiused	17	104 372	64 311
Laenukohustised	17	136	174
Võlakirjakohustised	17	3 523	3 523
Kasutusõigusega seotud kohustised	15	873	976
Muud kohustised	18	2 346	1 711
Kohustised kokku		111 250	70 695

Omakapital

Aktiivkapital	19	50	50
Ülekurss	19	14 471	14 471
Kohustuslik reservkapital	19	5	5
Jaotamata kasum	19	2 560	3 709
Emaettevõtte omaniku osa omakapitalist		17 086	18 235
Mittekontrolliva osaluse osa omakapitalist		0	0
Omakapital kokku		17 086	18 235

Kohustised ja omakapital kokku

128 336 **88 930**

Lisad lehekülgedel 25-91 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2022	2021
Tasutud intressid		-1 252	-940
Kasutusõigustest tulenenud intressimaksed	15	-11	-15
Laekunud intressid		13 533	14 370
Tasutud teenustasud		-200	-196
Laekunud teenustasud		727	9
Väljastatud laenud		-82 998	-57 704
Laenude põhiosa tagasimaksed		43 269	48 137
Seotud osapooltele väljastatud laenud		-175	-1 999
Seotud osapooltele väljastatud laenude tagasimaksed		1	1
Saadud laenud	17	0	187
Saadud laenude põhiosa tagasimaksed	17	-37	-13
Seotud osapooltelt saadud laenude põhiosa tagasimaksed	21	0	-50
Limiidikontodega seotud muutused		558	3 450
Laekunud hoiused		71 649	22 112
Hoiuste põhiosa tagasimaksed		-30 943	-13 008
Tasutud ettemaksed		-1 085	-635
Laekunud ettemaksed		918	375
Tasutud tarnijatele		-5 234	-6 374
Laekunud müügi- ja muud nõuded		-12	782
Laekunud bilansivälised nõuded	11	899	1 333
Tasutud palgad		-3 233	-2 684
Tasutud maksud, va ettevõtte tulumaks		-1 867	-1 924
Tasutud ettevõtte tulumaks		-135	-327
Kokku rahavood äritegevusest		4 371	4 886
Tasutud põhivarade soetamisel		-3 400	-2 070
Laekunud põhivarade müügist		0	1
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-3 400	-2 070
Kasutusõigustest tulenevate kohustiste põhiosa tagasimaksed	15	-122	-135
Äriühendus ühise kontrolli all olevate isikute vahel	4	0	-2 253
Tasutud dividendid	19	0	0
Laekunud võlakirjade emiteerimisest	17	0	3 500
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-122	1 113
Rahavood kokku		849	3 929
Raha ja rahalähendid perioodi alguses		17 028	13 151
Raha ja selle lähendite muutus		849	3 929
Valuutakursi muutuse mõju raha saldole		-42	-53
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus	10	17 835	17 028

Raha ja rahalähendid:

31.12.2022 31.12.2021

Sularaha		0	0
Piiranguteta arvelduskontod	10	13 035	13 979

Lisad lehekülgedel 25-91 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	Aktisia- kapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku	Mitte kontrolliv osalus	Omakapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2021		50	14 471	5	3 919	18 444	1 035	19 479
Aruandeperioodi kasum/kahjum		0	0	0	992	992	16	1 009
Muud koondkasum/-kahjum		0	0	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	0	992	992	16	1 009
Vähemusosaluse väljaost	4	0	0	0	-1 202	-1 202	-1 051	-2 253
Saldo seisuga 31.12.2021		50	14 471	5	3 709	18 235	0	18 235
Saldo seisuga 01.01.2022		50	14 471	5	3 709	18 235	0	18 235
Aruandeperioodi kasum/kahjum		0	0	0	-1 149	-1 149	0	-1 149
Muud koondkasum/-kahjum		0	0	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	0	-1 149	-1 149	0	-1 149
Saldo seisuga 31.12.2022		50	14 471	5	2 560	17 086	0	17 086

Lisad lehekülgedel 25-91 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

HOLM

Heade plaanide pank.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

Üldinformatsioon ettevõtte kohta

Holm Bank AS pakub koos oma tütaretevõttega pangandusteenuseid era- ja äriklientidele. Grupi peamiseks tegevusalaks on tarbimisleenude, järelmaksude, krediitkaartide, kodu- ja hüpoteeklaenude, liisingu ning ärialaenude väljastamine. Grupp pakub krediiti Eesti ja Läti turgudel ning kuni novembrini 2021 pakuti finantsteenuseid ka Rootsi turul. Hoiuseid kaasatakse Eesti, Saksamaa ja Austria turgudelt.

Pank on suletud omanike ringiga krediitdiasutus. Holm Bank AS-i ainuaktsionär on OÜ Koduliising, mille tegelik kasusaaja on Arne Veske. Panga registreeritud aadress on Posti tn 30, Haapsalu linn, Eesti.

2. aprillil 2019 väljastas Euroopa Keskpank Holm Bank AS-le krediitdiasutuse tegevusloa.

Alates 2021. aasta veebruarist on Grupp 100% Läti äriühingu Holm Bank Latvia SIA aktsiate omanik, mil omandati 48,93%-line mittekontrolliv osalus. Äriühendus toimus ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahelise tehingu tulemusena (vt lisa 4).

Aruande koostamise alused

Lisaks Holm Bank AS-ile sisaldavad 2022. aasta aruandes esitatud konsolideeritud finantstulemused ka Holm Bank Latvia SIA finantstulemusi, milles Holm Bank AS-il oli kuni veebruarini 2021 51,07% osalus ning peale seda 100% osalus.

2022. aasta konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), mille on välja andnud Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja nende Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud tõlgendustega, mis kehtisid 2022. aastal.

Käesoleva aruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist ning tegevuse jätkuvuse põhimõttest (vt ka lisa 23) ning finantsaruanded on esitatud eurodes ümardades väärtused lähima tuhande euron, kui ei ole märgitud teisiti.

Alates 2020. aasta augustist pakuti Rootsi turul piiriülese teenusena virtuaalkaardi teenust. 2021. aasta lõpuks ei suudetud müügieesmärke täita, mida limiteeris ennekõike sealne halb krediitkvaliteet ning kõrge pettuserisk. 2021. aasta novembris otsustas nõukogu piiriülese äritegevuse Rootsi turul lõpetada. 2022. aasta alguses müüdi kogu bilansiline Rootsi portfelli.

31. detsembril 2022 seisuga lõppenud aruandeperioodi konsolideeritud finantsaruanded on heaks kiidetud Grupi juhatuse 28. aprilli 2023. aasta otsusega. Grupi aktsionärid on mõjuvatel põhjustel õigus koostatud aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist. Grupi audiitorina tegutseb audiitorettevõtja Ernst & Young Baltic AS (registrikood: 10877299, aadress Rävala pst 4, 10143 Tallinn) ja juhtivaudiitor Olesia Abramova (isikukood 48010214216, audiitori kutsetunnistuse nr 561). Grupi audiitor ei ole 2022. aasta jooksul osutanud Grupile muid teenuseid, mis ei oleks lubatud Eesti Vabariigis kehtiva audiitortevgevuse seaduse kohaselt.

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel kooskõlas IFRS-iga peab juhatuse teatavates valdkondades kasutama olulisi raamatupidamishinnanguid (vt lisa 2).

Grupp esitab oma finantsseisundi aruande likviidsuse järjekorras, mis põhineb Grupi kavatsusel ja võimel arvelda finantsaruandes kajastuvaid varasid või kohustisi.

Analüüs arvelduste jaotumise kohta 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva (lühiajaline) ja hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva (pikaajaline) on esitatud lisas 3.20.

Grupi esialgne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eesti keeles. Vastuolu korral inglise keelega on ülimuslik eestikeelne versioon.

Konsolideerimise alused

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad Panga ja selle tütarettevõtte 31. detsembri 2022. aasta seisuga lõppenud perioodi koondatud finantsaruandeid.

Tütarettevõtte on üksus, mille üle Pangal on kontroll. Pank kontrollib investeerimisobjekti, kui ta on avatud majanduslikule kasule või tal on selleks õigus seoses tema seotusega investeerimisobjektis ning ta võib mõjutada majandusliku kasu tekkimist oma valitseva võimu kaudu investeerimisobjekti üle.

Pank hindab uuesti, kas ta kontrollib investeerimisobjekti või mitte, kui faktid ja asjaolud näitavad, et üks või mitu kontrolelementi on muutunud.

Aasta jooksul omandatud või võõrandatud tütarettevõtete varad, kohustised, tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud finantsaruannetes alates kuupäevast, mil Pank omandas kontrolli kuni kuupäevani, mil Pank kaotab tütarettevõtte üle kontrolli.

Tütarettevõtja

Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtte finantsaruandeid selliselt, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleksid Grupi arvestus-põhimõtetega kooskõlas. Tütarettevõtte majandusaasta ühtib emaettevõtte majandus-aastaga. Tütarettevõtet konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kuupäevast, mil kontroll läheb üle Grupile.

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt kajastab omandaja omandatud ettevõtte varasid ja kohustisi raamatupidamislikus väärtuses.

Omandatud ettevõtte varasid ja kohustisi ei hinnata ümber nende õiglasesse väärtusesse ega kajastata uusi varasid või kohustisi äriühenduse kuupäeva seisuga, nagu tehakse tavalise ostumeetodi kasutamisel. Korrigeerimisi tehakse ainult arvestuspõhimõtete ühtlustamiseks.

Firmaväärtust sellise äriühenduse kajastamisest ei teki. Omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud ne-

tovara raamatupidamisväärtuse vahe kajastatakse omakapitalis. Mittekontrolliva osalusena kajastatakse sellele kuuluv proportsionaalne osa omandatava üksuse varade ja kohustiste raamatupidamislikust väärtusest.

Kõik äriühenduse kulud kajastatakse kohe koondkasumiaruandes. Võrdlusandmeid ei korrigeerita nii, nagu oleks äriühendus toimunud varaseima esitatud võrdlusperioodi alguses. Selle asemel kajastatakse äriühendust edasiulatuvalt alates toimumise kuupäevast.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi iga komponent omistatakse Grupi emaettevõtte aktsionäridele ja mittekontrollivatele osalustele isegi juhul, kui selle tulemuseks on mittekontrollivate osaluste negatiivne saldo.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitali-tehinguna.

Mittekontrolliva osaluse osa kasumist või kahjumist esitatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes emaettevõtte omanikule kuuluvast osast eraldi. Samuti kajastatakse mittekontrolliva osaluse osa tütarettevõtte tulemusest ja omakapitalist konsolideeritud finantsseisundi aruandes eraldi emaettevõtte omanikule kuuluvast omakapitalist.

Konsolideeritud finantsaruannete lisades avalikustatavad emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte finantsaruanded lisas 22 koostatakse samade arvestuspõhimõtete alusel, mida on kasutatud konsolideeritud finantsaruannete koostamisel, välja arvatud tütarettevõttesse tehtud investeering, mida kajastatakse konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses ja mida kontrollitakse väärtuse languse suhtes, kui selliseid indikatsioone peaks esinema.

Intressitulu ja -kulude kajastamine

IFRS 9 kohaselt rakendab Grupp intressitulu arvutamisel finantsvarade (v.a varad, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, ning finantsvarad, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud) bilansilisele koguväärtusele sisemist intressimäära.

Finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud ning mis kuuluvad seega kolmandasse krediidi-

riski rühma (nn viivislaenu), arvestab Grupp intressitulu, rakendades sisemist intressimäära finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse netosummale.

Kui selline finantsvara peaks taastuma nii, et tema väärtus pole enam krediidiriski tõttu langenud, hakkab ka Grupp intressitulu jälle tavapärasel viisil arvestama. Finantsvarade puhul, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega

ostetud või tekkinud, arvestab Grupp intressitulu, rakendades finantsvara korrigeeritud soetusmaksumusele krediidiriskiga korrigeeritud sisemist intressimäära.

Krediidiriskiga korrigeeritud sisemine intressimäär on intressimäär, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood (sh krediidikahju) esmasel kajastamisel täpselt

Teenustasude kajastamine

Kui Grupp osutab oma klientidele teenust, esitatakse tasu arve eest, mis makstakse üldjuhul kohe pärast teenuse osutamist. Kulud, mis on otseselt seotud teenustasutuluga, kajastatakse teenustasude mahaarvamisenä.

IFRS 15 keskne põhimõte seisneb selles, et majandusüksus kajastab klientidele lubatud kaupade või teenuste võõrandamisel müügitulu summas, mis vastab tasule, mida majandusüksusel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade ja teenuste eest saada. Selle keskse põhimõtte rakendamiseks on paigas 5-astmeline mudel:

1. Kliendiga sõlmitud lepingu(te) tuvastamine

Välisvaluutatehingud, varad ja kohustised

Grupi arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Iga kontserni kuuluva äriüksuse puhul määratleb Grupp arvestusvaluuta ja iga äriüksuse finantsaruannetes sisalduvaid kirjeid esitatakse selle arvestusvaluuta alusel. Grupp kasutab otsest konsolideerimismeetodit.

Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtivate Euroopa Keskpannga vahetuskursside alusel.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara ja arveldada kohustisi teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Aktiivsetel turgudel põhineb finantsvarade ja -kohustiste, sh tulevisinstrumentide õiglase väärtus nende noteeritud turuhinnal.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on liigitatud vastavalt alltoodud väärtuste hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

Raha ja rahalähendid

Raha ja rahalähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ning keskpangas ja teistes pankades hoitavaid hoiuseid, mille lunastamise tähtaeg ei ületa 3 kuud ning mida saab

krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusse. Seega arvestatakse erinevates etappides võetavate potentsiaalselt erinevate intressimäärade ja toote elutsükli muid omadusi.

Rahavoogude hindamisel lähtutakse eeldusest, et klient tasub makseid vastavalt kokkulepitud tingimustele.

2. Teostamiskohustuse tuvastamine lepingus
3. Tehinguhinna kindlaks määramine
4. Tehinguhinna jaotamine lepingus sätestatud teostamiskohustustele
5. Tulu kajastamine vastava teostamiskohustuse täitmisel.

Laenulepingu tingimustega pannakse paika mõlema osapoolte õigused ja kohustused laenusuhtes ning mõlemad osapooled peavad need kinnitama (ka müügi järgsete teenuste puhul, mida kontsern oma klientidele pakub).

Grupp ei ole tuvastanud kliendilepingutest tulenevaid tingimusi ega kohustusi, millele IFRS 15 rakenduks.

Välisvaluutas toimunud tehingud hinnatakse ümber tehingu päeval kehtivate Euroopa Keskpannga vahetuskursside alusel. Ümberhindamisel kursivahedest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes perioodi finantstulude ja -kuludena. Mittemonetaarsed kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, arvestatakse ümber vahetuskursside alusel kajastamise kuupäeva seisuga.

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele;
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse hierarhia on toodud lisas 3.21.

kohe ja piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutusest tulenev risk on madal. Grupp kajastab nii konsolideeritud kui konsolideerimata rahavoogude aruannetes äritegevuse rahavoogude kirjeldamisel otsest meetodit.

Finantsinstrumentide arvestuspõhimõtted

Esmase arvele võtmine

Finantsvarad ja -kohustised (v.a klientidele antud laenu- ja ettemaksed ning neile võlgnetavad summad) võetakse arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Grupist saab instrumendi lepinguline osapool. Klientidele antud laenu- ja ettemaksed kajastatakse raha ülekandmisel nende pangarvetele. Investoritele võlgnetavad summad kajastab Grupp raha laekumisel kontserni pangarvetele.

Finantsinstrumentide liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingulistest tingimustest ning nende juhtimiseks rakendatavast ärimudelist. Nagu kirjeldatud lisas 3.21, mõõdetakse finantsinstrumente algselt nende õiglasest väärtuses (v.a õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustised), millele lisatakse või millest lahutatakse tehingukulutused.

Grupp kajastab oma finantsvarasid vastavalt vara soetamisega seotud lepingu tingimustele, kontserni valitud ärimudelile ja rahavoogudele (sõltuvalt sellest, kas varaga

seotud rahavood puudutavad ainult põhiosa ning intressi makseid), kas:

- korrigeeritud soetusmaksumuses,
- õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI) või
- õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVPL).

Finantskohustisi (v.a laenukohustised ja finantstagatislepingud) kajastatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, kui tegemist on kas kauplemiseesmärgil hoitavate tuletisinstrumentidega või on kohustis määratletud õiglasest väärtuses kajastatavaks.

Käesolevas aruandes ei ole kajastatud kauplemis- ja tuletisinstrumente.

Finantsvarad – liigitamine ja edasine kajastamine

Võlainstrumentid

Võlainstrument on instrument, mis on finantskohustus instrumendi väljastaja seisukohast. Võlainstrumentide liigitamine ja hilisem mõõtmine sõltub:

- Grupi ärimudelist finantsvara juhtimisel ja
- finantsvarast tulenevatest lepingulistest rahavoogudest.

Ärimudel peegeldab seda, kuidas Grupp haldab finantsvarasid rahavoogude tekitamise seisukohast – kas eesmärk on koguda üksnes lepingulisi rahavooge või koguda rahavooge nii lepingulistest maksetest kui ka vara müügist. Kui kumbki ärimudel ei ole asjakohane (näiteks kui finantsvarasid hoitakse kauplemise eesmärgil), liigitatakse finantsvarad muu ärimudeli alla ning kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Varade haldamise ärimudeli kindlaksmääramisel võtab kontsern arvesse seda, mis eesmärgil antud varade rahavooge on varem kogutud, kuidas hinnatakse varade tulemuslikkust ja antakse sellest aru juhtkonna võtmeisikutele, kuidas hinnatakse ning juhitakse riske ning kuidas toimub kontserni juhtkonna tasustamine.

Tagatiseta tarbimislaenude puhul on Grupi ärimudeliks koguda lepingulisi rahavooge. Sellele vaatamata on Grupp pärast krediidiriski olulise suurenemise tuvastamist astunud samme ja müünud võlainstrumente Lätis.

Vara rahavood: Kui ärimudeliks on varade hoidmine, et koguda neilt lepingulisi rahavooge, või nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müümine, siis hindab kontsern, kas finantsinstrumendi lepingulised rahavood koosnevad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest. Hinnangu andmiseks ana-

lüüsib kontsern, kas lepingulised rahavood on kooskõlas tavalise laenulepinguga (st intress sisaldab vaid tasu raha ajaväärtuse, krediidiriski ning muude tavapärase laenuandmisega seotud riskide eest ning kasumimarginaali, mis on kooskõlas tavalise laenulepinguga).

Kui lepingutingimustest tulenevalt on finantsvara avatud täiendavatele riskidele või volatiilsusele, mis ei sisaldu tavalises laenulepingus, siis neid varasid liigitatakse ja mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

Võttes aluseks nimetatud tunnused, liigitab kontsern võlainstrumentid järgmisse kolme kategooriasse:

- Varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ja mille rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed ning mida ei ole liigitatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks, mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses.
- Finantsvarasid, mida hoitakse nii lepinguliste rahavoogude kogumiseks kui ka müügiks ning mille rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed ning mida ei ole liigitatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi.
- Varasid, mis ei vasta korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi mõõtmise tingimustele, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Aruandeperioodil mõõtis kontsern kõiki võlainstrumente korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustiste liigitamises ja mõõtmises muutusi ei toimunud.

Omakapitaliinstrumendid

Omakapitaliinstrument on instrument, mis instrumendi väljastaja seisukohast vastab omakapitaliinstrumendi mõistele: instrument ei sisalda lepingulist kohustust teha

Laenutingimuste muutmine

Kliendi soovil võib Grupp lepingutingimused uuesti läbi rääkida. Grupp jälgib regulaarselt finantsvarade krediidikahju allahindluse piisavust seoses eluea jooksul oodata-va krediidikahjuga ning võtab antud asjaolusid arvesse ka lepingutingimuste muutmisel, klassifitseerides vajadusel laenu makseraskustes olevaks. Täpsemalt on sellise klassifikatsiooni aluseid kirjeldatud edaspidi lõigus Makseviituse definitsioon.

Üldjuhul ei ole muudetud lepingutingimused esialgsest lepingust oluliselt erinevad ning seetõttu tingimuste läbivaatamise ja muutmise tõttu lepingu kajastamist ei lõpetata.

Grupp arvutab ümber finantsvara bruto raamatupidamiskliku väärtuse, lähtudes algse sisemise intressimääraga diskonteeritud korrigeeritud rahavoogudest, ning kajastab muudatusest tingitud kasumi või kahjumi koondkasumiaruandes. Sõltuvalt muudetud lepingu tingimustest kaalub Grupp ka potentsiaalset negatiivset mõju krediidiriskile.

Grupp lõpetab finantsvara kajastamise olukorras, kui laenu muudetud tingimused on muutunud sellisel määral, et sellest saab sisuliselt uus laen.

Erinevust kahe laenu versiooni vahel kajastatakse kasumi või kahjumina kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarad kantakse finantsseisundi aruandest välja, kui lepingutingimuste muudatus toob kaasa olulise muutuse lepingulistest rahavoogudes, nii nagu kirjeldatud eeltoodu lõigus. Finantsvarad kantakse kas osaliselt või täielikult finantsseisundi aruandest maha ka juhul, kui Grupp on võtnud kasutusele kõik abinõud laenu sissenõudmiseks ning jõudnud järeldusele, et nõude laekumise ootus ei ole põhjendatud. Tuginedes Grupi varasemale praktikale nõuete laekumise tõenäosuse languse osas, on süsteemselt juuru-

Finantskohustised

Finantskohustised kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses. Pärast esialgset mõõtmist hinnatakse emiteeritud võlg ja muud laenatud vahendid korrigeeritud soetusmaksumuses. Amortiseeritud maksumuse arvutamisel võetakse arvesse mistahes allahindlust või preemiat emissioonis ning kulused, mis on sisemise intressimäära lahutamatu osa.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse, kui kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud. Kui olemasolev finants-

makseid ning tõendab osalust väljastaja netovaras ehk varades pärast kõikide kohustiste mahaarvamist.

Uus laen liigitatakse krediidikvaliteedi poolest esimesse riskiklassi, välja arvatud juhul, kui uut laenu käsitatakse POCI-i laenuks.

Hinnates muu hulgas seda, kas laenu kajastamine lõpetada või mitte, võtab Grupp arvesse järgmisi tegureid:

- Laenu valuuta muutus
- Lepingu tähtaja muutus
- Lepingu intressimäära muutus
- Lepingust tulenevate rahavoogude muutus
- Lepingutingimuste sidumine kliendi omakapitaliga
- Lepingu osapoole muutus
- Kui muudatus on selline, et instrument ei vasta enam SPPI kriteeriumile.

Kui muudatuse tulemuseks ei ole varasemast oluliselt erinevad rahavood, ei too muudatus kaasa kajastamise lõpetamist. Rahavoogude erinevuse, mida on diskonteeritud esialgse sisemise intressimääraga, kajastab Grupp kasumiaruandes, ja ulatuses mille osas on krediidikahjumid juba eelnevalt kajastatud (vt lisa 5).

Finantskohustiste puhul peab Grupp muudatust kvalitatiivselt oluliseks, kui selle tulemuseks on uue ja algse finantskohustise nüüdisväärtuste vaheline erinevus rohkem kui 10%. Finantsvarade puhul põhineb see hinnang kvalitatiivsetel teguritel.

tatud automaatsed mahakandmised üle 365 päeva võlas olevatele nõuetele. Mahakandmisega sissenõudmine ei piirdu ja seda jätkatakse ka bilansiväliselt.

Kui bilansist väljakantav summa on suurem kui seni kajastatud krediidikahju, kajastatakse kõigepealt krediidikahjud kuni nõude brutoväärtuseni ja seejärel kantakse nõue finantsseisundi aruandest välja. Kõik edasised bilansivälise nõuete laekumised krediteeritakse muu tegevustuluna.

kohustis asendatakse teise sama laenuandja kohustisega oluliselt erinevatel tingimustel või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, käsitatakse sellist vahetust või muutmist kui algse kohustise kajastamise lõpetamist ja uue kohustise kajastamist.

Algse finantskohustise bilansilise väärtuse ja makstud tasu vahe kajastatakse kasumis või kahjumis.

Finantsvarade väärtuse langus

Grupi laenude allahindluste mudel põhineb oodatava krediidikahju kontseptsioonil, mis tähendab, et kahjujuhtum ei pruugi toimuda enne krediidikahju kajastamist. Seetõttu kannavad Grupi kõik finantsvarad üldjuhul krediidikahjusid.

Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse vara eluea jooksul tekkida võivatele krediidikahjudele (eluea jooksul eeldatav krediidikahju ehk LTECL), välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist pole krediidirisk oluliselt suurenenud, mille puhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks lähema 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju (12mECL). Krediidikahjud kajastatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses. Hindamine põhineb mõistlikul ja toetataval teabel, st teabel, mis on aruandekuupäeval mõistlikult kättesaadav ilma põhjendamatute kulude või pingutusteta.

Kui finantsinstrumentidega seotud krediidirisk, mille puhul on kajastatud eluea jooksul eeldatav krediidikahju, paraneb

Rahavoo puudujääk

Rahavoo puudujääk on erinevus rahavoogudes, mida Gruppil on lepingu järgi õigus saada või rahavoogudes, mille laekumist Grupp eeldab.

Rahavoo puudujääke tuvastatakse järgmiselt:

- 12 kuu eeldatavate krediidikahjumite puhul tuleneb

Võlgade sissenõudmise kulud

Võla sissenõudmine põhjustab Grupi jaoks kulusid, mis võivad hõlmata järgmist:

- Sissenõudmisega seotud tööjõu-, side-, posti-, õigus- ja kohtukulud. Üldjuhul kajastatakse neid tegevuskulude koosseisus, kui need vastavad IFRSi nõuetele selliste kulude kohta.
- Võlainstrumentide lepinguliste tingimustega määratud tagatise omandamis- ja müümisikulud, mida võetakse arvesse tagatud finantsvara eeldatava rahavoogude puudujäägi hinnangus.

Krediidikahjusid võib mõõta individuaalselt või kollektiivselt. Individuaalselt suure riskiga lepingute puhul mõõdetakse krediidikahjusid individuaalselt, kui Grupi on mõistlik ja asjakohane teave, mis on kättesaadav ilma põhjendamatute kulude või pingutusteta selle mõõtmiseks.

Vastasel juhul kasutatakse kollektiivset hindamist. Selleks rühmitatakse finantsinstrumentid jagatud krediidiriski alusel instrumentide liikide ja krediidireitingute alusel gruppidesse. Liigitamine ühiste tunnuste alusel on toimunud järgmiste finantsinstrumentide puhul:

- järelmaksud;
- väikelaenud;

selliselt, et sellised tingimused ei ole enam täidetud, liigub nõue tagasi klassi, mille puhul krediidikahjusid mõõdetakse lähema 12 kuu jooksul eeldatavate krediidikahjudega. Eeldatava krediidikahjumi hindamisel võetakse arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat;
- raha ajaväärtust;
- ilma liigse kulu või pingutuseta kättesaadavat põhjendatud ja tõendatavat informatsiooni.

Meetodid, mida Grupp kasutab eeldatavate krediidikahjumite mõõtmiseks, võivad erineda sõltuvalt finantsinstrumendi liigist ja teadaolevast informatsioonist.

Krediidikahjud (ja nende tühistamised), mille ulatuses tuleb moodustatud allahindlust aruandekuupäeva seisuga korrigeerida, kajastatakse koondkasumis või -kahjumis.

rahavoo puudujääk võimalikest makseviivitustest järgmise 12 kuu jooksul (või lühema aja jooksul, kui eeldatav lepinguperiood on alla 12 kuu);

- lepinguperioodi eeldatavate krediidikahjumite puhul tuleneb rahavoo puudujääk võimalikest makseviivitustest finantsinstrumendi lepinguperioodi jooksul.

- liisingud
- krediitkaardid;
- äri-laenud;
- kodulaenud;
- hüpoteeklaenud.

Vajadusel võib finantsinstrumente allahindluste moodustamiseks ka üksikasjalikumalt liigitada.

Grupp kajastab eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõikide laenude ja muude võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (käesolevas peatükis: finantsinstrumentid).

Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse vara eluea jooksul tekkida võivatele krediidikahjudele (eluea jooksul eeldatav krediidikahju ehk LTECL), välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist pole krediidirisk oluliselt suurenenud, mille puhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks lähema 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju (12mECL). Põhimõtteid, mida kontsern krediidiriski suurenemise hindamisel rakendab, on tutvustatud täpsemalt lisades 3.4-3.15.

12 kuu eeldatav krediidikahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust,

mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmneva võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest. Nii eluea kui ka 12 kuu jooksul eeldatav krediitkahju leitakse kollektiivselt.

Grupp on kehtestanud põhimõtte, mille alusel hinnatakse iga aruandeperioodi lõpus, kas finantsinstrumendi krediitrisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud või mitte, võttes arvesse makseviituse tõenäosuse muutumist finantsinstrumendi järelejäänud kehtivusaja jooksul.

Eespool kirjeldatud protsessi põhjal rühmitab Grupp oma laenud:

1. riskiklass – laenude esmasel arvele võtmisel kajastab Grupp allahindluse 12 kuu jooksul eeldatava krediitkahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediitriskiga laenud, mis on 2. riskiklassist ümber liigitatud. Eeldatavaid 12-kuulisi krediitkahjusid rakendatakse prognoositud EAD baasil ja korrutatakse eeldatava LGD-ga ning diskonteeritakse seejärel sisemise intressimääraga.

2. riskiklass – laenude puhul, mille krediitrisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab Grupp

allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediitkahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediitriskiga laenud, mis on 3. riskiklassist ümber liigitatud.

3. riskiklass – laenud, mille väärtus on krediitriske tõttu langenud. Grupp kajastab allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediitkahju alusel. Meetod on sarnane 2. riskiklassi varade meetodile, mille makseviituse tõenäosus on 100%. Nende klientide sisemine krediitireiting on must.

Grupil ei olnud seisuga 31.12.2022 ega 31.12.2021 krediitriske tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvarasid.

Finantsvarade, mille puhul ei ole kontsernil mõistlikku ootust, et nende maksumus saaks kas täielikult või osaliselt kaetud, vähendatakse vastavalt bilansilist väärtust. Seda loetakse finantsvara kajastamise (osaliseks) lõpetamiseks. Kahjumid finantsvara väärtuse langusest ja väärtuse languse tühistamised kajastatakse vara bilansilise väärtuse korrigeerimisena. Krediitriske hindamisel kasutab Grupp järgmiseid põhiparameetreid: makseviituse tõenäosus (PD), makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD) ja makseviituses olev riskipositsioon (EAD).

Makseviituse definitsioon

Grupi hinnangul on finantsinstrument makseviituses, kui laenuvõtja lepingujärgsete maksete tasumisest on möödas rohkem kui 90 päeva ning võlg ületab absoluutset ja suhtelist olulisuse piirmäära (eraklientide puhul on suhteline piir 1% ja absoluutne 100 eurot ning äriklientide puhul vastavalt 1% ning 500 eurot) või kui subjektiivsel hinnangul on leping loetud makseviituses olevaks. Grupp on viinud IFRS 9 langenud väärtusega varade määratluse koostöölla Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) viivisnõuetele kohaldatavate suunistega.

Osana kvalitatiivsest hinnangust kliendi krediitvõime osas annab Grupp ka subjektiivseid hinnanguid, mis võivad viidata makseviitusele. Selliste kaalutluste tulemusena selgub, kas lepingut tuleks käsitleda makseviituses olevana ja seega 3. riskiklassi lepinguna või mitte.

Sündmused, mis võivad viidata suuremale makseviituse riskile:

- leping on laenuvõtja rahaliste raskuste tõttu liigitatud makseraskustes olevaks;
- laenuvõtja üldine reiting viitab tõenäolisele makseviitusele;
- laenuvõtja erakorralise finantseerimise soov;
- laenuvõtja, kellel on olnud tähtjaks tasumata kohustus avalik-õiguslike võlausaldajate ees;
- tagatise aluseks oleva väärtuse oluline vähenemine, kui tagatise realiseerimine peaks katma olulise osa laenuvõlast;

- laenuvõtja käibe oluline vähenemine või oluliste klientide kaotus;
- lepingu eritingimuste rikkumine;
- võlgnik (või võlgniku kontserni kuuluv juriidiline isik), kes esitab pankrotiavalduse;
- võlgniku suhtes teadaolev informatsioon (kuuluju tud) finantsraskuste kohta.

Grupi loeb finantsinstrumenti paranenuks ja liigitab selle 3. riskiklassist 2.-e, kui ükski makseviituse kriteerium ei ole olnud täidetud viimase 12 järjestikuse kuu jooksul.

Otsus, kas liigitada vara 2. või 1. riskiklassi pärast paranemist, sõltub ajakohasest krediidi tasemest paranemise ajal ning sellest, kas see näitab krediitriske märkimisväärtset suurenemist võrreldes esmase kajastamisega.

Grupi krediitriske osakond kasutab oma sisemisi reitingumudeleid, mille kohaselt hinnatakse kliente reitingutasete järgi valgest mustani.

Mudelid sisaldavad nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset teavet ning kasutavad lisaks laenuvõtjale omasele teabele täiendavat välist informatsiooni, mis võiks mõjutada laenuvõtja käitumist. Makseviituse tõenäosust kohandatakse seejärel IFRS 9 krediitkahjude arvutuste jaoks, et need sisaldaksid tulevikku suunatud teavet ja IFRS 9 riskiklassidesse liigitamist. Seda teostatakse iga majandusstsenaariumi puhul kui see on asjakohane.

Makseviivituses olev riskipositsioon (EAD)

Makseviivituses olev riskipositsioon (ing k. *exposure at default*, EAD) kujutab endast väärtuse languse arvutamisel finantsinstrumentide bilansilist brutosummat, mis võtab arvesse nii kliendi võimet suurendada oma riskipositsiooni, lähenedes samal ajal makseviivitusele, kui ka võimalikke ennetähtaegseid tagasimakseid. Tegemist on hinnangulise riskipositsiooni väljundiga tulevase makseviivituse seisuga, mille leidmisel on võetud arvesse pärast aruandekuupäeva riskipositsioonis tõenäoliselt toimuvaid muudatusi, sh põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi makseid (nii lepingujärgseid kui muid makseid), eeldatavaid väljamakseid siduvate laenuandmise kohustiste pealt ning tähtaja ületanud maksete pealt kogunenud intressi.

Makseviivituse kahjumäär (LGD)

Makseviivitusest tingitud kahjumäär näitab majandusliku kahju, mis võib tekkida, kui laenuklient ei suuda rohkem kui 90 päeva üle tähtaja olevaid lepingulisi kohustusi täita, ning see leitakse riigipõhiste kahjumäärade alusel, mis põhinevad varasemal kahjustatistikal.

Aastatel 2021 ja 2022 oli Grupil Läti tütarettevõtte portfelli käitumise kohta piisavalt sisendit, mis võimaldas mudelis rakendada kohalikku statistikat, erinevalt 2020.aastast, mil liiga lühikese tegevusajaloo tõttu rakendati veel Eesti statistikat. Selle leidmise aluseks on vahe lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate rahavoogude ja laenuandja poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude (sh tagatise realiseerimisest või krediitkvaliteeti parandavatest kokkulepetest, mida loetakse laenu lahutamatuks osaks ning mis ei kuulu seega eraldi kajastamisele) vahel. Tavaliselt näidatakse seda protsendina makseviivituses olevast riskipositsioonist.

IFRS 9 kohaselt on LGD määrad leitud iga riskiklassi jaoks eraldi. LGD määrade sisendid on hinnangulised ja võimaluse korral kalibreeritud testimiste alusel. Neid korratakse vajaduse korral iga majandusstsenaariumi puhul.

Makseviivituse tõenäosus (PD)

Makseviivituse määratlus vastab kontsernisiseses riskijuhtimises kasutatavale määratlusele. See on hinnang maksejõuetuse tõenäosuse kohta antud ajahorisondil. Makseviivitus võib esineda teatud ajavahemikul juhul, kui laenu

Tulevikku vaatav informatsioon

Oma eeldatava krediitkahju hindamise mudelites toetub kontsern järgmisele tulevikku vaatavale informatsioonile (märkus 3.10–3.11):

- Töötuse määr
- Keskmine brutopalgas kasv
- Sisemajanduse kogutoodangu muutus
- Tarbijahinnaindeksi kasv

EAD arvutamiseks esimese riskiklassi laenu puhul hindab Grupp võimalike makseviivituste asjaolusid 12 kuu jooksul. Kui aga 1. etapi laen, mille puhul eeldatavasti ei täideta oma kohustusi aruandekuupäevast 12 kuu jooksul ning paraneb, kuid seejärel langeb eeldatavasti uuesti makseviivituse, võetakse arvesse kõiki seotud makseviivituste asjaolusid. Riskiklass 2 ja riskiklass 3 ning POCI finantsvarade puhul arvestatakse makseviivituse riski eluea kriteeriumi järgi.

Grupp määrab EAD-d, modelleerides võimalike summade vahemikku erinevatel ajahetkedel, mis vastab mitmele stsenaariumile. Seejärel määratakse IFRS9 alusel makseviivituse tõenäosused igale Grupi mudeli majandusstsenaariumile.

Krediidiriski hindamine põhineb standardsel LGD hindamisraamistikul, mille tulemuseks on teatav LGD määr.

Nende määrade puhul võetakse arvesse eeldatavat EAD-d võrreldes summaga, mis eeldatavasti tagasi laekub või mis saadakse tagatise realiseerimisel.

Grupp segmenteerib oma era- ja äri-laenu tooted väiksematesse homogeensetesse portfellidesse, lähtudes tulevaste rahavoogude hindamisel nende olulistest põhioomadustest. Kohaldatavad andmed põhinevad ajalooliselt kogutud krediitkahjudel ja hõlmavad laiemat tunnusete kogumit (nt tooteliik, tagatise liik jne) ning laenuvõtja omadusi.

Edasi leitakse iga finantsinstrumentide grupi jaoks IFRS 9-kohased LGD määrad, milleks kasutatakse täiendavaid ajakohaseid andmeid ja tuleviku majandusstsenaariume. Tulevikku suunatud teabe hindamisel põhineb ootus mitmel stsenaariumil. Peamised sisendid hõlmavad näiteks muutusi tagatisväärtustes, sealhulgas hüpoteeklaenude kinnisvarahindades, toormehindades, maksestaatuses või muudes tegurites, mis võivad põhjustada Grupile kahjumit.

ei ole eelnevalt bilansiväliseks kantud ning see on endiselt portfellis. Makseviivituse tõenäosus peegeldab seda, kui tõenäoliselt võib kliendil tekkida hinnangu andmise järgse 12 kuu jooksul pikem kui 90-päevane makseviivitus.

Eeldatava krediitkahju hindamise mudelid ja nende sisendid ei pruugi alati peegeldada turutingimusi raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Selle vea parandamiseks tehakse aeg-ajalt erinevuste korrigeerimiseks ajutisi parandusi, kuid seda vaid juhul, kui erinevuste mõju oleks märkimisväärne.

Vaatlusperiood

Üldjuhul võetakse ajalooliste andmete analüüsimisel vaatlusaluseks perioodiks vähemalt 12 kuu pikkune ajavahemik.

Krediidiriski märkimisväärse suurenemise hindamine

Igal aruandekuupäeval hinnatakse finants-instrumendi-ga seotud krediidiriski, et teha kindaks, kas see on pärast arvele võtmist oluliselt suurenenud. Krediidiriski suurenemist loetakse oluliseks, kui on täidetud üks järgmistest kriteeriumitest:

- laenulepingujärgsete maksetega on hilinetud üle 30 päeva;
- kontsernisisesse krediidireitingute süsteemi järgi on laenusaaaja krediidirisk oluliselt suurenenud;
- muud Grupi poolt teostatud kvalitatiivsed hinnangud, mis viitavad suurenenud krediidiriskile seoses ebatõenäoliste laekumistega.

Krediidiriski olulist suurenemist hinnatakse kogumipõhiselt, v.a juhul, kui finantsinst-rumentide eeldatavat kredii-

Sama 12-kuulist perioodi rakendatakse ka tulevikku vaatavate hinnangute andmisel.

dikahjumit hinnatakse eraldi. Selleks, et hinnata krediidiriski olulist suurenemist kogumipõhiselt, rühmitatakse finantsinstrumendid sarnaste krediidiriski tunnuste põhjal gruppidesse. Grupeerimisel lähtutakse finantsinstrumendi liigist ja krediidiriski reitingust.

Uue informatsiooni teatavaks saades võidakse finants-instrumente ümber grupeerida. Eeldust, et finantsinstrumendi krediidirisk on oluliselt suurenenud juhul, kui maksed on hilinenud üle 30 päeva, saab vaidlustada üksnes juhul, kui Grupil on põhjendatud ja tõendatavat informatsiooni, mis näitab, et isegi kui lepingujärgsete maksetega on hilinetud üle 30 päeva, ei tähenda see krediidiriski olulist suurenemist. Näiteks võib see nii olla juhul, kui makse on jäänud tegemata administratiivse eksituse, mitte laenusaaaja rahaliste raskuste tõttu.

Sisereitingute süsteem

Krediidiriski olulist suurenemist hinnatakse laenuvõtjale pärast instrumendi arvele võtmist antud krediidireitingu alusel. Kontserni sisereitingute süsteemi kasutatakse täiendava alusena krediidiriski olulise suurenemise kindlakstegemiseks.

Reitingusüsteem võimaldab kajastada ka laenuvõtjate maksekäitumise paranemist. Paranemine saab aga toimuda üksnes samm-sammult (nt must reiting saab muududa üksnes punaseks).

Kontsernisisesse sisereitingute süsteemi tasemed on järgmised:

- **Valge** – uue lepinguga klient, kelle kohta varasemaid andmeid ei ole. Siia kvalifitseeruvad lepingud, mille puhul klient on veel suhteliselt tundmatu ning tema maksekäitumise ajalugu ebapiisav, et ajakohasemaid krediidiotsuseid teha.
- **Roheline** – lepingujärgsed maksed on tehtud õigel ajal või kõige rohkem 7päevase hilinemisega.
- **Kollane** – lepingujärgsed maksed on hilinenud 8–30 päeva. Paranemine saab toimuda ainult ühe taseme võrra kogu lepingu perioodi jooksul tingimusel, et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu, so saab paraneda roheliseks.

- **Punane** – lepingujärgsed maksed on hilinenud 31–90 päeva. Paranemine saab kogu lepinguperioodi jooksul toimuda ainult ühe taseme võrra, tingimusel et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu, st see ei saa olla parem kui kollane. Siia reitinguklassi liigitatakse viivitamatult tulevalt majandussektorist kõrgema riskiga lepingud. Aruandeperioodil osutusid kõrgemat riski kandvateks sektoriteks toidlustus, majutus ja turism.
- **Must** – lepingujärgsed maksed on hilinenud üle 90 päeva. Paranemine saab toimuda ainult tingimusel, et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu ning see võib minna ainult ühe taseme võrra paremaks, so mustast reitingust punaseks. Makseraskuste tõttu restruktureeritud lepingute puhul saab paranemine toimuda ainult juhul, kui maksekäitumine on viimase 12 kuu jooksul olnud laitmatu.

Järgmine tabel annab ülevaate krediidiriski olulise suurenemise hindamisest, kui võtta aluseks võlapäevade põhine klassifikatsioon, kuid selline määratlus ei ole ammen-dav ning lõplik klassifikatsioon kujuneb muude eespool kirjeldatud kriteeriumite koosmõjul:

Krediiditase	Valge	Roheline	Kollane	Punane	Must
Makseviivituse päevade arv	0 päeva	0-7 päeva	8-30 päeva	31-90 päeva	Üle 90 päeva
Krediidiriski märkimisväärne suurenemine	Krediidirisk ei ole märkimisväärselt suurenenud			Krediidirisk on suurenenud	Viivituses

Makromajanduslike stsenaariumide väljatöötamine

Grupp koostab ise makromajanduslikke stsenaariume, tuginedes vajadusel välistele prognoosidele. Allikadena võidakse muuhulgas kasutada Euroopa Keskpanka, Eesti Panga, Läti Panga ning kohalike rahandusministeeriumite prognoose.

Eeldatavate krediidikahjumite mudeli makromajandusnäitajate valikul on lähtutud makromajandusnäitajate ja makseviivituse määra jälgitavate väliste lähendite statistilisest korrelatsioonianalüüsist.

Statistiliseks analüüsiks kasutati makseviivituse määra lähendina Eesti Panga ja Läti Panga andmeid maksetähtaja ületanud laenude kohta.

Statistiliseks analüüsiks kasutati järgmisi makronäitajaid:

- Töötuse määr
- Keskmine brutopalgas kasv
- Sisemajanduse kogutoodangu muutus
- Tarbijahinnaindeksi kasv

Makromajanduslike stsenaariumite jaoks on valitud ainult sellised muutujad, mille puhul ilmneb vähemalt mõõdukas või kõrgem korrelatsioon. Valitud makromajandusnäitajad on järgmised:

Ekspert hinnang

Grupp kasutab eeldatava krediidikahju määramiseks nii mudeleid kui ekspertkrediidi hinnangu. Hinnangu ulatus, mis on vajalik eeldatava krediidikahju hindamiseks, sõltub mudeli tulemusest, olulisusest ja üksikasjaliku teabe olemasolust. Mudel annab suunised ja selguse selles osas, kuidas võivad majandussündmused finantsvarade väärtuse langust mõjutada. Mudeli ülekattet võib rakendada

Tagatiste hindamine

Finantsvaradega seotud krediidiriskide maandamiseks kasutab Grupp võimaluse korral tagatise väärtust. Tagatisena kasutatakse näiteks kinnisvara, aga ka muid liisingvarasid. Tagatisvarasid, välja arvatud juhul, kui need üle võetakse, Grupi finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Tagatisvaradega seotud eeldatavad rahavood, mida ei pea IFRS-i standardite kohaselt eraldi kajastama ja loetakse võlainstrumendi lepingutingimuste lahutamatuks osaks, osalevad kõnealuse lepingu krediidikahju mõõtmisel.

Selle kohaselt mõjutab tagatise õiglase väärtus krediidikahju arvutamist.

- Töötuse määra puhul saab täheldada tugevat ja statistiliselt olulist korrelatsiooni makseviivituse määra lähendiga. Madalam töötuse määr tähendab, et laenuvõtjad suudavad laene tagasi maksta. Kõrgem töötuse määr vähendab laenuvõtjate laenude tagasimaksmise võimet.
- Keskmise brutopalgas kasv on tugevas korrelatsioonis makseviivituse määraga. Suurem sissetulek suurendab laenuvõtjate võimet laene tagasi maksta, väiksem sissetulek aga kahandab seda.
- Sisemajanduse kogutoodang on näitaja, mis arvutatakse reaalse sisemajanduse kogutoodangu suhtena konkreetse aasta keskmisesse rahvaarvu. See on piiratud mõõdik (hõlmamata nt tasustamata majapidamistöid või majanduskeskkonna halvenemist), kuid annab sisendit üldise majandusliku heaolu ning riigi elatustaseme arengu kohta.
- Tarbijahinnaindeks on mõõdik, mis uurib tarbekaupade ja teenuste ostukorvi (nt transport, toit ja arstiabi) kaalutud keskmisi hindu. Selle arvutamiseks jälgitakse etteantud kaubakorvi iga kauba hinnamuutust. Tarbijahinnaindeksi muutusi kasutatakse elukallidusega seotud hinnamuutuste hindamiseks ning see on üks kõige sagedamini kasutatavaid statistilisi näitajaid inflatsiooni- või deflatsiooni perioodide tuvastamiseks.

modelleeritud tulemuse suhtes, et kaasata mudeli poolt hõlmamata tegurite eeldatavat mõju. Selliseid hinnanguitel põhinevaid kohandusi mudelite abil genereeritud eeldatavate krediidikahjude korrigeerimiseks võib rakendada olulistele krediidiriski positsioonidele vastaspoole tasandil või portfelli tasandil. Vt Lisa 3.12

Tagatist hinnatakse vähemalt lepingu alguses ning seejärel hinnatakse üldjuhul uuesti iga aruandekuupäeva lähedal. Grupi erinevate krediidi kvaliteedi parandamise meetmete mõju üksikasjad on esitatud märkuses 3.14.

Grupp kasutab nii palju kui võimalik aktiivseid turuandmeid tagatiseks hoitavate finantsvarade hindamiseks.

Muid finantsvarasid, millel ei ole kergesti määratavat turuväärtust, hinnatakse mudelite abil.

Mittefinantstagatist, näiteks kinnisvara, hinnatakse kutsetiste hindajate esitatud andmete või eluasemehinna indeksite alusel.

Makseraskustes ja restruktureeritud laenud

Grupp ei ole ühinenud riikliku makse-moratoriumiga. Mõnikord teeb Grupp laenu esialgsetes tingimustes järeleandmisi või muudatusi, et operatiivselt reageerida laenuvõtja rahalistele raskustele, selle asemel et võtta oma valdusse või muul viisil realiseerida tagatise.

Grupp hindab laenu makseraskustes olevaks, kui esinevad kontsessioonid või muutused laenuvõtja tänases maksekäitumises või eeldatavates tuleviku rahavoogudes, ning kontsern ei oleks krediidiandmisega nõustunud, kui laenuvõtjal oleks selliseid eeldusi enne esialgse otsuse tegemist esinenud. Makseraskused hõlmavad olulisi riskiosakonna poolseid hinnanguid.

Makseraskustes lepingute modifikatsioonid võivad hõlmata makseperioodi pikendamist, intressimäärade alandamist ja uute laenutingimuste sõlmimist.

Grupi poliitika on järjepidavalt jälgida viivituses laene, mis aitab tagada selliste laenude tagasimaksete toimumist.

Kui muudatused on olulised, lõpetatakse senistel tingimustel laenu kajastamine bilansis. Laen kajastatakse bilansis

edaspidi uute tingimuste kohaselt. Samuti hindab Grupp uuesti, kas krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud ja kas varad tuleks liigitada mittetöötavasse portfelli.

Kajastamise lõpetamine ja liigitamine kas riskiklassi 2 või 3 on juhtumipõhine.

Kui riskihindamise käigus tuvastatakse laenuga seotud krediidikahju, avalikustatakse see ja käsitletakse edaspidi kui langenud väärtusega mittetöötavat laenu kuni selle täieliku laekumiseni või mahakandmiseni.

Kui vara on liigitatud eelnimetatud klassi, jääb ta sinna vähemalt 24-kuuliseks katseajaks. Selleks, et laenu saaks käsitleda paranenuks ja see saaks liikuda riskiklassi 2, peab klient vastama kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- leping toimib kokkulepitud tingimuste kohaselt;
- vähemalt 12 kuu pikkune katseaeg on möödas kuupäevast, mil leping loeti töötavaks;
- vähemalt poole katseaja jooksul on tehtud olulises summas regulaarseid põhiosa ja intressimakseid;
- ükski näitaja ei viita lepingu makseviivitusele.

Materiaalne põhivara ja immateriaalne vara

Kinnisvara, seadmed, autod ja immateriaalne vara kajastatakse esialgu soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja ostuga otseselt seotud kuludest.

Seejärel kajastatakse varad soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenev kulu. Lineaarset meetodit rakendatakse eeldusega, et vara lõppväärtus on null.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad on materiaalsed objektid, mille kasulik eluiga on pikem kui üks aasta. Lühema kasuliku elueaga varad kantakse soetamisel kuludesse. Piiramatul kasuliku eluaega varasid (maad, kunstiteoseid, muuseumi-eksponaate ja raamatuid) ei amortiseerita. Varadele määratavad hinnangulised kasulikud eluead on järgmised:

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseid põhivarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui järgmised tingimused on täidetud:

- Grupp omab vara üle kontrolli;
- on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varast majanduslikku kasu;
- vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Immateriaalseid varasid (välja arvatud firmaväärtus) amortiseeritakse nende kasuliku eluea jook-

Materiaalse ja immateriaalse vara väärtuse langust kontrollitakse, kui esinevad indikatsioonid väärtuse languse suhtes (ei kehti firmaväärtuse puhul).

Määramata kasuliku elueaga immateriaalset vara ja immateriaalset vara, mis ei ole veel kasutuses, kontrollitakse väärtuse languse suhtes igal aastal, võrreldes nende bilansilist maksumust nende kaetava väärtusega.

• Hooned	30 aastat
• Arvutitarkvara	10 aastat
• Masinad ja seadmed	5 aastat
• IT-seadmed ja mööbel	5 aastat
• Maa ja kunstiteosed	ei amortiseerita

sul lineaarsel meetodil. Grupp teeb materiaalsele ja immateriaalsele põhivaradele (välja arvatud firmaväärtus) väärtuse languse testi, kui esineb nende võimalikule väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Piiramatul kasutusega immateriaalsetele varadele ja sellistele immateriaalsetele varadele, mis pole veel kasutusvalmis, tehakse väärtuse languse test kord aastas. Selleks võrreldakse nende raamatupidamislikku väärtust nende kaetava väärtusega.

Arvutitarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulutusi kajastatakse kuluna perioodil, mil need tekivad. Soetatud arvutitarkvara, mis ei ole sellega seotud riistvara lahutamatu osa, kajastatakse immateriaalse põhivarana. Arendustegevuse kulutusi, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaratoodete projekteerimisega ja testimisega, mille üle Grupp omab kontrolli, kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- tarkvaratoote kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- Grupp kavatab tarkvaratoote valmis saada ja seda kasutada;
- Grupil on võimalik tarkvaratoodet kasutada;
- Grupp suudab tõestada, kuidas tarkvaratoodete loob tulevikus tõenäolist majanduslikku kasu;
- tarkvaratoote arendamise lõpetamiseks ja kasuta-

miseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;

- tarkvaratoote arendustegevusega seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad tarkvara arenduskulutused hõlmavad arendustegevusega otseselt seotud tööjõu- ja muid kulutusi. Arenduskulutusi, mis eespool märgitud kriteeriumitele ei vasta, kajastatakse tekkepõhiselt kuluna.

Arenduskulutusi, mida on varasematel perioodidel kuluna kajastatud, ei kajastata hilisematel perioodidel varana. Kapitaliseeritud arvutitarkvara

arenduskulutusi amortiseeritakse nende kasuliku eluea (kuni 10 aastat) jooksul lineaarsel meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvara (maa või ehitis või mõlemad), mida hoitakse eelkõige renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kontserni enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse esmasel kajastamisel soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja omandamisega otseselt seotud kulutustest. Esmase kajastamise järgselt hinnatakse kinnisvarainvesteeringut soetusmaksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon ja allahindlused, kui neid on.

Kinnisvarainvesteeringuid amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Igale kinnisvarainvesteeringule määratakse

tema kasulikule elueale vastav amortisatsioonimäär.

Kinnisvarainvesteeringuteks liigitatud hoonete kasulik eluiga on 30 aastat. Maad ei amortiseerita.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine lõpetatakse, kui see võõrandatakse või kui see püsivalt kasutusest eemaldatakse ja selle võõrandamisest ei eeldata tulevast majanduslikku kasu.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tulevad kasumid ja kahjumid kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis.

Rendiarvestus

IFRS 16: Liisingud

IFRS 16-s on sätestatud rendilepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõle-

male lepingupoolele, st kliendile ("rentnikule") ja tarnijale ("rendileandjale").

Grupp rentnikuna

IFRS 16 kohaselt kajastab rentnik kõigi enam kui 12-kuulise rendiperioodiga rendilepingute puhul kasutamiseõiguse esemeks oleva vara (vara kasutusõiguse) ja rendikohustise, välja arvatud juhul, kui alusvara väärtus on väike. Lisaks kajastab rentnik eraldi rendile võetud varade amortisatsiooni- ja rendikohustistelt arvestatud intressikulu.

Rendileping kajastatakse vara kasutusõigusena ja rendikohustisena kuupäeval, mil rendileandja annab alusvara üle Grupile kasutamiseks. Kõik rendimaksud jaotatakse rendikohustise vähendamiseks ja finantskuluks. Finantskulu kajastatakse rendiperioodi vältel nii, et kogu rendiperioodi vältel oleks intressimäär igal osaperioodil kohustuse lõppväärtuse suhtes sama. Vara kasutusõigus amortiseeritakse

lineaarsel meetodil kas vara kasuliku eluea jooksul või rendiperioodi jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Grupp on otsustanud mitte kajastada vara kasutusõiguseid ja rendikohustisi rendilepingute puhul, mille rendiperiood kestab kuni 12 kuud või mille alusvara väärtus on väike. Selliste rendilepingutega seotud rendimaksed kajastab Grupp rendiperioodi vältel lineaarsel meetodil kuluna.

Grupp on otsustanud mitte kajastada vara kasutusõiguseid ja rendikohustisi lühiajaliste liisingute puhul, mille renditähtaeg on kuni 12 kuud, ja väheväärtuslike varade liisinguid. Grupp kajastab nende liisingutega seotud liisingumaksed rendiperioodi jooksul lineaarse kuluna. Vt Lisa 15.

Grupp rendileandjana

Varade kasutusrendi alusel saadaolevaid rendimakseid ka-

jastatakse lineaarselt rendiperioodi jooksul rendituluna.

Alternatiivse laenuintressi määramine

Rendilepingutega seotud intressimäärade tuvastamine on raskendatud, mistõttu kasutab Grupp rendikohustiste mõõtmiseks alternatiivset laenuintressi määra (IBR). IBR on intressimäär, mis rakendub laenudele, mis võimaldavad Grupil sarnase tähtajaga, sarnaste tagatistega ja sarnases majanduskeskkonnas varasid omandada. Seetõttu kajastab IBR seda, mida Grupp "peaks maksma", kui

määrad ei ole kättesaadavad või kui neid tuleb kohandada, et kajastada kõnesolevaid renditingimusi.

Grupp hindab IBR-i kättesaadavate sisendite (nt turuintressimäärade) abil ning teeb vajadusel teatavaid üksusepõhiseid kohandusi.

Maksud

Tulumaks

Jooksva ja eelnevate aastate maksuvara ja -kohustisi mõõdetakse summas, mis eeldatavasti nõutakse maksuhaldurilt tagasi või makstakse maksuhaldurile. Maksumäärad ja maksuseadused, mida kasutatakse summa arvutamiseks, on kas täielikult jõustatud või sisuliselt jõustatud aruande-

kuupäevaks riikides, kus Grupp tegutseb ja teenib maksustatavat tulu. Tulumaks, mis on seotud otseselt omakapitalis kajastatud kirjetega või muu koondkasumiga, kajastatakse vastavalt omakapitalis või muus koondkasumis, mitte kasumiaruandes.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaks esitatakse varade ja kohustiste maksustamisbaasi ja nende bilansilise maksumuse vaheliste ajutiste erinevuste kohta aruandekuupäeva seisuga.

Edasilükkunud tulumaksu kohustisi kajastatakse kõigi maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud:

- Kui edasilükkunud tulumaksu kohustis tuleneb firma-väärtuse, vara või kohustise esmasest kajastamisest tehingus, mis ei ole äriühendus ja mis tehingu ajal ei mõjuta raamatupidamislikku kasumit ega maksustatavat kasumit või kahjumit.
- Seoses maksustatavate ajutiste erinevustega, mis on seotud investeeringutega tütarette-võttesse, kus on võimalik kontrollida ajutiste erinevuste ajastust ja on tõenäoline, et ajutised erinevused lähitulevikus ei muutu.

Edasilükkunud tulumaksu varade bilansiline väärtus vaadatakse igal aruandekuupäeval läbi ja seda vähendatakse vastavalt tasemele, mis on eelmainitud erinevuste katmiseks piisav.

Kajastamata edasilükkunud tulumaksu varasid hinnatakse igal aruandekuupäeval uuesti ja kajastatakse sel määral, mil on tõenäoline, et tulevane maksustatav kasum võimaldab edasilükkunud tulumaksu vara tagasi saada.

Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustisi mõõdetakse maksumäärade alusel, mida eeldatavasti kohaldatakse aastal, mil vara realiseeritakse või kohustis arveldatakse, võttes aluseks maksumäärad (ja maksuseadused), mis on kehtestatud või sisuliselt jõustatud.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Tulumaksuga maksustatakse erisoodustused, kingitused, annetused, külalistega võõrustamisega seotud kulud, dividendid ja ettevõtlusega mitteseotud kulud. Eestis ei ole erinevusi edasilükkunud tulumaksuga kaasnevate varade maksustamisbaaside ja bilansilise jääkväärtuse vahel, välja arvatud ajutised erinevused teatavatest investeeringutest sidus- ja tütarettevõtetesse ning ühisettevõtetesse. Kuna emaettevõtte kontrollib tütarettevõtte dividendipoliitikat, saab ta kontrollida ka selle investeeringuga seotud ajutiste erinevuste ajastust. Seega, kui emaettevõtte on otsustanud sellist kasumit lähitulevikus mitte jaotada, ei kajasta emaettevõtte edasilükkunud tulumaksu kohustist. Kui emaettevõtte on otsustanud dividendide väljamaksmise, kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses.

Dividend on väljamakse, mis tehakse Grupi aktsionäride vastava otsuse alusel aruandeperioodi puhaskasumist või jaotamata kasumist vastavalt dividendi saaja osalusele Grupis. Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse dividendidena jaotatud kasumit netodividendidena väljamakstud summalt määraga 20/80. Dividendide maksimisest tulenev ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide deklareerimise perioodi kasumiaruandes, sõltumata tegelikust väljamakse päevast. Tasumisele kuuluva tulumaksu maksimumsumma, mis tuleneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisest, on avaldatud finantsaruannete lisas 19.

Alates 1. jaanuarist 2018 peavad Eesti krediitiasutused maksma ettevõtte tulumaksu eelmises kvartalis teenitud

kasumilt. Muudatus on kehtinud alates 1. jaanuarist 2018, kuid esimene makse arvutati ja deklareeriti 2018. aasta teises kvartalis teenitud kasumilt. Vastav tulumaksumäär on 14%. Kasumi jaotamisel ja sellega seotud tulumaksukohustise arvutamisel võib krediidi-asutus arvesse võtta juba tehtud väljamakset. Maksustatakse ainult kasumiga ettevõtteid.

Ettevõtte tulumaks Lätis

Juriidilistelt isikutelt ei ole alates 1. jaanuarist 2018 nõutud tulumaksu tasumist jaotamata kasumilt vastavalt Läti Vabariigi tulumaksu seaduses kehtestatud muudatustele. Ettevõtte tulumaksu makstakse jaotatud kasumilt ja muudelt kasumieraldistelt.

Sellest tulenevalt mõõdetakse jooksva ja edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi jaotamata kasumi suhtes

Eraldised ja muud tingimuslikud kohustised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui Grupil on varasemate sündmuste tõttu tekkinud (juriidiline või faktiline) kohustus ja on tõenäoline, et kohustise täitmine toob endaga kaasa ressursside väljavoolu ning kohustise suurust saab usaldusväärselt hinnata.

Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteerib Grupp eraldisega seotud eeldatavad maksueelsed rahavood väljamaksete nüüdisväärtuse summas, kasutades diskontomäärana sarnaste kohustiste turuintressimäära. Mistahes eraldistega seotud kulud esitatakse kasumiaruandes muudes tegevuskuludes netoväärtuses.

Grupp tegutseb regulatiivses ja õiguslikus keskkonnas, mille tegevusele on omane kõrgem kohtuvaidluste risk. Selle tulemusena on Grupp seotud erinevate kohtu-, vahekohtu- ja regulatiivsete uurimiste ning menetlustega nii Eestis kui ka teistes jurisdiktsioonides, mis tekitavad Grupi tavapärase äritegevuse käigus.

Reservid

Kohustuslik reserv

Eesti äriseadustiku § 336 (3) kohaselt tuleb igal majandusaastal reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist (§ 336 (2)).

Dividendid lihtaktsiatelt

Lihtaktsiatelt saadud dividende kajastatakse kohustisena ja arvatakse omakapitalist maha, kui Grupi aktsionärid on nende jaotamise heaks kiitnud. Aruandeperioodi jooksul otsuseväliselt välja makstud dividendid arvatakse omaka-

Alates 2019. aastast saab dividendimaksetele kohaldada ka maksumäära 14/86. Soodusmäära võib rakendada dividendimaksetele summas, mis ei üle kolme eelneva majandusaasta keskmist dividendide väljamakset, mida maksustati maksumääraga 20/80. Kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse arvutamisel oli 2018. aasta esimene aasta, mida tuleb arvesse võtta.

kohaldatava maksumäära alusel. Alates 1. jaanuarist 2018 on kasumieraldiste suhtes kohaldatud maksumäära 20 protsenti nende brutosummast ehk 20/80 netokulust.

Dividendidelt arvestatud tulumaksu kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes kuluna vastavate dividendide deklareerimisel, muude kajastatud aruandeperioodi kirjete puhul kulude tekkimise ajal.

Kui Grupp saab usaldusväärselt mõõta majandusliku kasu väljavoolu konkreetse juhtumi puhul ja peab sellist väljavoolu tõenäoliseks, kajastab Grupp juhtumi suhtes eraldise. Kui väljavool on tõenäoline, kuid selle suuruse kohta ei ole võimalik usaldusväärset hinnangut anda, avalikustatakse tingimuslik kohustus.

Kui Grupp on siiski arvamusel, et nende hinnangute avalikustamine iga üksikjuhtumi puhul eraldi kahjustaks nende tulemusi, ei avalikusta Grupp oma finantsaruannetes üksikasjalikke juhtumipõhiseid näitajaid.

Võttes arvesse subjektiivsust ja ebakindlust kahju tõenäosuse ja suuruse kindlaksmääramisel, võtab Grupp arvesse mitmeid tegureid, sealhulgas õigusnõustamise sisu, kaasuse staatust ning sarnaste juhtumite ajaloolisi tõendusmaterjale.

Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks (§ 337 (1)) või aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid (§ 337 (2)).

pitalist maha ja deklareeritakse kohe peale väljamakset. Aruandekuupäeva järgselt kinnitatud aruandeperioodi dividendid avalikustatakse aruandekuupäevajärgse sündmusena.

Seotud osapooled

Grupi raamatupidamise aruandes loetakse grupiga seotud osapoolteks isikuid, keda on loetletud krediitdialutuste seaduse § 84 lõigetes (1)–(3).

Sellest tulenevalt loetakse seotud osapoolteks krediitdialutuse juhte, grupi ainuaktsionäri või nendega samaväärset huvi omavaid isikuid (elukaaslased, lapsed ja vanemad).

Varade ja kohustiste tasaaarvestamine

Finantsvarasid ja -kohustisi ei saldeerita omavahel bilansis, v.a juhul kui Grupil on juriidiline õigus varade ja kohustiste tasaaarveldamiseks ning on tõenäoline, et ta seda õigust kasutab. Finantsvarad ja finantskohustised esitatakse konsoli-

deeritud finantsseisundi aruandes üldjuhul brutosummana, välja arvatud juhul, kui IFRS tasaaarvelduskriteeriumid on täidetud. Jooksval aruandeperioodil ei teinud Grupp finantsvarade ja -kohustiste tasaaarvestust.

Lisa 1

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad

uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2022:

IFRS 3 „Äriühendused“, IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused ning iga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:

- IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega uuendatakse standardis olevat viidet finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule ilma, et muudetaks äriühenduste kajastamise nõudeid.
- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega keelatakse ettevõttel sellise müügitulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimisega. Sellise müügitulu ja seotud kulud peab ettevõtte kajastama kasumiaruandes.

- IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma.
- Iga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020 tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“, IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ ja IAS 41 „Põllumajandus“ ning IFRS 16 „Rendiarvestus“ näidetes.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted.

Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on tagada finantsaruannete parem võrreldavus, aidates ettevõtetel määrata, kas võlad ja muud kohustised, mille maksetähtpäev ei ole kindel, tuleb liigitada finantsseisundi aruandes lühi- või pikaajalisteks. Muudatused mõjutavad kohustiste esitusviisi finantsseisundi aruandes ega muuda eksisteerivaid nõudeid, mis puudutavad vara, kohustise, tulu või kulu mõõtmist, kajastamise aega või avalikustatavat infot. Muudatustega selgitatakse ka, kuidas liigitada võlainstrumente, mida ettevõtte võib arveldada emiteerides omakapitaliinstrumente.

2021. aasta novembris avaldas IASB standardi muutmise projekti, kus selgitatakse, kuidas kajastada kohustisi, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega pärast aruan-

deperioodi lõppu. Täpsemalt tegi IASB ettepaneku teha standardis IAS 1 väikesemahulised muudatused, millega sisuliselt tühistatakse 2020. aastal kõnealuses standardis jõustunud muudatused, millega kohustati ettevõtteid liigitama lühiajaliseks need kohustised, mis olid seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui neid lepingutingimusi polnud aruandeperioodi lõpu seisuga täidetud. Uute muudatuste kohaselt tuleks ettevõtetel kajastada eraldi kõik pikaajalised kohustised, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui ettevõtte kõnealuseid lepingutingimusi aruandeperioodi lõpu seisuga ei täida, on vaja avalikustada täiendavat informatsiooni. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetäht-

aegne rakendamine. Samuti on IASB teinud ettepaneku lükata 2020. aasta muudatuste jõustumise kuupäev edasi, nii et ettevõtetelt ei nõutaks praeguse praktika muutmist enne kavandatud muudatuste jõustumist.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi (sh standardi muutmise projekti) veel heaks kiitnud.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste ‘arvestushinnang’ definitsioon)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud enne-tähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb

Juhatuse hinnangul ei loeta muudatusi oluliseks, kuna Grupp esitab finantsseisundi aruandes varasid ja kohustisi likviidsuse järjekorras (va need lisad, milles on varad ja kohustised nende tähtaegade järgi klassifitseeritud lühivõi pikaajalisteks).

hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. 2021. aasta mais andis IASB välja IAS 12 muudatused, millega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu selliste tehingute puhul nagu rendilepingud ja taastamise kohustised. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine

erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või taastekohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatuse mõju tänastele aruannetele puuduks, mõju tuleviku aruannetele hinnatakse jooksvalt, kui selliseid olukordi tulevikus tekib.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: rendikohustis müük-tagasirent tehingutes

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on täpsustada standardis IFRS 16 müüja rentniku poolt müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel rakendatavaid kajastamisnõudeid, muutmata seejuures müügi-tagasirendi tehingutega mitteseotud rendilepingute arvestust. Täpsemalt peab müüja-rentnik tegema ‘rendimaksed’ või ‘muudetud rendimaksed’ kindlaks nii, et ta ei kajastaks kasumit ega kahjumit talle kasutusõigusega alles jäänud varalt. Nende nõuete rakendamine ei takis-

ta müüjal-rentnikul kajastamast kasumiaruandes rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit. Müüja-rentnik peab rakendama muudatusi tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8 kõigi müügi-tagasirendi tehingute suhtes, mis on tehtud pärast esmase rakendamise kuupäeva, milleks loetakse selle aruandeperioodi algust, kus majandusüksus IFRS 16 esmakordselt rakendas. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osaliselt ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva

määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemusi.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi käesolevatele finantsaruannetele ega ka tulevastele aruannetele peale jõustumist.

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kui standardi IFRS 17 esmase rakendamise kuupäeval või enne seda on rakendatud IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Uus raamatupidamisstandard reguleerib kindlustuslepingute kajastamist, mõõtmist, esitamist ja avalikustamist. IFRS 17

kehtib kõikidele väljastatud kindlustuslepingutele ning teatud garantiidele ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentidele. Kuna Grupp IFRS 17 rakendusallasse kuuluvaid lepinguid ei väljasta, siis juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Lisa 2

Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnalt eelduste, hinnangute ja otsuste tegemist, mis mõjutavad kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustiste mahtu ning kaasnevat avalikustamist, samuti tingimuslike kohustiste avalikustamist. Nende eelduste ja hinnangute ebakindlus võib põhjustada tulemusi, mis nõuavad olulist korrigeerimist varade või kohustiste bilansilises maksumuses tulevastel perioodidel.

Juhtkonnapoolsed hinnangud toetuvad mineviku kogemustele ning nende parimatele teadmistele, mida loetakse antud olukorras mõistlikuks. Tulevikku vaatavad hinnangud saavad baseeruda teadaolevatele ja asetleid-

nud sündmustele ning nende tagajärgedele. Juhtkond vaatab selliseid otsuseid järjepidevalt üle ja uuendab, kui esineb indikatsioone hinnangute muutmiseks.

Hinnangud puudutavad sealhulgas finants-varade krediitkahjusid, tegevuse jätkuvust, eraldisi ning tingimuslike varade ja kohustiste kajastamist, immateriaalsete varade kapitaliseerimist ja rendilepingute tingimuste määramist ja lõpetamise tingimusi. Olemasolevad asjaolud ja eeldused tulevaste arengute kohta võivad muuta Grupist sõltumatute asjaolude tõttu ning kajastuvad vastavates eeldustes, kui need ilmnevad. Allpool on koondatud kirjed, millel on kõige olulisem mõju juhtkonnapoolsetele hinnangutele käesolevas aruandes.

Finantsvarade krediitkahjud

Eeldatav krediitkahju mudel lähtub “kolmeastmelisest” klassifikatsioonist, mis põhineb finantsinstrumentide krediitkvaliteedi muutustel alates nende esmasest kajastamisest. Grupp jälgib pidevalt kõiki varasid, mille suhtes kehtib eeldatava krediitkahju mudel. Selleks, et teha kindlaks, kas instrumendi või instrumentide suhtes kohaldatakse 12-kuulise oodatava krediitkahju või kogu eluea krediitkahju mudelit, hindab Grupp, kas krediidirisk on pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Grupp rakendab vara krediidiriski olulise kasvu tuvastamisel ka sekundaarset kvalitatiivset meetodit, näiteks restruktureerides lepingu. Teatud juhtudel võib Grupp hinnata krediidiriski märkimisväärselt suurenenuks, kui see on vastab maksejõuetuse kontseptsioonile. Kui lepinguliste maksete tähtaeg ületab 30 päeva, siis sõltumata

krediitkvaliteedi muutusest, loetakse krediidirisk pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenuks.

Sarnaste varade kollektiivsel krediitkahjude hindamisel rakendab Grupp samu põhimõtteid, et hinnata, kas krediidirisk on esmasest kajastamisest alates märkimisväärselt suurenenud.

Krediitkahju mudelites tugineb Grupp majandusliku sisendina laiaulatuslikule tulevikku suunatud teabele, nagu töötus, tööjõu tootlikkus ja ühikukulu ning palgakasv.

Krediitkahjude arvutamiseks kasutatud sisendid ja mudelid ei pruugi alati kajastada kõiki turunäitajaid finantsaruannete koostamise kuupäeva seisuga. Selle kajastamiseks tehakse aeg-ajalt kvalitatiivseid kohandusi või

eraldisi ajutiste kohandustena, kui erinevused on märkimisväärselt olulised.

Tulevikku suunatud korrigeerimine viiakse läbi, võrreldes prognoositavaid majandussisendite muutusi ühe aasta jooksul alates aruandekuupäevast, viimaste võimalike kas-

vu ja määrade muutustega. Kontsern vaatab regulaarselt krediidikahju mudeleid üle ning kohendab vajadusel.

Grupi poliitika on olnud oma mudelite korrapärane läbi vaatamine tegeliku kahjumi kogemuse kontekstis ja vajaduse korral kohandamine. Vt lisasid 3.11, 3.12, 3.13 ja 12.

Tegevuse jätkuvus

Grupi juhtkond on andnud hinnangu Grupi tegevuse jätkuvusele ning on seisukohal, et äritegevuse jätkamiseks lähema 12 kuu jooksul on ressursid piisavad. Lisaks ei ole juhtkond teadlik olulistest ebakindlustest, mis võiksid tekitada kahtlusi Grupi suutlikkuses tegevust jätkata. Seetõttu koos-

tatakse finantsaruanded tegevuse jätkuvusest lähtudes.

Koroonapandeemiaga kaasnevaid asjaolusid on selgitatud käesoleva aruande lisas 23.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Grupp tegutseb regulatiivses ja õiguslikus keskkonnas, millele on omane kõrge kohtuvaidluste risk. Selle tulemusena on Grupp seotud erinevate kohtuvaidluste, vahekohtute ja regulatiivsete uurimiste ning menetlustega nii Eestis kui ka teistes jurisdiktsioonides, mis tekivad Grupi tavapärase äritegevuse käigus. Kui Grupp saab konkreetse juhtumi korral usaldusväärselt mõõta majandusliku kahju suurust ja peab sellise kahju tekkimist tõenäoliseks, kajastab Grupp eraldise sellise juhtumi suhtes. Kui kahju tõenäosust peetakse pigem tõenäoliseks, kuid ei suuda seda usaldusväärselt mõõta, avalikustatakse tingimuslik kohustus nimetatud sündmuse suhtes.

Kui Grupp on seisukohal, et nende hinnangute avalikustamine üksikjuhtumite kaupa kahjustaks äritegevust, ei

avalikusta Grupp oma finantsaruannetes üksikasjalikku, juhtumipõhist informatsiooni. Arvestades kahjude tõenäosuse ja suuruse määramise subjektiivsust ja ebakindlust, võtab Grupp arvesse mitmeid tegureid, sealhulgas õigusnõustamist, staatust ning sarnaste juhtumite ajaloolisi tõendusmaterjale. Nende hinnangute kohta järelduste tegemiseks on vaja olulist otsustust.

Olulisi kohtuvaidlusi, millega võiks tõenäoliselt kaasneda märkimisväärne ja mõõdetav majanduslik kahju aruandekuupäeva seisuga ei tuvastatud. Aruandekuupäeva seisuga on Grupp tuvastanud klientide kasutamata liimitidest tulenevaid võimalikke kohustisi, mille realiseerumine on tõenäoline, kuid mille suurust ei ole võimalik täpselt mõõta. Vt lisasid 3.15 ja 20.

Immateriaalse vara kapitaliseerimine

Kulude kapitaliseerimiseks Grupi uue tuumsüsteemi ning muude IT-süsteemide väljatöötamise protsessis kasutatakse teatud eeldusi. IT-töötajate palgakulude kapitaliseerimine põhineb töötajate töögraafikutel ja arendusega seotud töötajad pühendavad kuni 100% oma ajast uue funktsionaalsuse väljatöötamisele. Seetõttu kapitaliseeritakse immateriaalse varana kuni 100% kõnesolevate

arendajate töötasudest. Kui vara on kasutusvalmis, määratakse sellele kasulik eluiga ja hinnatakse, kas vara väärtus on koheselt langenud (juhul, kui vara kasutus lõpeb peagi). Viimasel juhul vähendatakse vara väärtust vastavalt vara tegelikule kasutusele ning allahindlus kajastatakse koondkasumiaruandes kuluna. Vt lisa 16.

Rendilepingute tingimuste määratlemine ja lõpetamise tingimused (grupp kui rendilevõtja)

Grupp määrab rendiperioodiks rendilepingu katkestamatu tähtaja koos kõigi perioodidega, mis on hõlmatud rendilepingu pikendamise optiooniga, kui selle teostamine on mõistlikult kindel, või perioodidega, mida hõlmab rendilepingu lõpetamise võimalus, kui on üsna kindel, et seda ei kasutata. Grupil on mitu rendilepingut, mis sisaldavad pikendamise ja lõpetamise võimalusi. Grupp hindab, kas on mõistlikult kindel rendi pikendamise või lõpetamise võimaluse kasutamine.

See tähendab, et võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, mis loovad majandusliku stiimuli selle pikendamiseks või lõpetamiseks. Peale rendiperioodi alguskuupäeva hindab Grupp uuesti, kui leiab aset oluline sündmus või muutuvad asjaolud, mis võivad mõjutada tema võimet lepingut pikendada või lõpetada, nt rendilepingu oluliste parendustega seotud muudatused või renditud varaga seotud muud kohandamised. Vt lisa 15.

Lisa 3

Riskijuhtimine

Lisa 3.1 Üldine informatsioon

Riskijuhtimine seisneb protsessides, mida rakendatakse selleks, et tagada, et kõik olulised riskid ja nendega seotud riskikontsentratsioonid tuvastatakse ning et neid mõõdetakse, piiratakse, kontrollitakse, maandatakse ja neist antakse aru õigeaegselt ja igakülgset.

Riskijuhtimise raamistiku eesmärk on tagada, et alati, kui Grupp võtab mõistliku tulu teenimiseks mõistlikke riske või alati, kui riskitakse kapitaliga, tehakse seda objektiivsel, dokumentidega tõendataval ja läbipaistval viisil, millest kõik töötajad kõigis tegevustes aru saavad ja lähtuvad. Kõiki olulise riski liike juhitakse Grupis kehtestatud riskijuhtimis- ja kommunikatsiooniprotsesside kaudu, kus vastutus on selgelt määratletud.

Peamised riskikategooriad, mille Grupp on oma tegevuses tuvastanud, on krediidirisk, tururisk, likviidsusrisk, operatsioonirisk, äririskid ja kapitaliga seotud riskid. Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ingl *internal capital adequacy assessment process*, ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ingl *internal liquidity adequacy assessment process*, ILAAP) osana hindab Grupp riske pidevalt ümber ning ajakohastab vastavalt peamiste riskikategooriate loendit.

Riskide juhtimisel on Grupi peamiseks põhimõtteks finantstugevuse, piisava kapitaliseerituse ja tugeva likviidsuspositsiooni säilitamine. Grupi riskipositsioon on hästi hajutatud ja tasakaalustatud, liigset riskivõtmist ja -kontsentratsiooni välditakse.

Grupp hoiab alati tugevat ja üsna konservatiivset kapitaliseerituse ja kapitali adekvaatsuse taset, säilitab kapitali taseme, millest piisab riskide katmiseks, ning tagab ICAAPi ja järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessiga (ingl *supervisory review and evaluation process*, SREP) ette nähtud kapitalinõuete ja sise-eeskirjadega määratud kapitali sihttaseme nõuete täitmise.

Tugev riskikultuur on Grupi üks peamisi prioriteete. Riskikultuur hõlmab organisatsiooni ühiseid vaateid, väärtusi ja veendumusi ning samuti iga töötaja individuaalset suhtumist riski, riskialaseid teadmisi ja arusaamu ning riskikultuuri mõtestamist. Riskikultuur kätkeb käitumist riskide võtmisel (nt konservatiivne, ratsionaalne, agressiivne), eeskirjadest kinnipidamist ja konsernisisesed käitumismalle negatiivsete tagajärgede korral (õppimise vs süüdistamise kultuur). Riskikultuur on ühiste väärtuste ning riski- ja tulujuhtimise põhimõtete kogum.

Grupi riskijuhtimine lähtub Grupi määratletud riskivalmidusest. Grupp võtab ainult selliseid riske, mis ei ületa tema riskivõimet, ning tagab, et riskide võtmist eeldavad tegevused jäävad alati riskivõime piiresse. Kapitalist peab alati piisama kõikide riskide katmiseks ning see peab ületama koguriskipositsiooni. Grupp ei tohi riski võtta, kui tema kapitalist ei piisa selle riski realiseerumisest tõusvate tulevaste kahjude katmiseks või kui risk võib kahjustada konservatiivset likviidsus-positsiooni.

Maksimaalne risk ja riski liigid, mida Grupp on valmis oma riskivõime piires võtma oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks, on kindlaks määratud nõukogu poolt heaks kiidetud riskivalmiduse dokumendis. See dokument on Grupi riskijuhtimise aluseks, millest peavad lähtuma kõik tegevused ja äriotsused. Grupp võtab riske ainult oma riskivõime ja kindlaks määratud riskivalmiduse näitajate piires.

Grupi põhitegevus on tarbijate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete finantseerimine. Ülekaalukalt suurim risk Grupi riskiprofilis on laenuportfelli krediidirisk, mille puhul aktsepteeritakse keskmisest kõrgemat riskitaset.

Siiski hoidub Grupp põhjendamatult suure krediidiriski võtmisest, maandades ülemäärast riski hajutatud laenuportfelli, väikese keskmise laenusumma, keskmisest kõrgema intressimäära ning laenuportfelli kvaliteedi pideva jälgimise abil.

Kõigis muudes riskikategooriates on Grupi riskivalmidus üsna konservatiivne, jäädes alla keskmise, ning riske võib võtta üksnes põhitegevuste toetuseks. Avatust muudele riskidele sellisel määral, et mis tahes üksiku riskipositsiooni kõikumine võiks tõsiselt kahjustada Grupi üldist riskipositsiooni, välditakse, maandatakse või kontrollitakse nõuetekohaselt.

Riskide juhtimise eest vastutavate üksuste kindlaksmääramiseks kasutab Grupp nn kolme kaitseliini mudelit. Esimese kaitseliini moodustavad äriüksused, kes võtavad riske ning vastutavad otseselt ja pidevalt nende igapäevase juhtimise eest. Sel eesmärgil on äriüksustele kehtestatud vajalikud protsessid ja kontrollimeetmed, mis aitavad tagada, et riskid tuvastatakse, et neid analüüsitakse, mõõdetakse, jälgitakse ja juhitakse, neist antakse aru ja need ei ületa riskivalmidust, ning et äritegevus on kooskõlas regulatiivsete nõuete ja sise-eeskirjadega.

Teise kaitseliini moodustavad sõltumatu riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioone täitvad üksused. Riski-

juhtimise üksus toetab tugeva riskijuhtimise raamistiku rakendamist kogu Grupis ning vastutab riskide täiendava tuvastamise, jälgimise, analüüsimise, mõõtmise, juhtimise ja aruandluse eest ning kujundab tervikliku lähenemise kõigile riskidele nii majandusüksuste kui ka konsolideeritud tasandil.

Vastavuskontrolli üksus teeb järelevalvet õigus- ja regulatiivsete nõuete ning sise-eeskirjade täitmise üle, nõustab

juhatust ja vajadusel töötajaid vastavuskontrolli küsimustes ning kehtestab eeskirjad ja protsessid vastavusriskide juhtimiseks ja nõuetele vastavuse tagamiseks. Kolmas kaitseliin – sõltumatu siseauditi üksus – teeb riskipõhiseid ja üldauditeid ning vaatab läbi Grupi juhtimise korraldust ning kontsernisisesid protsesse ja mehhanisme, et tagada nende usaldusväärsus, tõhusus ja järjekindel rakendamine.

Lisa 3.2 Omavahendid

Grupp raporteerib Holm Bank AS kapitalinõuete täitmist ainult konsolideerimata tasemel. Konsolideeritud aruandlus toimub emaettevõtte, OÜ Koduliising, tasemel.

Nii Holm Bank AS kui ka tema konsolideeritud andmed emaettevõtte tasandil on kogu perioodi jooksul olnud kooskõlas kehtestatud kapitali-nõuetega.

Lisa 3.3 Kapitali juhtimine

ICAAPi kapitalinõude hindamiseks võrdleb Grupp agregeeritud riske omavahenditega, et hinnata kapitali adekvaatsust.

Grupi kapitalijuhtimise põhielemendid on:

- kapitalinõuete regulaarne ja järjepidev hindamine;
- võimalike tulevaste kapitalinõuete pidev hindamine ("kapitali planeerimine");
- kapitali planeerimine ja jaotamine;
- SREPi kapitalinõuete pidev järelevalve;
- sisemise kapitalipuhvri järjepidev monitoorimine.

Kui sisemise kapitali adekvaatsus agregeeritud riskide puhul on suurem kui regulatiivne kapital, hoiab Grupp kapitali vähemalt sisemise kapitali- adekvaatsuse tasemel.

Kui ICAAPi/ILAAPi kapitali adekvaatsus agregeeritud riskide puhul on madalam kui regulatiivsed kapitalinõuded, hoiab Grupp kapitali vähemalt regulatiivsete kapitalinõuete tasemel.

ICAAP/ILAAPi osana analüüsib Grupp iga olulise riski ulatust, mida on võimalik kapitali abil maandada, ning muid meetmeid, mida tuleks riskijuhtimise osana rakendada.

Grupp on vastavuses Eesti krediidiasutuste seaduse § 35 lõikega 2 ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 artiklis 26 lõikes 1 punktides a – e viidatud algkapitali nõudega.

Lisa 3.4 Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda või ei soovi täita oma lepingulisi kohustisi. Krediidiriski alaliikidena on Grupp tuvastanud maariski, välisvaluutas laenu andmise riski ja kontsentratsiooniriski. Krediidirisk tuleneb Grupi otsesest laenutegevusest ning makseteenustest, likviidsuse juhtimisest ja investeerimistegevusest, kus vastaspooltel on Grupi vastu tagasimakse- või muid kohustisi.

Laenuportfelli krediidirisk on Grupi riskiprofiilis kõige suurem risk ning mõjutab koguriskipositsiooni kõige enam. Grupp aktsepteerib teadlikult laenuportfellis mõõdukat, keskmisest kõrgemat krediidiriski.

Laenupoliitikast tulenevalt on Grupi kliendibaas kõrge- ma krediidiriski tasemega, mistõttu on ka makseviivituse määr kõrgem. Suuremat riski tasakaalustatakse kõrgemate intressimääradega. Siiski püüab Grupp vältida laenuportfellis põhjendamatult suuri riske. Grupi riskivalmidus

lähtub krediidiriski kategoorias eesmärgist vältida liigset riskitaset ning maandada riske järgmiste meetmetega:

- riski ja tulu optimaalne tasakaal;
- keskmisest kõrgemad intressimäärad;
- keskmisest lühemad lepinguperioodid;
- keskmisest märkimisväärselt väiksemad lepingusummad;
- hästi hajutatud laenuportfell, hoidumine riski kontsentratsioonist;
- keskmisest suurem viivislaenu- ja laenukahjumite osakaal, mida võetakse piisavalt arvesse toodete hinnastamisel;
- piisavad ja konservatiivsed allahindlused;
- pidev kontroll finantsseisundi aruande väliste varade üle;
- kontrollitud krediidiriski võtmine ja riskiprofiil;
- laenuportfelli range piiramine ja pidev järelevalve selle kvaliteedi üle.

Laenuportfelli riskivalmiduse määratlemisel on keskse tähtsusega vastutustundlik laenuandmine.

Grupi eesmärk on hoida muudest varadest (investeeringud, põhivarad) tuleneva krediidiriski osakaal minimaalne ning riskivalmidus on määratletud üsna konservatiivselt.

Vastaspoolesse krediidirisk tuleneb Grupi põhitegevuste toetamiseks vajalikest makse-teenustest ning likviidsete varade omamise ja juhtimisega seotud rahaturutehingutest (peamiselt riskipositsioonid krediidasutuste suhtes). Makseteenuseid ei käsitata Grupi põhitegevusena (v.a Grupi põhitegevusi toetavad teenused).

Riigirisk on riski erivorm, mida Grupp ei saa otseselt mõjutada, kuid mis võib krediidikaliteeti tõsiselt kahjustada.

Riigiriski maandamiseks jälgib ja hindab Grupp pidevalt majanduslikke, sotsiaalseid ja poliitilisi arenguid ning üldist

makromajanduslikku olukorda ja muudatusi regulatiivses keskkonnas. Aruandekuupäeva seisuga on Grupi sihttutud Eesti ja Läti.

Välisvaluutas laenu andmise risk tuleneb laenude väljastamisest, mille puhul baasvaluuta ei ole euro. Üldreeglinas väljastatakse kõik laenud eurodes. Aruandekuupäeva seisuga on kõik Eestis ja Lätis väljastatud laenud eurodes.

Grupi kontsentratsiooniriski strateegia näeb ette vältida märkimisväärset mõju ühe vastaspoolesse makseviivitusest hästi hajutatud laenuportfelli abil, kus enamik ühe kliendi või omavahel seotud klientide kontsentratsioonidest ei ületa laenuportfelli 0,1%. Suuri ühe vastaspoolesse seotud riskipositsioone tuleb laenuportfellis vältida või nõuetekohaselt maandada.

Lisa 3.5 Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon tuhandetes eurodes

	Lisad	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja rahalähendid	10	17 835	17 028
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	97 943	61 954
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	367	647
Finantsvarad kokku		116 145	79 629
Bilansiväliste kirjetega seotud krediidiriski positsioonid	20	12 571	8 922
Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon kokku		128 716	88 551

Lisa 3.6 Krediiditooted

Järelmaksud

Grupp pakub järelmaksutooteid koostöö-partnerite kaudu nii kauplustes kui ka e-poodides. Järelmaks võimaldab tasuda ostetud kaupade ja teenuste eest vastavalt kokkulepitud maksegraafikule. Grupi ja kliendi vahelises lepingus on fikseeritud laenusumma, mille Grupp tasub

kaupmehele kliendi poolt valitud kaupade/teenuste eest. Klient tasub lepingu alusel kaupade/teenuste maksumuse Grupile. Maksimaalne laenusumma on 25 tuhat eurot ja lepinguperiood 120 kuud.

Krediitkaardid

Järelmaksukaardi puhul saab klient personaalse järelmaksu limiidi, mille ulatuses saab ta kaardiga tasuda kõigis kaardimaksevõimalusega tava- ja e-poodides üle maailma. teha makseid kõikides kauplustes ja e-poodides kaardimakse-võimalustega üle maailma. Maksevahendiks on kliendile väljastatud füüsiline krediitkaart, mis on registreeritud VISA kaubamärgi all. Lisaks pakutakse Eestis virtuaalse krediitkaardi teenust.

Järelmaksukaart võimaldab tasuda ostetud kaupade ja teenuste eest kokkulepitud maksegraafiku alusel.

Grupp pakub Eestis ja Lätis 15-päevast intressivaba perioodi. Kaardil ei ole kuutasu. Maksimaalne krediidilimiit on 5 000 eurot ja maksimaalne järelmaksu periood on Eestis tähtajatu ja Lätis 60 kuud.

Väikelaenud

Väikelaenu puhul ei seata piiranguid konkreetsele ostule, ostukohale ega laenu sihtotstarbele. Laenusumma kantakse pärast laenulepingu jõustumist kliendi arvel-

duskontole. Laenulimiit on kuni 25 tuhat eurot ja maksimaalne tagasimakseperiood 120 kuud.

Kodulaenud

Kodulaenu pakutakse kliendile, kelle laenu kasutamise sihtotstarve on eluaseme soetamine (ostmine ja/või ehi-

tamine). Maksimaalne laenu summa on 400 tuhat eurot ja maksimaalne tagasimakseperiood 360 kuud.

Hüpoteeklaenud

Hüpoteeklaenu pakutakse kliendile, kes soovib tarbijakrediiti kinnisvara tagatisel. Maksimaalne laenu sum-

ma on 400 tuhat eurot ja maksimaalne tagasimakseperiood 360 kuud.

Liisingud

Liising võimaldab ostetud kauba või vara eest tasuda kokkulepitud maksegraafiku alusel. Grupp omandab müüjalt kliendi poolt välja valitud vara ja rendib selle kliendile kokkulepitud perioodi jooksul. Maksimaalne rendisumma on 500 tuhat eurot ja maksimaalne rendiperiood on kuni 60 kuud.

Rendiperioodi lõppedes on müüjal kohustus vara tagasi osta või kliendil võimalus vara välja osta.

Ärialaenud

Ärialaenude osas pakutakse paindlikku ja personaalset finantseerimisvõimalust meie väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Ärialaenu saab kasutada kas vajalike varude täiendamiseks, erinevateks investeeringuteks või muuks äritegevuse arendamiseks. Tagatistena

aktsepteerib Grupp eraisikute käendusi ja hüpoteeke. Pakutavate laenude maksimum summa tuleneb krediititaotluse eesmärgist, taotleja krediitivõimelisusest ning muudest võimalikest laenutaotlust mõjutatavatest asjaoludest, perioodiga kuni 60 kuud.

Lisa 3.7 Reitingud tuhandetes eurodes

	Lisa	Reitinguagentuur	Krediidiasutus	Kokku 31.12.2022
Keskpank (Eesti Pank)		N/A	4 800	4 800
A- to A+		Standard & Poor's	4 529	4 529
Baa1		Moody's	8 056	8 056
Kokku	10		17 835	17 835

	Lisa	Reitinguagentuur	Krediidiasutus	Kokku 31.12.2021
Keskpank (Eesti Pank)		N/A	3 048	3 048
A- to A+		Standard & Poor's	2 949	2 949
Baa1		Moody's	7 391	7 391
Kokku	10		13 388	13 388

Tabelis on näidatud Grupi vahendid reitinguagentuuride Standard & Poor's ja Moody's antud reitingute järgi, seejuures on keskpank reitinguta.

Lisa 3.8 Varade ja kohustiste jaotus geograafilise piirkonna järgi

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Lisad	Eesti	Läti	Rootsi	Saksamaa	Austria	Kokku
Raha ja rahalähendid	10	16 942	893	0	0	0	17 835
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	349	18	0	0	0	367
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	68 597	29 346	0	0	0	97 943
Finantsvarad kokku		85 888	30 257	0	0	0	116 144
Klientide hoiused	17	29 882	0	0	68 783	5 707	104 372
Võlakirjad	17	3 523	0	0	0	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	136	0	0	0	0	136
Muud finantskohustised	18	1 544	95	1	0	0	1 639
Finantskohustised kokku		35 085	95	1	68 783	5 707	109 671

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisad	Eesti	Läti	Rootsi	Saksamaa	Austria	Kokku
Raha ja rahalähendid	10	15 863	1 165	0	0	0	17 028
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	601	46	0	0	0	647
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	45 276	14 569	2 109	0	0	61 954
Finantsvarad kokku		61 740	15 780	2 109	0	0	79 629
Klientide hoiused	17	25 056	0	0	35 761	3 494	64 311
Võlakirjad	17	3 523	0	0	0	0	3 523
Laenud seotud osapooltelt	17	174	0	0	0	0	174
Muud finantskohustised	18	912	54	1	0	0	967
Finantskohustised kokku		29 664	54	1	35 761	3 494	68 974

Lisa 3.9 Brutolaenude jaotus tegevusala järgi
tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2022	%	31.12.2021	%
Eraisikud		82 847	83,14%	55 805	88,03%
Hulgi- ja jaekaubandus		4 375	4,39%	985	1,55%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus		2 131	2,14%	414	0,65%
Töötlev tööstus		2 057	2,06%	965	1,52%
Veondus ja laondus		1 485	1,49%	434	0,68%
Haldustegevused		1 431	1,44%	607	0,96%
Majutus ja toitlustus		1 394	1,40%	334	0,53%
Ehitus		845	0,85%	527	0,83%
Põllumajandus		641	0,64%	410	0,65%
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne		370	0,37%	148	0,23%
Muud teenindavad tegevused		364	0,37%	2 142	3,38%
Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus		347	0,35%	20	0,03%
Kunst ja meelelahutus		239	0,24%	108	0,17%
Info ja side		224	0,22%	136	0,21%
Kinnisvaraalne tegevus		178	0,18%	315	0,50%
Muud tegevusalad		715	0,72%	39	0,06%
Kokku	11	99 642	100%	63 390	100%

Lisa 3.10 Makromajanduslikud eeldused

Eeldatavate krediidikahjude arvutusteks seisuga 31. detsember 2022 on kasutatud kõige olulisemaid eeldusi aruandeperioodi lõpus (vt tabelid allpool). Kõigi portfelli suhtes on rakendatud nii baasstsenaariumit kui ka positiivset ja negatiivset stsenaariumit. Kliendigruppide makromajanduslike näitajate leidmiseks igas stsenaariumis on

kasutatud tegelikke 2022. aasta lõpu väärtusi ja 2023. aasta prognoositud väärtusi. Krediidikahjude arvutamise mudeli ettevaatava mõju hindamiseks on vastavaid muutusi kohandatud ajaloolistel andmetel põhinevate regressioonikoefitsientidega ja lõpptulemuse saamiseks kaalutud allolevas tabelis olevate stsenaariumite kaaludega.

31.12.2022 Üldised makromajanduslikud näitajad	Tegelik 2022	Baasstsenaarium 2023E	Negatiivne stsenaarium 2023E	Positiivne stsenaarium 2023E
<u>Jaekliendid Eestis</u>				
Töötuse määr (muutus), %	5,60%	7,30%	8,50%	6,20%
Palga kasv/kahanemine, %	8,90%	8,50%	5,20%	9,70%
THI muutus, %	19,40%	9,20%	9,30%	6,60%
SKP muutus, %	-1,30%	0,40%	0,00%	0,70%
<u>Äriklendid Eestis</u>				
Töötuse määr (muutus), %	5,60%	7,30%	8,50%	6,20%
Palga kasv/kahanemine, %	8,90%	8,50%	5,20%	9,70%
THI muutus, %	19,40%	9,20%	9,30%	6,60%
SKP muutus, %	-1,30%	0,40%	0,00%	0,70%
<u>Jaekliendid Lätis</u>				
Töötuse määr (muutus), %	6,85%	7,80%	8,10%	7,20%
THI muutus, %	15,86%	9,00%	10,90%	8,30%
SKP muutus, %	0,20%	-0,30%	-0,90%	0,40%

31.12.2021 Üldised makromajanduslikud näitajad	Tegelik 2021	Baasstsenaarium 2022E	Negatiivne stsenaarium 2022E	Positiivne stsenaarium 2022E
Jaekliendid Eestis				
Töötuse määr (muutus), %	5,70%	5,50%	8,70%	4,90%
Palga kasv/kahanemine, %	7,33%	6,50%	3,70%	7,40%
SKP muutus, %	8,60%	3,70%	2,20%	4,00%
Äriklendid Eestis				
Töötuse määr (muutus), %	5,70%	5,50%	8,70%	4,90%
THI muutus, %	3,09%	2,80%	1,50%	3,60%
SKP muutus, %	8,60%	3,70%	2,20%	4,00%
Jaekliendid Lätis				
Töötuse määr (muutus), %	6,70%	6,90%	8,70%	6,60%
THI muutus, %	2,00%	4,00%	1,50%	4,60%
SKP muutus, %	4,80%	5,10%	2,20%	6,50%

31.12.2022	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Eestis	75,00%	20,00%	5,00%
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Lätis	65,00%	30,00%	5,00%

31.12.2021	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Eestis	75,00%	20,00%	5,00%
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Lätis	65,00%	30,00%	5,00%

Lisa 3.11 Sensitiivsusanalüüs

Allpool on näidatud mõju krediitkajadele seisuga 31. detsember 2022, mis kaasneks juhul, kui vaadeldavad sündid muutuksid vastaval määral võrreldes Grupi tegelikult kasutatud makromajanduslike eeldustega (nt prog-

noositud töötuse määra suurenemise mõju eeldatavatele krediitkajadele baas-, positiivse ja negatiivse stsenaariumi korral):

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Suurenemise mõju	Vähendamise mõju
Töötuse määr (muutus) +1%/-1%	9	-9
THI muutus, +1%/-1%	0	0
Palgakasv/kahanemine +5%/- 5%	-12	12
SKP muutus +1%/-1%	-1	1

31.12.2021

tuhandetes eurodes

Suurenemise mõju**Vähendamise mõju**

Töötuse määr (muutus) +1%/-1%

8

-1

THI muutus, +1%/-1%

3

-3

Palga kasv/kahanemine +5%/- 5%

-9

2

SKP muutus +1%/-1%

-3

3

Grupp on läbi viinud stressitestid stsenaariumite korral, mis põhinevad eeldusel, et makseviivituse tõenäosus (ingl *probability of default*, PD) ja makseviivitusest tingitud kahjum (ingl *loss given default*, LGD) suurenevad mõlemad 1%.

Stressitesti mõju proviseeritud krediitkahjudele on esitatud järgmises tabelis. Tabel sisaldab ka kogumipõhise allahindlusega hõlmatud laene, mille laenujääk on oluline ja millel on potentsiaalne mõju.

2022

tuhandetes eurodes

Mõju proviseeritud krediitkahjudele

LGD 1% kasv

64

LGD 1% langus

-64

PD 1% kasv

104

PD 1% langus

-104

2021

tuhandetes eurodes

Mõju proviseeritud krediitkahjudele

LGD 1% kasv

49

LGD 1% langus

-48

PD 1% kasv

95

PD 1% langus

-93

Lisa 3.12 Eksperthinnang

Grupp kasutab krediitkahjude arvutamiseks nii mudeleid kui eksperthinnangut. Eksperthinnangu ulatus sõltub mudeli tulemusest, olulisusest ja olemasolevast teabest. Eksperthinnangut võib rakendada mudeliga hõlmamata tegurite kaasamiseks vastaspoole või portfelli tasandil. Tulenevalt makromajanduslikust ebakindlusest ja erine-

vatest analüüsides, sealhulgas mudeli järeltestimisest, on eksperthinnangu alusel tehtud portfelli tasandil ülekatted. Seisuga 31. detsember 2022 moodustasid krediitkahjudel põhinevad mudeli ülekatted 236 tuhat eurot. Mudeli ülekatteid hinnatakse ümber regulaarselt seoses krediitkahjumi allahindluste hindamisega.

Lisa 3.13 Laenude kvaliteet toodete ja riskiklasside lõikes

Järelmaksud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	2 553	105	7	2 664
Roheline	5 343	85	5	5 433
Kollane	443	327	7	777
Punane	0	331	20	352
Must	0	7	366	373
Bruto raamatupidamislik väärtus	8 338	855	405	9 599
Provisjoneeritud krediidikahjud	-31	-17	-148	-196
Neto raamatupidamislik väärtus	8 308	838	257	9 403

Järelmaksud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	2 708	105	3	2 816
Roheline	5 974	136	7	6 118
Kollane	652	361	4	1 017
Punane	0	407	35	442
Must	0	2	429	431
Bruto raamatupidamislik väärtus	9 334	1 011	479	10 824
Provisjoneeritud krediidikahjud	-11	-24	-149	-183
Neto raamatupidamislik väärtus	9 323	988	330	10 641

Krediitkaardid tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	86	1	0	87
Roheline	10 591	40	0	10 631
Kollane	1 126	256	2	1 384
Punane	0	549	19	567
Must	0	11	392	403
Bruto raamatupidamislik väärtus	11 802	858	413	13 073
Provisjoneeritud krediidikahjud	-19	-6	-136	-160
Neto raamatupidamislik väärtus	11 784	852	277	12 913

Krediitkaardid tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	128	0	0	128
Roheline	11 602	88	2	11 693
Kollane	1 692	567	2	2 261
Punane	0	713	16	730
Must	0	20	1 005	1 025
Bruto raamatupidamislik väärtus	13 422	1 388	1 026	15 836
Provisjoneeritud krediidikahjud	-1	-2	-276	-278
Neto raamatupidamislik väärtus	13 421	1 387	750	15 558

Väikelaenud
tuhandetes eurodes

Riskiklass 1
12 kuu
oodatav kahju

Riskiklass 2
Lepingu-
perioodi
kahju

Riskiklass 3
Lepingu-
perioodi
kahju

Kokku

31.12.2022

Valge	7 629	158	17	7 804
Roheline	40 042	773	25	40 839
Kollane	2 663	1 489	56	4 208
Punane	0	2 006	91	2 096
Must	0	23	1 008	1 031
Bruto raamatupidamislik väärtus	50 334	4 448	1 197	55 979
Provisjoneeritud krediidikahjud	-472	-263	-406	-1 141
Neto raamatupidamislik väärtus	49 862	4 184	791	54 838

Väikelaenud
tuhandetes eurodes

Riskiklass 1
12 kuu
oodatav kahju

Riskiklass 2
Lepingu-
perioodi
kahju

Riskiklass 3
Lepingu-
perioodi
kahju

Kokku

31.12.2021

Valge	3 460	56	0	3 516
Roheline	19 138	506	17	19 661
Kollane	2 066	1 164	25	3 254
Punane	0	1 407	322	1 729
Must	0	4	1 070	1 075
Bruto raamatupidamislik väärtus	24 664	3 137	1 434	29 235
Provisjoneeritud krediidikahjud	-106	-263	-484	-853
Neto raamatupidamislik väärtus	24 558	2 874	950	28 382

Kodulaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	1 451	0	0	1 451
Roheline	911	0	0	911
Kollane	0	0	0	0
Punane	0	0	0	0
Must	0	0	0	0
Bruto raamatupidamislik väärtus	2 362	0	0	2 362
Provisjoneeritud krediitkahjud	-4	0	0	-4
Neto raamatupidamislik väärtus	2 358	0	0	2 358

Kodulaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	0	0	0	0
Roheline	0	0	0	0
Kollane	0	0	0	0
Punane	0	0	0	0
Must	0	0	0	0
Bruto raamatupidamislik väärtus	0	0	0	0
Provisjoneeritud krediitkahjud	0	0	0	0
Neto raamatupidamislik väärtus	0	0	0	0

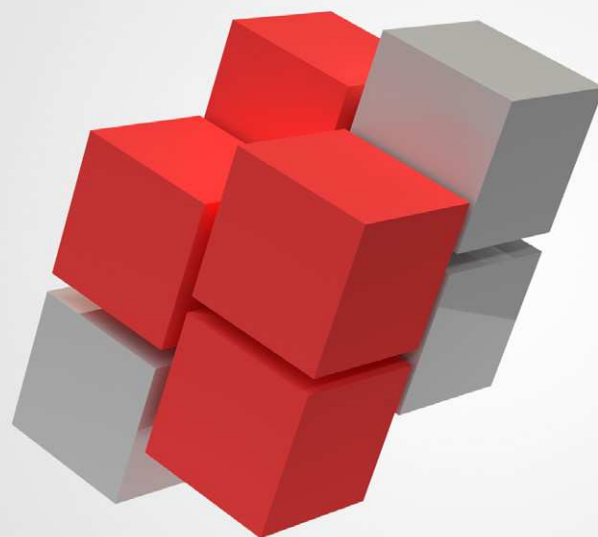
Hüpoteeklaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	938	0	0	938
Roheline	985	0	0	985
Kollane	260	73	0	333
Punane	0	0	0	0
Must	0	0	0	0
Bruto raamatupidamislik väärtus	2 183	73	0	2 256
Provisjoneeritud krediidikahjud	-3	-1	0	-4
Neto raamatupidamislik väärtus	2 180	73	0	2 252

Hüpoteeklaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	0	0	0	0
Roheline	0	0	0	0
Kollane	0	0	0	0
Punane	0	0	0	0
Must	0	0	0	0
Bruto raamatupidamislik väärtus	0	0	0	0
Provisjoneeritud krediidikahjud	0	0	0	0
Neto raamatupidamislik väärtus	0	0	0	0

Ärilaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	1 817	122	0	1 938
Roheline	7 618	496	0	8 114
Kollane	305	271	124	700
Punane	0	51	0	51
Must	0	0	145	145
Bruto raamatupidamislik väärtus	9 740	940	269	10 948
Provisjoneeritud krediidikahjud	-24	-19	-146	-188
Neto raamatupidamislik väärtus	9 716	920	123	10 760

Ärilaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	160	0	0	160
Roheline	3 952	246	0	4 199
Kollane	95	259	0	354
Punane	0	103	0	103
Must	0	0	228	228
Bruto raamatupidamislik väärtus	4 208	609	228	5 045
Provisjoneeritud krediidikahjud	-4	-19	-94	-117
Neto raamatupidamislik väärtus	4 204	589	134	4 927

Liisingud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2022				
Valge	1 053	5	0	1 053
Roheline	3 028	225	0	3 253
Kollane	574	459	0	1 034
Punane	0	46	0	46
Must	0	0	39	39
Bruto raamatupidamislik väärtus	4 655	731	39	5 425
Provisjoneeritud krediidikahjud	-7	-5	-3	-15
Neto raamatupidamislik väärtus	4 648	726	36	5 410

Liisingud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	145	5	0	149
Roheline	910	29	0	939
Kollane	949	29	0	978
Punane	0	326	0	326
Must	0	0	58	58
Bruto raamatupidamislik väärtus	2 004	389	58	2 451
Provisjoneeritud krediidikahjud	0	0	-5	-5
Neto raamatupidamislik väärtus	2 004	389	54	2 446

Lisa 3.14 Tagatiste kvaliteet ja väärtus

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Lisa	Bruto raamatu- pidamislik väärtus	Krediidi- kahjud	Neto raamatu- pidamislik väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad					
Ärilaenud		310	-149	161	40
sh liising		39	-3	36	40
sh ärilaenud		269	-146	123	0
sh järelmaksud		2	0	2	0
Eralaenud		2 013	-689	1 324	0
sh järelmaksud		403	-148	255	0
sh krediitkaardid		413	-136	277	0
sh väikelaenud		1 197	-406	791	0
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad kokku	11	2 323	-838	1 485	40

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Bruto raamatu- pidamislik väärtus	Krediidi- kahjud	Neto raamatu- pidamislik väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad					
Ärilaenud		286	-99	187	50
sh liising		58	-5	54	50
sh ärilaenud		228	-94	134	0
Eralaenud		2 938	-908	2 030	0
sh järelmaksud		479	-149	330	0
sh krediitkaardid		1 026	-276	750	0
sh väikelaenud		1 434	-484	950	0
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad kokku	11	3 225	-1 007	2 217	50

Ülaltoodud tabelis on näidatud nõrgenenud krediitkvaliteediga varad ning nendega seotud tagatised võimalike kahjumite vähendamiseks. Laenutoodete puhul, nagu järelmaks, krediitkaart, väikelaen ja ärilaen, või ka kliendi

krediitkõlblikkuse suurendamiseks küsib Grupp klientidelt lisagarantiisid. Tagatise õiglane väärtus on arvesse võetud krediitkahjusid vähendava tegurina.

Laenude jagunemine tagatise lõikes 31.12.2022

tuhandetes eurodes	Järel- maksud	Krediit- kaardid	Väike- laenud	Liisingud	Äri-laenud	Kodu- laenud	Hüpoteek- laenud	Kokku
Muud	0	0	0	5 425	0	0	0	2 425
Kinnisvaraga tagatud laenud	0	0	0	0	8 622	2 362	2 256	13 240
Tagamata laenud	9 599	13 073	55 979	0	2 326	0	0	80 977
Kokku	9 599	13 073	55 979	5 425	10 948	2 362	2 256	99 642

Laenude jagunemine tagatise lõikes 31.12.2021

tuhandetes eurodes	Järel- maksud	Krediit- kaardid	Väike- laenud	Liisingud	Äri-laenud	Kodu- laenud	Hüpoteek- laenud	Kokku
Muud	0	0	0	2 451	0	0	0	2 451
Kinnisvaraga tagatud laenud	0	0	0	0	2 796	0	0	2 796
Tagamata laenud	10 825	15 836	29 234	0	2 248	0	0	58 143
Kokku	10 825	15 836	29 234	2 451	5 045	0	0	63 390

Ülaltoodud tabelis on esitatud informatsioon laenude ja ettemaksete tagatiste kohta tagatise liigi ning raamatupi-damisliku väärtuse või õiglase väärtuse alusel, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Grupp ei käsitä klientidelt nõutud lisagarantiid tagatise-na, vaid likviidsuse suurendamisena. Sellised laenud on näidatud eespool olevas tabelis tagatiseta laenudena ning seetõttu neid ümber ei hinnata.

Lisa 3.15 Kasutamata limiitide krediitkahjud

Grupp moodustab krediitkahjude eraldi kasutamata krediitkaartide limiitide tarbeks koos laenuportfelli krediit-kahjudega. Selleks eeldatakse, et krediitkaardi kasutamata

limiitidest tulenev täiendav mõju krediitkahjudele on 5% olemasolevast krediitkaardi kasutuses olevast nõudest.

Lisa 3.16 Tururisk

Tururisk tuleneb turuhindade ja -kursside (sh intressi-määrad, krediitmarginaalid, aktsiahinnad, valuutakur-sid ja kaubahinnad) ebasoodsatest muutustest, nende korrelatsioonist ja volatiilsusest. Tururiski alaliikidena on Grupp tuvastanud valuutariski, kauplemisportfelli riski (positsiooni-risk), aktsiariski ja kauplemisportfelli välise intressiriski (ingl interest rate risk in banking book, IRR-BB). Grupp ei võta kaubariski.

Tururisk võib tuleneda Grupi tegevusest finantsturgudel (kui Grupp seal tegutseb) ning enamikust Grupi toode-test: laenud, hoiused, kauplemisportfell jne. Valdavalt tu-leneb tururisk Grupi põhitegevusaladest, tururiski võtmi-ne ei ole Grupi põhitegevus.

Üldisest strateegiast lähtuvalt on tururiski strateegia kon-servatiivne. Eelistatakse tegevusi, mis on Grupi põhitege-vuste toetamiseks vajalikud. Spekulatiivsetest tururiski positsioonidest hoidutakse. Grupil ei ole kauplemisport-felli riski. Kauplemisportfelli väline intressirisk tekib loo-muliku äritegevuse käigus (peamiselt klientide laenude ja hoiuste tähtaegade erinevuse tõttu).

Kauplemisportfelli positsioonide võtmine ei ole Grupi põ-hitegevus. Grupi riskivalmidus rahavoo-gude juhtimisel lähtub eesmärgist säilitada laenutegevust toetav tugev likviidsus- ja rahastuspositsioon ning see määratakse kindlaks riskivalmiduse dokumendis.

Lisa 3.17 Valuutarisk

Valuutarisk on risk, kus hetke- või forward-hindade muutus ja valuutakursside volatiilsus võib põhjustada kahju. Grupi strateegia on konservatiivne. Valuutariski juhtimise eesmärk on minimeerida valuutade avatud netopositsioone, et Grupp ei oleks valuutakursi kõikumiste suhtes liiga tundlik ning potentsiaalne risk kasumile oleks minimaalne. Spekulatiivsetest positsioonidest hoidutakse ning avatud positsioonid vajadusel maandatakse.

Grupp ei paku klientidele valuutateenuseid ega aktsepteeri ühtki muud valuutaga kauplemise viisi.

Aruandekuupäeva seisuga on enamik Grupi varadest ja kohustistest nomineeritud eurodes.

Lisa 3.18 Kauplemisportfelli positsioonirisk

Kauplemisportfelli positsioonirisk on risk, et tulevased ebasoodsad intressimäärad võivad portfelli turuväärtust või tulusust mõjutada. Kauplemisportfelli positsiooniriskid jagunevad üld- ja spetsiifilisteks riskideks. Üldrisk viitab võimalikule kahjule, mida põhjustavad üldised turukõikumised, spetsiifiline risk tuleneb vara emitendiga seotud teguritest. Kauplemisportfelli positsioonide võtmine ei ole Grupi põhitegevus. Grupi riskivalmidus rahavoogude juhtimisel lähtub eesmärgist säilitada laenugevust toetav tugev likviidsus- ja rahastuspositsioon ning see määratakse kindlaks riskivalmiduse dokumendis.

Grupi riskivalmidus on alla keskmise. Grupp ei võta spekulatiivseid kauplemispositsioone ega paku klientidele kauplemisteenuseid. Aruandekuupäeva seisuga ei olnud Grupil olulisi kauplemisportfelli positsiooniriske.

Lisa 3.19 Intressirisk

Kauplemisportfelli väline intressirisk (IRRBB) on praegune või tulevane risk, et kauplemisportfelli väliste varade ja kohustiste intressimäärade ebasoodne muutus võib avaldada negatiivset mõju Grupi kasumile ja omavahenditele. See on Grupi jaoks oluline risk. Struktuurse intressiriski peamisteks allikateks on ebasoodsad muutused laenude ja/või hoiuste intressimäärades. Intressiriski juhtimine on tihedalt seotud krediidi- ja likviidsusriski juhtimisega ning seda vaadeldakse ka laenuportfelli krediidiriski ja rahastamisriski juhtimise osana. Grupi IRRBB strateegia eesmärk on hoida lühiajalises perspektiivis (järgmised 12–24 kuud) tasakaalustatud positsiooni ja pikemas perspektiivis kontrollitud avatud positsiooni, mida tehakse intressitundlike varade ja kohustiste struktuuri ja tähtaegade aktiivse juhtimise abil. Avatud pikaajaline IRRBB risk omakapitali majandusliku väärtuse suhtes jääb alla 5% omavahenditest. Grupi riskivalmidus

IRRBB riski suhtes on tihedalt seotud krediidiriski ja likviidsusriski valmidusega ja lähtub nendest.

2022. aastal alustas Grupp EURIBOR-ga seotud toodete pakkumist. Et selliste laenude osakaal kogu portfellist on alla 5%, siis võimalik intressi kõikumise mõju on analüüsitud kogu portfelli tasemel. 31. detsember 2022 on Grupi IRRBB risk madal ning intressimäära suhtes tundlikud varad ja kohustised on kumulatiivselt hästi tasakaalustatud nii omakapitali majandusliku väärtuse potentsiaalse muutuse kui ka eeldatava netointressitulu seisukohast.

Järgmises tabelis on näidatud intressikandvate varade ja kohustuste struktuur nõuete ja kohustuste põhisummade intressimäärade ümberhindamise tähtaja järgi:

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Lisa	Kuni	3-12	1-5	üle 5	Vahe-	Intressi-	Provisjo-	Kokku
		3 kuud	kuud	aastat	aasta	summa	nõuded	neeritud krediidi kahjud	

Finantsvarad

Nõuded pankadele	10	17 835	0	0	0	17 835	0	0	17 835
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	16 705	17 573	48 863	14 377	97 518	2 124	-1 709	97 933
Kokku		34 540	17 573	48 863	14 377	115 353	2 124	-1 709	115 768

Finantskohustised

Klientide hoiused	17	7 435	50 695	45 066	0	103 197	1 175	0	104 372
Võlakirjad	17	0	0	0	3 500	3 500	23	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	3	34	99	0	136	0	0	136
Rendikohustised	15	35	131	623	51	839	0	0	839
Kokku		7 473	50 860	45 788	3 551	107 672	1 198	0	108 870

Intressitundlike varade

ja kohustiste vahe		27 067	-33 288	3 076	10 826	7 681			
---------------------------	--	---------------	----------------	--------------	---------------	--------------	--	--	--

Kumulatiivne intressitundlike

varade ja kohustiste vahe		27 067	-6 221	-3 145	7 681				
----------------------------------	--	---------------	---------------	---------------	--------------	--	--	--	--

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Kuni	3-12	1-5	üle 5	Vahe-	Intressi-	Provisjo-	Kokku
		3 kuud	kuud	aastat	aasta	summa	nõuded	neeritud krediidi kahjud	

Finantsvarad

Nõuded pankadele	10	17 028	0	0	0	17 028	0	0	17 028
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	9 640	22 730	27 006	2 093	61 469	1 921	-1 436	61 954
Kokku		26 668	22 730	27 006	2 093	78 497	1 921	-1 436	78 982

Finantskohustised

Klientide hoiused	17	11 085	25 971	26 351	0	63 406	905	0	64 311
Võlakirjad	17	0	0	0	3 500	3 500	23	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	3	34	136	0	174	0	0	174
Rendikohustised	15	34	104	659	179	976	0	0	976
Kokku		11 122	26 109	27 146	3 679	68 056	928	0	68 984

Intressitundlike varade

ja kohustiste vahe		15 546	-3 379	-140	-1 586	10 441			
---------------------------	--	---------------	---------------	-------------	---------------	---------------	--	--	--

Kumulatiivne intressitundlike

varade ja kohustiste vahe		15 546	12 167	12 027	10 441				
----------------------------------	--	---------------	---------------	---------------	---------------	--	--	--	--

Lisa 3.20 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, kus Grupp ei suuda märkimisväärseid kulusid kandmata oma kohustusi õigeaegselt ja täielikult täita.

Rahastamisrisk on risk, kus Grupp ei suuda igapäevast äritegevust või finantsseisundit negatiivselt mõjutamata hankida vajalikke ressursse.

Likviidsusrisi juhtimise eesmärk on tagada, et Grupp suudaks õigeaegselt ja täielikult täita oma kohustusi ning likviidsuskriisi korral võimalikult kaua vastu pidada. Grupi eesmärk on hoida piisavat likviidsust, mis võimaldaks tal mis tahes ajal oma kohustusi täita. Likviidsuse juhtimise peamine eesmärk on maksimeerida väärtust aktsionäridele ning toetada Grupi põhitegevust ettevaatava ja hästi toimiva varade ja kohustuste juhtimise teel ning minimeerides likviidsus- ja rahastamisriske konservatiivse likviidsusjuhtimise abil. Kasumiootused ei tohi viia likviidsusnõuete eiramiseni. Likviidsuse juhtimine aitab suurendada Grupi kasumlikkust, kuid tuleb teha selgelt vahet likviidsusvajaduste ja kasumieesmärkide vahel. Grupp ei käsita likviidsusreservi juhtimist kasumikeskusena.

Likviidsusrisk on Grupi riskiprofiilis üks kõige olulisemaid riske. Grupi likviidsusrisi strateegia näeb ette madalat ja konservatiivset likviidsusrisi profiili ja piisava suurusega likviidsusreserve. Grupp hoidub märkimisväärsete likviidsusriskide võtmisest ja hoiab üsna suuri likviidsusreserve. Tugev likviidsus- ja rahastamispositsioon on üks Grupi peamisi eesmärke.

Grupi likviidsusrisi valmiduse olulised tegurid on:

- konservatiivsed ja väga likviidsed likviidsusreservid;
- optimaalne likviidsusreservide struktuur finantsseisundi aruandes, mis tagab, et vähem likviidsed varad on tasakaalus stabiilse rahastamisega;
- vajaliku toimetulekuperioodi hoidmine, mis tagab, et Grupil on piisavalt likviidsust ka töises stressiolukorras;
- kriisiolukorra planeerimine, mille käigus määratakse tegevused ja abinõud juhaks, kui Grupil tekib stressiolukorras likviidsuse puudujääk;
- regulaarsed stressitestid, mis aitavad tagada likviidsusreservide piisavuse.

Mis tahes muu riski puhul tuleb vältida riskivalmiduse sellist sihttasest, mis võib tõsiselt kahjustada Grupi likviidsuspositsiooni. Grupi likviidsusrisi valmidus põhineb ettevaatusel – eelistatakse turvalisi lahendusi ja hoitakse pigem suuremaid likviidsusreserve.

Grupi rahastamisrisi valmidus lähtub peamiselt eesmärgist tagada laenutegevuse piisav ja stabiilne rahastamine. Vähemolulisem eesmärk on optimeerida kaasatud võõrkapitali kulusid, suurust ja koosseisu, ent kulusäästu ja kulukonkurentsivõime suurendamisel ei tohi kunagi eirata stabiilse ja konservatiivse rahastamise nõudeid. Grupi rahastamisrisi valmiduse olulised tegurid:

- peamiseks rahastamisallikaks jaehoiused;
- rahastamise tasakaalustatud tähtaja-struktuur;
- väga hästi hajutatud rahastamisportfell;
- hoidumine kontsentratsioonist klientide, tähtaegade jne lõikes;
- rahastamisallikate hajutamine riikide ja kanalite lõikes;
- paindlik ja atraktiivne rahastamis-strateegia, hinnastamine turu keskmisest kõrgemal tasemel;
- rahastamis- ja laenuportfellide tasakaalustatud kasv.

Likviidsusrisi juhtimise põhimõtted, raamistik ja vastutus peavad tagama piisava võimekuse likviidsus- ja rahastamisrisi hindamiseks ja juhtimiseks kooskõlas Grupi ja konsolideeritud ettevõtete üldise riskijuhtimise raamistikuga, mis on kindlaks määratud nõukogu kehtestatud likviidsusrisi poliitikaga.

Järgmistes tabelites on näidatud finantsvarade ja -kohustiste (v.a tuletisinstrumentid) jaotus tähtaegade ja tulevaste lepinguliste diskonteerimata rahavoogude lõikes ning eraldi veerus on esitatud varade ja kohustiste raamatupidamislik väärtus.

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Raamatu- pidamislik väärtus
--	------	------------	----------------	--------------	---------------	----------------	-------	-----------------------------------

Likviidsusrisi juhtimiseks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele	10	17 835	0	0	0	0	17 835	17 001
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	19 900	24 264	63 648	20 166	127 978	97 943
Muud finantsvarad	12	0	568	0	0	0	568	568
Likviidsusrisi juhtimiseks hoitavad varad kokku		17 835	20 467	24 264	63 648	20 166	146 381	115 512

Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi

Klientide hoiused	17	0	7 574	51 771	47 540	0	106 885	104 372
Võlakirjad	17	0	61	182	975	4 049	5 267	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	0	3	35	100	0	138	136
Rendikohustised	15	0	37	137	647	51	872	873
Muud finantskohustised	18	0	1 627	0	0	0	1 627	1 627
Tingimuslikud kohustised	20	2 514	0	0	0	10 057	12 571	0
Kohustised kokku		2 514	9 303	52 125	49 261	14 156	127 360	110 532

**Varade ja kohustuste vahe
tähtaegade järgi**

15 321	11 165	-27 862	14 387	6 010	19 021	4 980
---------------	---------------	----------------	---------------	--------------	---------------	--------------

**Kumulatiivne varade ja kohustuste
vahe tähtaegade järgi**

15 321	26 485	-1 376	13 011	19 021
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Halvim stsenaarium, kus toimub kohene tingimuslike kohustiste kasutuselevõtt

Kohustised kokku	12 571	9 303	52 125	49 261	4 099	127 360	110 532
Varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi	5 264	11 165	-27 862	14 387	16 067	19 021	4 980
Kumulatiivne varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi	5 264	16 428	-11 433	2 954	19 021		

31.12.2021
tuhandetes eurodes

Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Raamatu- pidamislik väärtus
------	------------	----------------	--------------	---------------	----------------	-------	-----------------------------------

Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele	10	17 028	0	0	0	0	17 028	13 151
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	12 351	27 575	35 267	2 417	77 609	61 954
Muud finantsvarad	12	0	647	0	0	0	647	647
Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad kokku		17 028	12 998	27 575	35 267	2 417	95 284	75 752

Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi

Klientide hoiused	17	1 251	9 950	26 605	27 836	0	65 641	64 311
Võlakirjad	17	0	61	182	975	4 536	5 755	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	0	3	35	138	0	176	174
Rendikohustised	15	0	37	112	686	181	1 015	976
Muud finantskohustised	18	0	967	0	0	0	967	967
Tingimuslikud kohustised	20	1 784	0	0	0	7 138	8 922	0
Kohustised kokku		3 036	11 018	26 934	29 634	11 855	82 477	69 951

Varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi		13 992	1 980	641	5 632	-9 439	12 807	5 802
---	--	---------------	--------------	------------	--------------	---------------	---------------	--------------

Kumulatiivne varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi		13 992	15 972	16 613	22 246	12 807		
--	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--	--

Halvim stsenaarium, kus toimub kohene tingimuslike kohustiste kasutuselevõtt

Kohustised kokku		10 174	11 018	26 934	29 634	4 718	82 477	69 951
Varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi		6 854	1 980	641	5 632	-2 301	12 807	5 802
Kumulatiivne varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi		6 854	8 834	9 475	15 108	12 807		

Kooskõlas õigusaktide, riskivalmiduse dokumendi ja likviidsusriski poliitikaga säilitab Grupp alati piisaval hulgal likviidsusreserve (likviidsuspuhver) eesmärgiga tagada suutlikkus täita oma kohustusi likviidsuskriisi korral. Likviidsusreservid võimaldavad Grupil jätkata tavapärase äritegevuse vähemalt toimetulekuperioodil (nii äritegevuse kohandades kui ka kohandamata).

Likviidsuspuhvri suuruse ja koosseisu määramisel võetakse arvesse likviidsusriski stressitestide tulemusi. Üldnõuded likviidsuspuhvri suuruse ja koosseisu kohta on esitatud likviidsusriski poliitikas.

Grupi likviidsuse ja rahastamise juhtimine ja kontroll toimub kolmel tasandil. Esimene tasand (finantsjuht) kannab esmast vastutust likviidsus- ja rahastamisriskide tuvastamise, juhtimise, jälgimise ja riskialase aruandluse eest kogu Grupis. Teine tasand (riskijuhtimise üksus) vastutab riskijuhtimise põhimõtete ja raamistiku rakendamise eest ning tagab sõltumatu järelevalve, aruandluse, hindamise ja kontrolli. Kolmas on siseauditi tasand.

Likviidsus- ja rahastamisriski juhitakse keskselt Grupi tasandil. Järgmises tabelis on esitatud varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks:

tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Käibevarad			
Raha ja nõuded keskpangale	10	4 800	3 048
Nõuded krediitiasutustele	10	13 035	13 979
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	34 693	32 855
Muud varad	12	1 120	1 265
Käibevarad kokku		53 648	51 147
Põhivarad			
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	63 241	29 099
Kinnisvarainvesteeringud	13	929	964
Materiaalsed põhivarad	14	621	644
Kasutusõigusega seotud varad	15	815	932
Immateriaalsed põhivarad	16	9 072	6 143
Põhivarad kokku		74 678	37 782
Varad kokku		128 326	88 930
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Klientide hoiused	17	59 306	37 960
Laenukohustised	17	37	37
Võlakirjakohustised	17	23	23
Rendikohustised	15	165	138
Muud kohustised	18	2 346	1 711
Lühiajalised kohustised kokku		61 877	39 869
Pikaajalised kohustised			
Klientide hoiused	17	45 066	26 351
Laenukohustised	17	99	136
Võlakirjakohustised	17	3 500	3 500
Rendikohustised	15	672	837
Pikaajalised kohustised kokku		49 338	30 824
Kohustised kokku		111 216	70 695

Lisa 3.21 Finantsvarade ja finantskohustiste õiglane väärtus

Finantsinstrumentide õiglane väärtus on hind, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustisi teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus mõõtmispäeval turutingimustes (st väljumishinnas), sõltumata, kas see hind on otseselt tuvastatav või hinnanguline, kasutades selleks hindamistehnikat.

Allpool on toodud finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramiseks kasutatud meetodikad ja eeldused, mida ei kajastata ja ei mõõdetata õiglases väärtuses Grupi finantsaruannetes.

Need õiglased väärtused on arvutatud ainult avalikustamise eesmärgil. Meetodikad ja eeldused on seotud ainult tabelites olevate instrumentidega ja võivad seetõttu erineda viidatud lisades rakendatud tehnikatest ja eeldustest.

Lühiajaliste tähtaegadega (alla kolme kuu) finantsvarade ja -kohustiste raamatupidamislik väärtus, millest on maha arvatud väärtuse langused, on nende õiglase väärtuse mõistlik ligikaudne peegeldus. Selliste instrumentide hulka kuuluvad: sularaha ja saldod keskpankades, nõuded krediitiasutustele, nõudmiseni hoiused, tähtajalised hoiused. Sellised summad on klassifitseeritud esimese taseme alla, kuna nende finantsseisundi aruande saldosisid ei ole korrigeeritud. Esimese taseme varade ja kohustiste all kajastab Grupp raha ja rahalähendeid.

Teise taseme varasid ja kohustisi Grupil ei ole, kuna seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 ei olnud Grupil tuletis-instrumente ega aktiivselt kaubeldavat vara. Nende instrumentide õiglasi väärtusi hinnatakse diskonteeritud rahavoogude mudeli põhjal, mis põhineb lepingulistel rahavoogudel, kasutades tegelikke või hinnangulisi tootlusi ja diskonteerides neid tootlustega, mis sisaldavad vastaspoolte krediidiriski.

Kolmanda taseme finantsinstrumendid on vähem likviidsed ning nende õiglase väärtuse hindamiseks vajab

Grupp olulisi mittejälgitavaid sisendeid. Nende varade õiglast väärtust ei saa kindlaks määrata lihtsasti jälgitavate sisendite või näitajate, näiteks turuhindade abil. Selle asemel arvutatakse need hinnanguliselt riskiga korrigeeritud väärtuste vahemike, nt matemaatiliste (krediidikahju) mudelite ja subjektiivsete eelduste alusel.

Laenude ja nõuete õiglast väärtust hinnatakse diskonteeritud rahavoogude mudelitega, mis sisaldavad teatud eeldusi krediidiriski, valuutariski, makseviivituse tõenäosuse ja kahjude hinnangute osas. Kui asjakohane, tuletatakse suur- ja väikeettevõtete krediidirisk turul jälgitavate andmete põhjal, milleks on krediidiriski muutused või võrdlustehingud. Kui selline teave pole aga kättesaadav, kasutab Grupp ajaloolist kogemust ning muud teavet, mida kasutatakse kollektiivsete väärtuse languse mudelites. Tarbijalaenude ja hüpoteekportfellide õiglased väärtused arvutatakse portfelli põhise lähenemisviisi abil, rühmitades laenu sarnaste tunnuste alusel võimalikult suures ulatuses homogeensetesse rühmadesse. Seejärel arvutab ja ekstrapoleerib Grupp õiglase väärtuse kogu portfelli, kasutades diskonteeritud rahavoogude mudeleid, mis sisaldavad intressimäära hinnanguid, võttes arvesse laenude kõiki olulisi eeldusi. Krediidiriski korrigeeritakse kollektiivse väärtuse languse mudeli alusel, mis hõlmab maksejõuetuse tõenäosust ja tekkivat krediidikahju.

Bilansiväliste positsioonide hinnanguline õiglane väärtus põhineb sarnaste instrumentide turuhindadel või diskonteeritud rahavoogude mudelitel, nagu eespool selgitatud, mis hõlmavad krediidiriski elementi diskontofaktori kaudu.

Enamus klientidele antavad laenud on kas piisavalt lühiajalised või ujuva intressimääraga ja nende õiglane väärtus ei erine oluliselt bilansilisest väärtusest. Enamus klientide hoiuseid on lühiajalised ja tehtud 2022. aasta teises pooles. Õiglase väärtuse ja raamatupidamisliku väärtuse erinevus on ebaoluline.

31.12.2022

tuhandetes eurodes

	Lisa	Tase1	Tase 2	Tase3	Õiglane väärtus	Raamatu- pidamislik väärtus	Erinevus
--	------	-------	--------	-------	--------------------	-----------------------------------	----------

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Raha ja nõuded keskpangale	10	4 800	0	0	4 800	4 800	0
Nõuded krediitiasutustele	10	13 035	0	0	13 035	13 035	0
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	0	97 943	97 943	97 943	0
Muud finantsvarad	12	0	0	367	367	367	0

Finantsvarad korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		17 835	0	98 310	116 145	116 145	0
-------------------------------	--	---------------	----------	---------------	----------------	----------------	----------

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

Klientide hoiused	17	0	0	104 372	104 372	104 372	0
Laenud seotud osapooltelt	17	0	0	136	136	136	0
Võlakirjakohustised	17	0	0	3 523	3 523	3 523	0
Muud finantskohustused	18	0	0	1 627	1 627	1 627	0

Finantskohustused korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		0	0	109 658	109 658	109 658	0
-------------------------------	--	----------	----------	----------------	----------------	----------------	----------

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Tase1	Tase 2	Tase3	Õiglane väärtus	Raamatu- pidamislik väärtus	Erinevus
--	------	-------	--------	-------	--------------------	-----------------------------------	----------

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Raha ja nõuded keskpangale	10	3 048	0	0	3 048	3 048	0
Nõuded krediitiasutustele	10	13 979	0	0	13 979	13 979	0
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	0	61 954	61 954	61 954	0
Muud finantsvarad	12	0	0	647	647	647	0

Finantsvarad korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		17 028	0	62 601	79 629	79 629	0
-------------------------------	--	---------------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

Klientide hoiused	17	0	0	64 311	64 311	64 311	0
Laenud seotud osapooltelt	17	0	0	174	174	174	0
Võlakirjakohustised	17	0	0	3 523	3 523	3 523	0
Muud finantskohustused	18	0	0	967	967	967	0

Finantskohustused korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		0	0	68 975	68 975	68 975	0
-------------------------------	--	----------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

Lisa 3.22 Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebapiisavuse või mittetoimimise või väliste sündmuste tõttu. Operatsioonirisk hõlmab vastavus- ja õigusrisiki, ent ei hõlma strateegilist ja maineriski.

Õigusrisk on risk, et Grupp ei järgi õigusaktide, lepingute, heade tavade ja eetikanoormide nõudeid või tõlgendab neid väärtalt. Õigusrisk võib kaasnedagi kõigi eespool kirjeldatud riskitüüpidega, kuna Grupi vastu võidakse esitada nõue või algatada menetlus lepinguliste või muude õiguslike kohustuste tõttu.

Vastavusrisk on risk, et suutmatuse täielikult täita kohaldatavate seaduste, regulatsioonide ja sise-eeskirjade nõudeid ning klientide, töötajate ja muude osapoolte ees võetud kohustusi võib põhjustada kahju Grupi ärimudelile, mainele ja finantsseisundile.

Operatsioonirisk käib äriaga alati kaasas. Kõiki operatsioonirisike kõrvaldada ei ole võimalik ja see ei tasuks end ära. Seepärast on väiksemad kahjud tegevuse normaalne osa. Grupi operatsiooniriski valmidus on määratletud eesmärgina hoida operatsiooniriski ja potentsiaalset kahju minimaalsel ja mõistlikul tasemel, pidades silmas strateegilisi eesmärke ja majandusliku tõhususe põhimõtet.

Grupi eesmärk on tagada, et operatsioonirisk oleks kontrolli all ja hästi juhitud.

Pettuste ja kuritegevuse ärahoidmine ja sellekohane järelevalve on Grupi operatsiooniriski valmiduse tähtis osa. Grupp peab suutma kiiresti tuvastada kahjud, mis on põhjustatud organisatsioonisisestest ja -välisest pettusest ja kuritegevusest, sh küberkuritegevusest, ning rakendada vajalikke meetmeid.

Grupi riskivalmiduse lahutamatu osa on lepingupartnerite usaldusväärsus ja kvaliteet, nende korrektsus ülesannete täitmisel ning nende suutlikkus järgida tarbijakrediidilepingute sõlmimisel asjaomaseid õigusnorme ja äristandardeid.

Grupi operatsiooniriski profiili eesmärkide hulgas on väga tähtsal kohal rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine. Grupil peab olema rahapesu tuvastamiseks ja ennetamiseks vajalik võimekus ja selge organisatsioonistruktuur ning piisavalt vahendeid, mis võimaldavad selleks vajalikke meetmeid rakendada.

Talitluspidevuse risk on risk saada kahju tavapärase äritegevuse katkemisest. See hõlmab katkestusi nii Grupi taristus kui ka Grupi ettevõtteid (sh kolmandatest isikutest teenusepakkujaid) ja ühiskonda toetavas taristus (sh avalikus taristus nagu elekter, side jne).

Vastavad üksused kehtestavad talitluspidevuse kavade kõigi tuvastatud kriitiliste protsesside ja neid protsesse toetavate IT-süsteemide jaoks.

Kooskõlas krediitdiasutuste finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi raamistiku ning finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadusega on kehtestatud Grupi tasandil taastekava, mida on täiendatud suuniste ja tehniliste standarditega. Taastekavas kirjeldatakse meetmeid, mida Grupp raskustesse sattudes rakendab finantsseisundi taastamiseks ning mis aitavad tagada kriitiliste finantsteenuste jätkuvuse.

Grupi selge eesmärk on hoiduda eelnimetatud riskide võtmisest ning minimeerida nende mis tahes majanduslikku, regulatiivset või mainekahju Grupile. Grupp ei tegele tahtlikult ühegi tegevusega, millega kaasneks õigusaktides või muus regulatsioonis sätestatud nõuete rikkumine.

Grupp on kindlaks määranud operatsiooniriski juhtimise põhimõtted, raamistiku ja vastutuse, et tagada operatsiooniriski piisava hindamise ja juhtimise suutlikkus Holm Bank AS-i kontsernis. Operatsiooniriski juhtimine on Grupi üldjuhtimise ja riskijuhtimise raamistikus tähtsal kohal.

Grupi operatsiooniriski juhtimise üldnõuded on järgmised:

- kõik olulised operatsiooniriski valdkonnad tuleb tuvastada ning neid tuleb hinnata, jälgida ja juhtida tõhusalt ja järjekindlalt;
- tuleb rakendada asjakohaseid ja usaldusväärseid riskijuhtimise meetmeid, mis toetavad operatsiooniriskide analüüsi ja nende kohta otsuste tegemist;
- iga töötaja kannab nii isiklikus kui ka tööalases tegevuses esmast vastutust oma tegevusvaldkonnas esinevate operatsiooniriskide juhtimise ja kontrollimise eest;
- sisekontrollisüsteem peab andma piisava kindluse, et Grupi tegevus on tõhus ja tulemuslik, varad on kaitstud ja aruanded usaldusväärsed.

Operatsiooniriski juhtimise eesmärk on liikuda kaitsemeetmetelt ennetavale riskianalüüsile ning kahju ärahoidmisele.

Vastutus ning riskidest teatamise ja juhtkonna teavitamise nõuded on fikseeritud operatsiooni-riski kategooriate, valdkondade ja tegevuste ning samuti riikide ja kaitseliinide järgi nõukogu poolt kehtestatud operatsiooniriski poliitikas.

Lisa 3.23 Äririskid

Grupisese määratluse kohaselt hõlmab äririsk maineriski ja strateegilist riski.

Mainerisk on risk, et Grupi maine kahjustumine võib praegu või tulevikus mõjutada Grupi kasumit, omavahendeid või likviidsust.

Strateegiline risk on risk, kus äri- ja konkurentsikeskkond, regulatsioonide mõju Grupi tegevustele ja ärieesmärkide saavutamisele, ebapiisav strateegia või strateegia ebapiisav elluviimine, muutused klientide ootustes või uute tehnoloogiate ebapiisav rakendamine võib põhjustada kahjumit või tulusid oluliselt vähendada.

Mainerisk ja strateegiline risk on ärimudeli olulised osad ning neid analüüsitakse osana strateegilisest planeerimisest ja tegevuse kavandamisest. Grupi maineriski juhtimise strateegia eesmärk on vältida maineriske ja olukordi,

mis võivad mainet kahjustada ja sellega tuua kaasa tulude vähenemise või usalduse kaotamise.

Strateegilise riski strateegia on riski kontrollimine ja vähendamine, rakendades piisavat ja majandus-keskkonna hetkeolukorraga sobivat strateegiat, mis tugineb põhjalikule planeerimisprotsessile, ning reageerimine piisavalt ja õigeaegselt muutustele. Grupi strateegilise riski alane eesmärk riskiprofilis on olla avatud ja valmis, kaaludes kõiki võimalusi, tegutsedes ennetavalt ning otsuste tegemisel lähtuda sellest, et risk ja oodatavad tulud oleksid tasakaalus.

Grupi riskivalmiduse dokumendi kohaselt hoidub Grupp maineriskist ning juhindub eesmärgist minimeerida maineriski põhjustatud majanduslikku, regulatiivset või mainekahju. Grupp väldib olukordi, mis võivad põhjustada mainekahju. Strateegilist ja maineriski juhib juhatus, lähtudes nõukogu heaks kiidetud strateegilistest kavadest.

Lisa 4

Investeeringud tütarettevõtetesse

Grupi tütarettevõtte Holm Bank Latvia SIA finantstulemused konsolideeritakse koos emaettevõtte näitajatega. Tütarettevõtte on Lätis tegutsev krediidiandja alates 2008. aastast, mis pakub oma koostööpartnerite kaudu krediiti Läti ettevõtetele ja eratarbijatele.

2021. aasta veebruaris omandas Holm Bank AS kogu allesjäänud mittekontrolliva osaluse (48.93%) Läti äriüksuses soetusmaksumuses 2 253 tuhat eurot. Soetus toimus ühise kontrolli alla kuuluvate ettevõtete vahelise tehinguna.

Omandamisel kajastas Holm Bank AS 1 202 tuhande euro suuruse vahe makstud soetusmaksumuse ja omandatud netovara raamatupidamisliku väärtuse vahel otse omakapitalis (konsolideeritud jaotamata kasumis).

Pank oli seisuga 31.12.2022 Läti tütarettevõtte ainuaktsionär.

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 ei olnud Grupis sidusettevõtteid.

Lisa 5

Neto intressitulud

Intressitulu sisemise intressimäära meetodil tuhandetes eurodes	2022	2021
Järelmaksud	2 500	3 473
Krediitkaardid	3 532	4 514
Väikelaenud	6 226	5 264
Kodulaenud	17	
Hüpoteeklaenud	31	
Liisingud	401	339
Ärilaenud	449	475
Nõuded krediitdiasutustele	2	1
Raha ja nõuded keskpangale	4	
Muud laenud	790	642
Kokku	13 951	14 707

Intressikulu sisemise intressimäära meetodil tuhandetes eurodes	2022	2021
Klientide hoiused	-1 135	-835
Saadud laenud	-583	-432
Intressikulud rendilepingutest	-12	-13
Raha ja nõuded keskpangale	-2	0
Kokku	-1 731	-1 280

Neto intressitulud	12 220	13 427
---------------------------	---------------	---------------

Intressitulud laenudelt kliendi asukoha järgi tuhandetes eurodes	2022	2021
Eesti	10 027	11 360
Rootsi	22	394
Läti	3 902	2 953
Kokku	13 951	14 707

Laenulepingute tingimuste muutmisega kaasnevate oluliste rahavoogude erinevuse kajastab Grupp intressitulu kirjel, kas seda vähendades või suurendades, va ulatuses

mille osas on krediidikahjumid juba eelnevalt kajastatud. Aruandeperioodil kaasnes lepingute muutmisega Grupile tulu 69 tuhat eurot (2020: 0 eurot).

Lisa 6

Neto teenustasud

Teenustasutulud tuhandetes eurodes	2022	2021
Muud teenustasutulud	0	0
Teenustasutulud kokku	0	0

Teenustasukulud tuhandetes eurodes	2022	2021
Finantsvahendusteenused	-1 721	-1 218
Kaartidega seotud kulud	-239	-397
Tehingutasud	-38	-71
Muud teenustasukulud	-52	-67
Teenustasukulud kokku	-2 050	-1 753
Neto teenustasukulud	-2 050	-1 753

Lisa 7

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud tuhandetes eurodes	Lisa	2022	2021
Renditulud	13	115	112
Varade müügist saadud kasum	11	237	239
Laekunud bilansivälised nõuded	11	899	1 333
Laekunud leppetrahvid		0	15
Valuutakursi muutustest tingitud netomõjud		-63	-53
Muud tegevustulud kokku		1 187	1 645

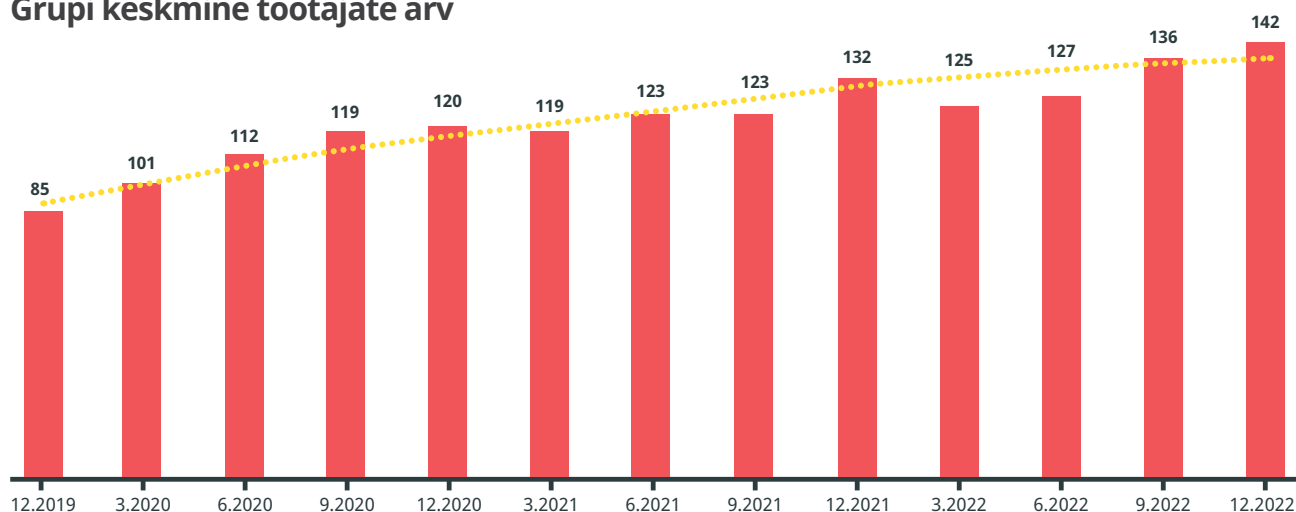
Lisa 8

Tegevuskulud

Tegevuskulud tuhandetes eurodes	2022	2021
Palgad ja preemiad	-3 252	-2 652
Sotsiaalmaks ja muud maksud	-1 038	-801
Erisoodustused	-158	-81
Muud personalikulud	-178	-119
Personalikulud	-4 626	-3 654
IT kulud	-399	-538
Turunduskulud	-982	-1 178
Konsultatsioonikulud	-452	-643
Bürookulud	-146	-156
Väheväärtuslike varade või lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud	-45	-72
Transpordi- ja sidekulud	-94	-74
Muud halduskulud	-155	-123
Infopäringud	-307	-340
Muud tegevuskulud	-598	-505
Mitmesugused tegevuskulud	-3 187	-3 631
Muud ärikulud	0	0
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 411	-481
Muud kulud	-1 411	-481
Finantsinstrumentide krediitkahjumite katteks moodustatud allahindlus 11	-3 265	-4 313
Tegevuskulud kokku	-12 489	-12 078

Keskmine töötajate arv Grupis oli 2022. aastal 132 (2021: 132).

Grupi keskmine töötajate arv

Lisa 9

Tulumaks

Tulumaks tuhandetes eurodes	2022	2021
Tulumaksukulud		
Ettevõtte tulumaksu avansiline makse (14%)	-12	-191
Ettevõtte tulumaksu avansiline makse (20%)	-6	-42
Dividendidelt makstud tulumaks	0	0
Tulumaksukulu kokku	-18	-233

Tulumaksuga maksustamine baseerub järgmistel maksumääradel: Eestis rakendatakse 14% ja Lätis 20%.

Aruandeperioodil ja sellele eelnenud perioodil ei ole tekkinud ajutisi erinevusi seoses maksu-tagastustega. Edasilükkunud tulumaksukohustisi ei ole samuti tekkinud,

kuna tütaretevõtte lõpetas aruandeperioodi kahjumiga ning kasumi jaotust ei ole planeeritud.

Maksumääradega vastavusse viimine ei ole avaldanud olulist mõju Grupi finantsnäitajatele.

Lisa 10

Nõuded keskpangale ja krediidiasutustele

Nõuded keskpangale ja krediidiasutustele tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Nõudmiseni ja alla 3kuulise tähtajaga hoiused *	13 035	13 979
Kohustuslik reserv keskpangas	834	535
Nõudmiseni hoius keskpangas	3 966	2 513
Raha ja rahalähendid kokku	17 835	17 028

* raha ja rahalähendid rahavoogude aruandes

Nõudeid keskpangale, mille tähtaeg rohkem kui kolme kuu pärast, ei arvestata rahavoogude aruandes raha ja rahalähendite hulka.

Kohustusliku reservinõue seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 (Holm Bank AS sai Euroopa Keskpangalt tegevusloa

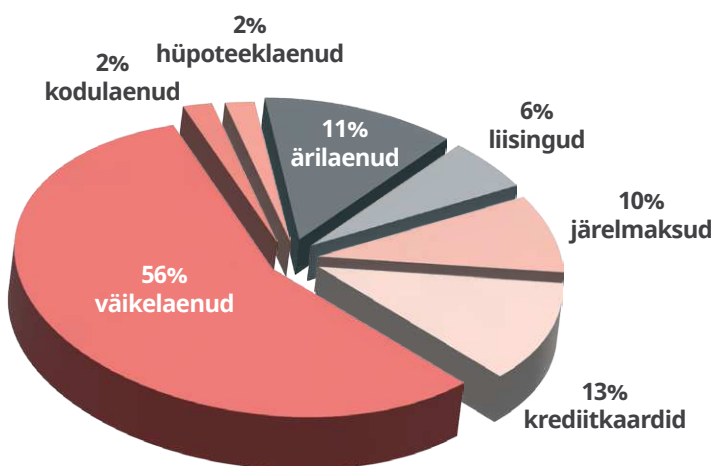
02.04.2019) oli 1% kõigist kaasatud finantsressurssidest (klientide hoiused ja saadud laenud).

Kohustusliku reservi nõuet tuleb täita kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt heaks kiidetud välismaistes väärtpaberites.

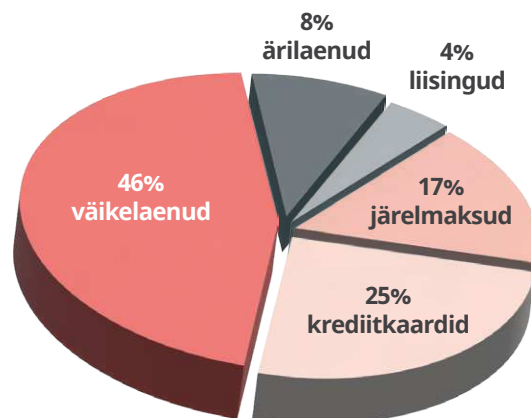
Lisa 11

Laenud ja ettemaksed klientidele

Jaotus kliendi tüübi ja toodete kaupa tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Ärilaenud	16 584	7 464
sh liisingud	6 055	2 451
sh ärilaenud	10 575	5 045
sh järelmaksud	103	91
sh väikelaenud	62	0
provisjoneeritud krediitkardid	-211	-123
Eralaenud	81 359	54 490
sh järelmaksud	10 581	10 733
sh krediitkaardid	15 193	15 836
sh väikelaenud	28 864	29 235
sh kodulaenud	27 976	0
sh hüpoteeklaenud	242	0
provisjoneeritud krediitkardid	-1 498	-1 314
Kogu netolaenuportfell	97 943	61 954

Jaotus toodete lõikes 31.12.2022

Jaotus toodete lõikes 31.12.2021

Jaotus riikide ja komponentide kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Põhiosa nõuded

Eesti	97 528	61 471
Läti	68 582	44 936
Rootsi	28 936	14 329
	0	2 207

**Provisjoneeritud krediidikahjud
põhiosa nõuetele**

Eesti	-1 703	-1 429
Läti	-1 174	-896
Rootsi	-529	-381
	0	-151

Intressinõuded

Eesti	2 124	1 919
Läti	1 194	1 242
Rootsi	930	622
	0	54

**Provisjoneeritud krediidikahjud
intressinõuetele**

Eesti	-6	-8
Läti	-5	-7
Rootsi	-1	-1
	0	0

Brutolaenuportfell kokku

99 652

63 390

Netolaenuportfell kokku

97 943

61 954

Eesti	68 597	45 276
Läti	29 346	14 569
Rootsi	0	2 109
sh provisjoneeritud krediidikahjud	-1 709	-1 436

Klientidele antud laenude väärtuse langus
tuhandetes eurodes

Lisa

2022

2021

Aruandeperioodi alguses

-1 436

-2 213

Moodustatud provisjonid	Riskiklass 1	-486	-362
Moodustatud provisjonid	Riskiklass 2	-246	-276
Moodustatud provisjonid	Riskiklass 3	-2 823	-4 615
Bilansist välja kantud	Riskiklass 3	2 618	4 973
Müüdud	Riskiklass 2	29	0
Müüdud	Riskiklass 3	346	117
Portfelli taastumine	Riskiklass 1	48	480
Portfelli taastumine	Riskiklass 2	243	433
Portfelli taastumine	Riskiklass 3	0	26

Aruandeperioodi lõpus

-1 708

-1 436

Provisjoneeritud krediidikahjude netomuutus

-3 265

-4 313

Laekunud bilansivälised nõuded muude tegevustulude koosseisus	7	899	1 333
---	---	-----	-------

Migratsioon riskiklasside vahel
tuhandetes eurodes

2022

	1->2	2->1	2->3	3->2	1->3	3->1
Järelmaksud	1 278	640	499	21	43	2
Krediitkaardid	1 508	806	549	16	28	0
Väikelaenud	5 960	2 836	1 816	229	94	5
Ärilaenud	640	368	54	0	0	0
Liisingud	672	264	31	2	0	0
Kodulaenud	0	0	0	0	0	0
Hüpoteeklaenud	73	0	0	0	0	0

Krediidikvaliteet toodete kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Järelmaksud		9 403	10 641
	Riskiklass 1	8 308	9 323
	Riskiklass 2	838	988
	Riskiklass 3	257	330
Krediitkaardid		12 913	15 558
	Riskiklass 1	11 784	13 421
	Riskiklass 2	852	1 387
	Riskiklass 3	277	750
Väikelaenud		54 847	28 382
	Riskiklass 1	49 871	24 558
	Riskiklass 2	4 185	2 874
	Riskiklass 3	791	950
Ärilaenud		2 358	4 927
	Riskiklass 1	2 358	4 204
	Riskiklass 2	0	589
	Riskiklass 3	0	134
Liisingud		2 252	2 446
	Riskiklass 1	2 180	2 004
	Riskiklass 2	73	389
	Riskiklass 3	0	54
Kodulaenud		10 760	0
	Riskiklass 1	9 717	0
	Riskiklass 2	920	0
	Riskiklass 3	123	0
Hüpoteeklaenud		5 410	0
	Riskiklass 1	4 648	0
	Riskiklass 2	726	0
	Riskiklass 3	36	0
Kokku		97 943	61 954

Krediidikvaliteet komponentide kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Põhiosa nõuded

97 528

61 471

Riskiklass 1

87 735

52 206

Riskiklass 2

7 563

6 240

Riskiklass 3

2 230

3 024

Intressinõuded

2 124

1 919

Riskiklass 1

1 690

1 425

Riskiklass 2

342

294

Riskiklass 3

93

200

Provisjoneeritud krediidikahjud

-1 709

-1 436

Riskiklass 1

-560

-121

Riskiklass 2

-311

-308

Riskiklass 3

-838

-1 007

Kokku

97 943

61 954

Krediidikvaliteet riskiklasside kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Change

%

Netonõuded

Riskiklass 1

88 865

53 510

35 355

66,1%

Riskiklass 2

7 593

6 226

1 367

22,0%

Riskiklass 3

1 485

2 217

-733

-33,0%

Kokku

97 943

61 954

35 989

58,1%

Osakaal

Riskiklass 1

90,7%

86,4%

4,4%

Riskiklass 2

7,8%

10,0%

-2,3%

Riskiklass 3

1,5%

3,6%

-2,1%

Kokku

100,0%

100,0%

0,0%

Brutonõuded

Riskiklass 1

89 424

53 631

35 793

66,7%

Riskiklass 2

7 905

6 534

1 370

21,0%

Riskiklass 3

2 323

3 225

-902

-28,0%

99 652

63 390

36 261

57,2%

Provisjoneeritud krediidikahjud

Riskiklass 1

-560

-121

-439

363,5%

Riskiklass 2

-311

-308

-3

1,0%

Riskiklass 3

-838

-1 007

169

-16,8%

-1 709

-1 436

-272

19,0%

Provisjonidega kaetus

Riskiklass 1

0,6%

0,2%

0,4%

Riskiklass 2

3,9%

4,7%

-0,8%

Riskiklass 3

36,1%

31,2%

4,8%

1,7%

2,3%

-0,6%

Riskiklass 3 kaetus ilma mahakandmisteta

69,9%

73,0%

-3,0%

Krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus
tuhandetes eurodes

2022

2021

Laenud ja ettemaksed klientidele

Riskiklass 1	-439	118
Riskiklass 2	-3	157
Riskiklass 3	-2 823	-4 588

Krediidikahjude netomuutus

-3 265

-4 313

Võõrandamistehingud
tuhandetes eurodes

2022

2021

Nõuete brutoväärtus müügihetkel

2 938 384

Provisjoneeritud krediidikahjud

-375 -117

Nõuete netoväärtus

2 563 267

Tehingu hind kokku

2 131 507

Netokasum/-kahjum nõuete võõrandamisest

-432 239

Grupp on kandnud üle kõik riskid ja hüved ning ei ole säilitanud seotust ega kontrolli müüdud varade üle.

Lisa 12

Muud varad

tuhandetes eurodes

31.12.2022

31.12.2021

Finantsvarad

Krediitkaartide garantiideposiidid

367 647

Tagatisdeposiidid

201 201

Finantsvarad kokku

568 848

Mittefinantsvarad

Lühiajalised ettemaksed

362 294

Muud nõuded

190 123

Mittefinantsvarad kokku

553 417

Kokku

1 120

1 265

Lühiajalised ettemaksed hõlmavad ettemakseid kindlustuse, ja ajakirjandusväljaannete eest ning maksevahendusteenuse eest. Ettemaksed laekuvad või neid kasuta-

takse eeldatavasti 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

Lisa 13

Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	1 177	1 177
Soetused	10	0
Aruandeperioodi lõpus	1 187	1 177
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-214	-169
Amortisatsioonikulu	-45	-45
Aruandeperioodi lõpus	-259	-214
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	963	1 008
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	928	963

Aruandeperioodi renditulu oli 115 tuhat eurot (2021. aastal: 113 tuhat eurot), kinnisvarainvesteeringutega seotud ot-

sekulusid tehti ebaolulises mahus. Investeeringute kaetav väärtus ületab varade raamatupidamislikku jääkväärtust.

Lisa 14

Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Maa ja ehitised		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	668	668
Soetused	31	0
Aruandeperioodi lõpus	699	668
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-104	-80
Amortisatsioonikulu	-25	-24
Aruandeperioodi lõpus	-129	-104
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	564	588
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	570	564

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Seadmed ja inventar		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	42	42
Soetused	0	0
Müügid ja mahakandmised (soetusmaksumuses)	0	0
Lisandumised äriühenduste kaudu	0	0
Aruandeperioodi lõpus	42	42
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-19	-13
Müügid ja mahakandmised (kulum)	0	0
Amortisatsioonikulu	-6	-6
Aruandeperioodi lõpus	-26	-19
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	23	29
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	16	23

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Autod		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	168	154
Soetused	0	21
Müügid ja mahakandmised (soetusmaksumuses)	0	-7
Ümberliigitamised	0	0
Aruandeperioodi lõpus	168	168
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-110	-89
Müügid ja mahakandmised (kulum)	0	4
Amortisatsioonikulu	-22	-25
Ümberliigitamised	0	0
Aruandeperioodi lõpus	-132	-110
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	58	65
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	35	58
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus kokku	621	644

Kinnisvara ja seadmete õiglasel väärtusel võivad erineda nende bilansilisest jääkmaksumusest ebaolulises osas.

Seisuga 31.12.2022 oli täielikult amortiseerunud varasid kasutuses soetumaksumuses 59 tuhat eurot (31.12.2021: 44 tuhat eurot).

Lisa 15

Vara kasutusõigused ja rendikohustised

tuhandetes eurodes	31.12.2022			31.12.2021		
	büroo- pinnad	autod	Kokku	büroo- pinnad	autod	Kokku
Rendile võetud varad						
Soetusmaksumuses						
Aruandeperioodi alguses	1 230	124	1 354	1 281	127	1 408
Soetused	0	0	0	0	0	0
Muud muutused	0	0	0	-51	-3	-54
Aruandeperioodi lõpus	1 230	124	1 354	1 230	124	1 354
	0			0		
Kulum ja väärtuse langus						
Aruandeperioodi alguses	-339	-83	-422	-153	-56	-209
Amortisatsioonikulu	-153	-27	-180	-126	-27	-153
Muud muutused	0	0	0	-60	0	-60
Aruandeperioodi lõpus	-492	-110	-602	-339	-83	-422
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	891	41	933	1 128	72	1 200
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	738	14	752	891	41	932

tuhandetes eurodes	31.12.2022			31.12.2021		
	büroo- pinnad	autod	Kokku	büroo- pinnad	autod	Kokku
Rendikohustused						
Lühiajalised						
Aruandeperioodi alguses	120	17	137	126	19	145
Soetused	0	0	0	0	0	0
Arvestatud intressid	10	2	12	11	2	13
Tagasimaksed	-120	-17	-137	-118	-17	-135
Ümberliigitamine ja periodiseerimine	97	46	143	221	19	240
Muud muutused	25	-2	23	-120	-6	-126
Aruandeperioodi lõpus	131	46	177	120	17	137
Pikaajalised						
Aruandeperioodi alguses	786	53	839	1 007	72	1 079
Ümberliigitamine ja periodiseerimine	-97	-46	-143	-221	-19	-240
Aruandeperioodi lõpus	689	7	696	786	53	839
Rendikohustised aruandeperioodi alguses	906	70	976	1 133	91	1 224
Rendikohustised aruandeperioodi lõpus	820	53	873	906	70	976

Lisa 16

Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	6 665	2 595
Soetused	4 062	4 070
Mahakandmised	-356	0
Aruandeperioodi lõpus	10 370	6 665
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-522	-294
Amortisatsioonikulu	-776	-227
Aruandeperioodi lõpus	-1 298	-522
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	6 143	2 300
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	9 072	6 143

Grupp kapitaliseeris 2022. aasta jooksul immateriaalse põhivara uude tuumsüsteemi 3 306 tuhat eurot (2021: 3 173 tuhat eurot), sh tööjõukulud 1 021 tuhat eurot (2021: 869 tuhat eurot, vt ka lisa 8), Läti tütarettevõtte tuuma 509 tuhat eurot (2021: 434 tuhat eurot) ja andmeaita 246 tuhat eurot (2021: 229 eurot). Skooriumudelisse investeeringuid ei tehtud (2021: 234 eurot). Uue tuuma arendused ei ole lõpetatud.

Varade amortisatsiooni alustatakse momendist, mil arendatava toote elukaar on süsteemis täielikult kaetud ja vara

lõplikult kasutusvalmis. Üldjuhul jäävad varade kasulikud eluead vahemikku 5-10 aastat.

Täielikult amortiseerunud immateriaalseid varasid kasutuses ei ole. Tulenevalt hea kiirusega valminud IT arendustest otsustas Grupp konservatiivsuse põhimõttest lähtuvalt kanda osaliselt maha varem arendatud IT arendustega seotud immateriaalseid varasid summas 356 tuhat eurot, kuivõrd nende varade kasulik eluiga on varem arvatust lühem seoses uute arenduste valmimisega.

Lisa 17

Klientidelt saadud laenud ja hoiused

Jaotus kliendi tüübi lõikes tuhandetes eurodes	Eraisikud	Juruudilised isikud	Kokku
31.12.2022			
Nõudmiseni hoiused	0	0	0
Tähtajalised hoiused	99 764	3 433	103 197
Võlakirjad	0	3 500	3 500
Laenud muudelt institutsioonidelt	0	136	136
Intressikohustis	1 140	58	1 198
Kokku	100 904	7 128	108 032
31.12.2021			
Nõudmiseni hoiused	1 251	0	1 251
Tähtajalised hoiused	59 853	2 302	62 155
Võlakirjad	0	3 500	3 500
Laenud muudelt institutsioonidelt	0	174	174
Intressikohustis	883	45	928
Kokku	61 987	6 021	68 008

2021.aastal laekus võlakirja emissioonist 3 500 tuhat eurot. Kõik võlakirjad väljastati ühele investorile.

Laenud muudelt institutsioonidelt all kajastatakse Maaelu Edendamise Sihtasutuselt (MES) kliendi laenu tagatiseks saadud sihtotstarbelist laenu.

Jaotus riikide lõikes tuhandetes eurodes	Eesti	Saksamaa	Austria	Kokku
31.12.2022				
Nõudmiseni hoiused	0	0	0	0
Tähtajalised hoiused*	29 882	68 783	5 707	104 372
Võlakirjad	3 523	0	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	136	0	0	136
Kokku	33 541	68 783	5 707	108 032

tuhandetes eurodes	Eesti	Saksamaa	Austria	Kokku
31.12.2021				
Nõudmiseni hoiused	1 251	0	0	1 251
Tähtajalised hoiused*	23 805	35 761	3 494	63 060
Võlakirjad	3 523	0	0	3 523
Laenud seotud osapooltelt	174	0	0	174
Kokku	28 753	35 761	3 494	68 008

*Ülaltoodud tähtajaliste hoiuste summas sisalduvad nii põhiosa kui intressikohustised

Lisa 18

Muud kohustised

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Finantskohustised		
Võlad partnerite ees	663	574
Muud lühiajalised finantskohustised	964	393
Finantskohustised kokku	1 627	967
Mittefinantskohustised		
Maksukohustised	132	231
Võlad töötajatele	309	368
Muud lühiajalised kohustised	278	145
Mittefinantskohustised kokku	719	744
Kokku	2 346	1 711

Võlad töötajatele sisaldavad ka aruandeperiood puhkusekohustist.

Kõik kohustised kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ning on seetõttu kajastatud lühiajaliste kohustistena.

Lisa 19

Omakapital

tuhandetes eurodes	Aktsiate arv, tk	Aktsiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital
Aktsiakapital ja reservkapital 31.12.2022	50 000	50	14 471	5
Aktsiakapital ja reservkapital 31.12.2021	50 000	50	14 471	5

Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud. Aktsia nimiväärtus on 1 euro ja seisuga 31.12.2022 aktsiate arv 50 tuhat (31.12.2021: 50 tuhat). Aruandeperioodil ja sellele eelneval perioodil kasumieraldisi ei tehtud. Holm Bank AS aruandeperioodil dividende ei maksnud, eelmisel perioodil samuti dividende ei makstud.

Seisuga 31.12.2022 moodustas Grupi jaotamata kasum 2 987 tuhat eurot (31.12.2021: 3 709 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2022 on võimalik maksta netodividende maksimaalselt summas 2 971 tuhat eurot (31.12.2021: 2 971

tuhat eurot). Väljamakstavate netodividendide summa on vähenes 2022. aasta kahjumi tulemusel.

Kolmandiku ulatuses aastatel 2020–2022 väljamakstud netodividendide summast rakenduks madalam maksuäär 14/86 ning ülejäänud netoväljamaksed maksustatakse endiselt maksumääraga 20/80.

Sellega seotud tulumaksukulu oleks 738 tuhat eurot (31.12.2020: 780 tuhat eurot).

Lisa 20

Tingimuslikud varad ja kohustised

Kasutamata limiidid katkestamatutest lepingutest tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Lepingutest tulenev tingimuslik kohustis	12 571	8 922

Limiiditoodete kasutusse võtmata osa kajastatakse bilansi välise kohustisena. Vt ka lisa 3.15.

Maksuhalduril on õigus kontrollida Grupi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise täht-

ajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksumäär, intressid ja trahv.

Maksuhaldur ei ole aastatel 2021–2022 Grupis maksuau-
ditit läbi viinud.

Lisa 21

Tehingud ja saldod seotud osapooltega

Seotud osapoolte hulka loetakse Grupi ematöötajate Koduliising OÜ ja selle ainuaktsionäri (tegeliku kasusaajat), Grupi tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning nende lähikondseid. Samuti äriühinguid, mis on tegeliku kasusaaja

kontrolli all või mille üle ta omab olulist mõju. 2022. aastal maksti Grupi tegev- ja kõrgemale juhtkonnale tasusid kokku 634 tuhande euro eest (2021: 564 tuhat eurot). Summa sisaldab kõiki kaasnevaid makse.

Tehingud tuhandetes eurodes	2022	2021
Intressitulud antud laenudelt	86	99
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	86	99
Intressikulud saadud laenudelt	0	2
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	0	2
Müügid	22	23
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	22	23
Ostud	201	199
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	189	187
Emaettevõtte	12	12
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0
Antud laenud	175	1 999
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	175	1 999
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0
Antud laenude tagasimaksed, sh intresside maksed	104	94
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	104	94
Saadud laenude tagasimaksed, sh intresside maksed	0	52
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	0	52
Mittekontrolliv osalus	0	0
Moodustatud allahindlused	-4	-1
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	-4	-1

Tehingud tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded	2 162	2 006
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	2 162	2 006
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0
Provisjoneeritud krediidikahjud	-5	-1
Laenukohustised	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	0	0
Muud kohustised	2	6
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	2	6
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0

Lisa 22

Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse kohaselt avalikustatakse konsolideerimisgrupi emaette-võtte raamatupidamise põhjaruanded konsoli-deeritud raamatupidamise aastaaruande lisades. Grupi emaettevõtte raamatupidamise põhjaruanded ei moodusta standardis IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ määratletud konsolideerimata raamatupidamise aruannet.

Emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise põhjaruannete koostamisel on kasutatud samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutati konsoli-deeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeering tütaretevõttesse, mida kajastatakse emaettevõtte raamatupidamise põhjaruannetes soetusmaksumuses.

Koondkasumi aruanne tuhandetes eurodes	2022	2021
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil	10 687	11 777
Intressikulud sisemise intressimäära meetodil	-1 730	-1 277
Neto intressitulud	8 957	10 500
Teenustasutulud	0	0
Teenustasukulud	-720	-1 005
Neto teenustasukulud	-720	-1 005
Muud tegevustulud	950	1 629
Neto tegevustulud	9 187	11 124
Personalikulud	-5 116	-4 118
Administratiiv- ja halduskulud	-959	-1 618
Muud tegevuskulud	0	0
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 361	-457
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	-2 276	-3 514
Tegevuskulud kokku	-9 712	-9 707
Kasum/kahjum enne tulumaksu	-525	1 417
Tulumaks	-9	-198
Aruandeperioodi kasum/kahjum	-534	1 219
Muu koondkasum/-kahjum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/kahjum	-534	1 219

Finantsseisundi aruanne
tuhandetes eurodes

Lisa

31.12.2022

31.12.2021

Varad

Raha ja nõuded keskpangale		4 800	3 048
Nõuded krediitiasutustele		12 141	12 815
Nõuded klientidele		115	43
Laenud ja ettemaksed klientidele		97 101	60 951
Muud varad		901	1 031
Investeeringud tütarettevõtetesse	4	5 151	5 151
Kinnisvarainvesteeringud		929	964
Materiaalsed põhivarad		596	603
Kasutusõigusega seotud varad		775	921
Immateriaalsed põhivarad		9 072	6 143
Varad kokku		131 582	91 670

Kohustised

Klientide hoiused		104 372	64 311
Laenukohustised		136	174
Võlakirjakohustised		3 523	3 523
Kasutusõigusega seotud kohustised		834	963
Muud kohustised		2 085	1 534
Kohustised kokku		110 950	70 504

Omakapital

Aktiivkapital	19	50	50
Ülekurss	19	14 471	14 471
Kohustuslik reservkapital		5	5
Jaotamata kasum		6 106	6 640
Omakapital kokku		20 631	21 166

Kohustised ja omakapital kokku

131 582 **91 670**

Rahavoogude aruanne tuhandetes eurodes		Lisa	2022	2021
Tasutud intressid			-1 252	-717
Kasutusõigustest tulenenud intressimaksed			-11	-14
Laekunud intressid			10 683	12 370
Tasutud teenustasud			-200	-196
Laekunud teenustasud			727	9
Väljastatud laenud			-58 134	-44 370
Laenude põhiosa tagasimaksed			33 827	41 302
Seotud osapooltele väljastatud laenud			-14 927	-8 981
Seotud osapooltele väljastatud laenude põhiosa tagasimaksed			1	398
Saadud laenud	17		0	187
Saadud laenude põhiosa tagasimaksed	17		-37	-13
Limiidikontodega seotud muutused			558	3 450
Laekunud hoiused			71 649	22 112
Hoiuste põhiosa tagasimaksed			-30 943	-13 008
Tasutud ettemaksed			-997	-299
Laekunud ettemaksed			867	289
Tasutud tarnijatele			-3 605	-5 219
Laekunud müügi- ja muud nõuded			258	865
Laekunud bilansivälised nõuded			789	1 204
Tasutud palgad			-2 676	-2 269
Tasutud maksud, va ettevõtte tulumaks			-1 816	-1 805
Tasutud ettevõtte tulumaks			-126	-269
Kokku rahavood äritegevusest			4 634	5 026
Tasutud põhivarade soetamisel			-3 400	-2 050
Kokku rahavood investeerimistegevusest			-3 400	-2 050
Kasutusõigustest tulenevate kohustiste põhiosa tagasimaksed			-113	-126
Vähemusosaluse väljaost	4		0	-2 253
Tasutud dividendid			0	0
Laekunud võlakirjade emiteerimisest	17		0	3 500
Kokku rahavood finantseerimistegevusest			-113	1 121
Rahavood kokku			11 121	4 098
Raha ja rahalähendid perioodi alguses			15 863	11 817
Raha ja selle lähendite muutus			1 121	4 099
Valuutakursi muutuse mõju raha saldole			-42	-53
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus			16 942	15 863
Raha ja rahalähendid:			31.12.2022	31.12.2021
Sularaha			0	0
Piiranguteta arvelduskontod			12 141	12 815

Omakapitali muutuste aruanne					
tuhandetes eurodes	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2021	50	14 471	5	5 421	19 947
Aruandeperioodi kasum/kahjum	0	0	0	1 219	1 219
Muud koondkasum/-kahjum	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum	0	0	0	1 219	1 219
Saldo seisuga 31.12.2021	50	14 471	5	6 639	21 166
 Saldo seisuga 01.01.2022	 50	 14 471	 5	 6 639	 21 166
Aruandeperioodi kasum/kahjum	0	0	0	-534	-534
Muud koondkasum/-kahjum	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum	0	0	0	-534	-534
Saldo seisuga 31.12.2022	50	14 471	5	6 105	20 632

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Investeeringud tütarettevõtetesse	4	-5 151	-5 151
Investeeringute bilansiline väärtus kapitaliosaluse meetodil		2 320	2 320
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital perioodi lõpus		18 157	18 157

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital erineb ema-ettevõtte omanikele kuuluvast konsolideeritud omaka-

pitalist korrigeeritud ostumeetodi rakendamise tõttu tütarettevõtte omandamisel.

Kasumi jaotamise ettepanek

Grupp lõpetas aruandeperioodi konsolideeritud jaotamata kasumiga 2 560 tuhat eurot.

Holm Banki juhatus on teinud aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kasumit mitte jaotada.

Kaspar Kalvet
Juhatusesimees

Monika Tomberg
Juhatuseliige

Arvi Lipp
Juhatuseliige

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Holm Bank AS aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud Holm Bank AS ja tema tütarettevõtja (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjaspepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt meie käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust. Järgnevalt on kirjeldatud põhjalikumalt, kuidas konkreetseid asjaolusid auditi kontekstis käsitleti.

Oleme täitnud kõik meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga” kirjeldatud kohustused, k.a alltoodud asjaolude käsitlemisel. Seega teostasime auditi käigus ka auditiprotseduuri vastuseks meie hinnangu kohaselt leitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande olulise väärkajastamise riskidele. Meie poolt teostatud auditiprotseduuride, sh alltoodud asjaolude käsitlemiseks teostatud protseduuride, tulemused on aluseks meie vandeauditori aruandele käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Peamine auditi asjaolu	Kuidas konkreetset asjaolu auditi kontekstis käsitleti
Klientidele antud laenude väärtuse langus Nagu kirjeldatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 11 „Laenud ja ettemaksed klientidele“, oli laenuõuete bilansiline väärtus 2022. aasta 31. detsembri seisuga 97 943 tuhat eurot ehk 76% kontserni varadest. Laenude allahindlus on hinnanguline valdkond, kuna krediitkajade ulatuse kindlakstegemisel toetutakse sedavõrd suures ulatuses juhtkonna hinnangutele, mis sõltuvad kõnealuste laenude ja nõuetega seotud krediidiriskist. Selline hinnang on paratamatult subjektiivne, kuna toetub prognoosidele tulevaste makromajanduslike tingimuste kohta erinevate stsenaariumite korral ning krediidiriski hinnangule, mis põhineb varasemal kogemusel ja eeldustel ning tagatiste realiseerimisväärtuse ja nende realiseerimise ajastuse hindamisel. Erinevate modelleerimismeetodite ja eelduste kasutamine eeldatava krediitkajade leidmisel võib anda tulemuseks väga erineva suurusega hinnangu allahindluse kohta. Kõnealused mudelid nõuavad juhtkonnalt oluliste hinnangute tegemist sobiva segmenteerimise, krediidiriskis oluliste muutuste tuvastamise ja tulevikku vaatavate sisendite kasutamise kohta ning täiendavate muutujate rakendamist, et analüüsida ka neid asjaolusid, mida mudelitega katta ei õnnestu. Kontsern rakendab krediitkajade arvutamiseks IFRS 9 kohast eeldatava krediitkajade mudelit. Kontserni allahindluse kajastamise põhimõtted on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades, osas „Finantsvarade väärtuse langus“. Olulisemad raamatupidamislikud hinnangud ja otsused on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 2 „Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“. Kuna eeldatava krediitkajade leidmine on sedavõrd keerukas ja hinnanguline, peame klientidele antud laenude allahindlust üheks auditi peamiseks asjaoluks.	Auditiprotseduuride käigus tegime muu hulgas järgmist: • Tegime endale selgeks laenude väljastamise, kajastamise, jälgimise ja hindamisega seotud peamised kontrollimehhanismid ning testisime neid. Tutvusime kontserni laenude allahindamise põhimõtetega, mis põhinevad IFRS 9 põhimõtetel, ning kaasasime oma IFRS 9 spetsialistid, hindamaks põhimõtete vastavust IFRS 9 nõuetele. • Hindasime kontsernis võimalikule väärtuse langusele viitavate asjaolude tuvastamiseks rakendatavat metodoloogiat ning juhtkonna poolt eeldatava krediitkajade leidmiseks kasutatavaid meetodeid, sh järelevalvet hinnangute andmise üle. Selle käigus tehti kindlaks tõenäosusega kaalutud makromajanduslikud stsenaariumid, faasidesse klassifitseerimise kriteeriumid ja krediidiriski parameetrite mudelid. • Testisime allahindluse arvutamiseks kasutatavate valemite matemaatilist täpsust. Analüüsisime valitud näidete varal mudelite andmevoogu ning kontrollisime hinnanguliste parameetrite õigsust, viies need kokku algsete lähtedokumentidega, et kontrollida kontserni poolt esitatud elektroonilise informatsiooni paikapidavust. • Kuna iga laen eraldi võetuna on sedavõrd väike, leetakse laenude eeldatav krediitkajade kontserni metodoloogia kohaselt kollektiivselt. Analüüsisime kontserni poolt kasutatud metodoloogiat, sisendeid ja eelduseid. Samuti kontrollisime eeldatava krediitkajade mudelites kasutatud sisendandmete täpsust ja täielikkust, võrreldes andmeid kontserni alussüsteemidega ning tehes eeldatava krediitkajade leidmiseks kasutatud arvutuskäigu uuesti läbi. Peamiste mudelis kasutatud eelduste puhul hindasime juhtkonna esitatud tõendite asjakohasust. • Koostasime valimi laenudest ja mudeli väljundandmetest, mille puhul kordasime krediitkajade arvutusi. Analüüsisime krediitihinnangutega seotud eeldatava krediitkajade korrigeerimisi, arvestades juhtkonna poolt eeldatava krediitkajade korrigeerimisel rakendatud eeldustega. • Viisime läbi analüütilised protseduurid, mille käigus võrdlesime muu hulgas näiteks laenude allahindluse saldosisaldust eelmise aastaga ja liikumist krediidiriski faaside vahel ning tegime allahindluste määra analüüsi. • Samuti hindasime me konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 3 „Riskijuhtimine“, 11 „Laenud ja ettemaksed klientidele“ ning 2 „Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“ avalikustatud seotud informatsiooni täielikkust.

Muu informatsioon

Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust, välja arvatud nagu allpool toodud.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- ▶ tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega;
- ▶ tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- ▶ teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- ▶ omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- ▶ hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- ▶ teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- ▶ hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- ▶ hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Me esitame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, ka avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust, ning nende olemasolul ka ohtude kõrvaldamiseks astunud sammude või rakendatud kaitsemehhanismide kohta.

Me määrame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast kindlaks asjaolud, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsed ja on seega peamised auditi asjaolud. Me kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud avalikustada asjaolu kohta infot või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes infot esitada, sest põhjendatult võib eeldada, et selle kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles sellise info esitamise kasu avalikes huvides.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Muud vandeaudiitori aruande nõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 537/2014

Audiitori ametisse nimetamine ja tunnustamine

Esmakordselt nimetati meid Holm Bank AS kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaastaks vastavalt aktsionäride üldkoosoleku otsusele. Aktsionäride üldkoosoleku 30. juuni 2020 otsusega määrati meid läbi viima kontserni 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditit. Meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood on 6 aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 31. detsember 2017 kuni 31. detsember 2022.

Vastavus auditikomiteele esitatavale täiendavale aruandele

Meie käesolevas aruandes toodud aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatava täiendava aruandega, mis on esitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklile 11 käesoleva aruandega samal kuupäeval.

Auditivälised teenused

Kinnitame, et meile teadaolevalt on kontsernile osutatud teenused kooskõlas asjakohaste seaduste ja regulatsioonidega ning nende näol ei ole tegemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1 nimetatud keelatud auditiväliste teenustega.

Auditi käigus ei ole me osutanud Holm Bank AS-ile ja tema tütaretevõttele muid teenuseid peale konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise ja nende teenuste, mis on avalikustatud konsolideeritud majandusaasta aruandes.

Tallinn, 28. aprill 2023

/allkirjastatud digitaalselt/

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

/allkirjastatud digitaalselt/

Kärt Viilup
Vandeaudiitori number 712

Juhatuse liikmete allkirjad

Käesolev aastaaruanne koosneb tegevus-aruandest, finantsaruannetest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu audiitori aruandest. Holm Bank AS juhatus

kinnitab 2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande.

Kaspar Kalvet
Juhatuse esimees

Monika Tomberg
Juhatuse liige

Arvi Lipp
Juhatuse liige

Tallinn, 28. aprill 2023

***H*OLM**

Heade plaanide pank.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6755055
E-posti aadress	holmbank@holmbank.ee
Veebilehe aadress	www.holmbank.ee